

گزیده‌ای از مباحث اقتصادی پیام نوروزی
(رهبر معظم انقلاب اسلامی؛

**۹۹، سال
جهرش تولید**

وزیر نفت از دست‌آورد ورود پتروشیمی‌ها به بورس کالا می‌گوید؛

تقاطع شفافیت

میزگرد پیشگسوتان صنعت کارگزاری؛

**کارگزاران خط مقدم
بازار سرمایه هستند**

**«جهرش تولید» رویکرد ویژه
سند راهبردی بورس کالا**

پایگاه اطلاع رسانی کالاخبر

www.imereport.ir

صاحب امتیاز: شرکت بورس کالای ایران - زیر نظر شورای سردبیری
مدیر مسئول: حامد سلطانی نژاد
همکاران این شماره: امید امانی، الهه پیروی، سعیده جلادتی، مریم زمانیان، ساناز صمدی،
محمدرضا طهماسبی، سودابه کیوانفر، محسن نعمتی، سحر نمایشی
عکاس: سجادرزم
صفحه آرایی: مهدی امامی
چاپخانه: چاپ هنر اشکان
نشانی: تهران، خیابان آیت الله طالقانی، نبش بندر انزلی، شماره ۳۵۱
تلفن: ۸۵۶۴۰۰۰۰ - ۲
نمابر: ۸۸۳۸۳۰۰۰

چهارشنبه بازار

۵. سال جهش تولید.....
۶. ادامه نگاه مثبت به بازار سرمایه.....
۷. تقاطع شفافیت.....
۸. بورس کالا آینه شفاف بازار.....
۸. بورس نباشد شفافیت نیست.....
۹. «جهش تولید» رویکرد ویژه سند راهبردی نوین.....
۱۰. چهره‌ها.....
۱۲. کارنامه یکساله بورس کالا از نگاه آمار.....
۱۸. کارگزاران خط مقدم بازار سرمایه هستند.....
۳۲. ابزارهای مالی مشوق حضور در تالار نقره‌ای.....
۳۴. استقبال از سه شبیه‌های حضور.....
۳۶. کارگزارانی در عمق بازار.....
۳۸. مسئولیت پذیری.....
۴۰. کارگزاران بازوان اجرایی بازار سرمایه.....
۴۲. طلا و مس رونق بخش بازار مشتقه.....
۴۴. ابزارهای مالی نیاز اقتصاد پرریسک.....
۴۶. ارزش گذاری سهام بر پایه داده‌های کالایی.....
۴۸. تحلیل سهام با ذره بین کالایی.....
۵۰. ابزارهای مالی ریل توسعه بورس‌های کالایی.....
۵۴. از گندم تا اوراق مشتقه.....
۵۶. ۱۰ کارگزار برتر بازار آتی کالا در ۲۰۱۹.....
۶۰. سبقت نبش بندر انزلی.....
۶۴. معرفی بورس کالا در تمام سطوح جامعه.....
۶۶. فصل نخست ۲۰۲۰ و بازار ویروسی فلزات.....
۶۸. آقای بورس.....

گزیده‌ای از مباحث اقتصادی پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب اسلامی؛

۹۹، سال جهش تولید

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۹، سال جدید را سال «جهش تولید» نام‌گذاری کردند که گزیده‌ای اقتصادی از این پیام نوروزی را می‌خوانید.

«سال ۹۸ را ما به عنوان سال «رونق تولید» معرفی کردیم و من به ملت عزیز ایران عرض می‌کنم از این شعار استقبال شد، در عمل؛ حالا در آغاز کار، صاحب‌نظران استقبال کردند، گفتند تولید نقطه اصلی است اما در عمل هم استقبال شد. طبق گزارش‌های موقتی که در اختیار بنده هست، تولید کشور حرکتی پیدا کرد؛ برخی از کارخانه‌هایی که راکد شده بودند و تعطیل شده بودند، به کار برگشتند؛ بعضی که زیر ظرفیت کار می‌کردند، ظرفیت خوبی پیدا کردند؛ شرکت‌های دانش‌بنیان وارد میدان شدند؛ دستگاه‌های مختلف تلاش کردند و کار کردند، تولید حرکتی پیدا کرد، یک کاری انجام گرفت. مسئله پژوهش - که سرچشمه تولید، پژوهش و تحقیق است - در کشور به طور جدی در این سال انجام گرفت که ما نمونه‌هایش را دیدیم. خوب، این کارها شده است در کشور، این جور نیست که کار نشده باشد، لکن آنچه من می‌خواهم بگویم این است که این کاری که تا حالا شده شاید حتی یک‌دهم آن چیزی که برای کشور احتیاج است نباشد. البته من «یک‌دهم» را از روی آمار دقیق نمی‌گویم، بلکه حدس می‌زنم «یک‌دهم»؛ یعنی شاید واقعه برابر این، کار باید انجام بگیرد؛ چه کار تحقیقی، چه کار تولیدی، چه کارهای گوناگون از همین قبیل، تا رونق تولید در زندگی مردم اثر خودش را نشان بدهد. در سال ۹۸ تولید تکان خورد، حرکت کرد و راه افتاد تا یک حدودی، لکن اثری در زندگی مردم از آن محسوس نشد. ما بایستی تولید را به جایی برسانیم که در زندگی مردم اثر بگذارد. البته مسائل اقتصادی کشور مسائل متعددی است - مسئله اصلاحات بانکی، اصلاحات گمرکی، اصلاحات مالیاتی، بهبود فضای کسب و کار و از این قبیل - لکن نقش تولید یک نقش یگانه و بی‌همتایی است. اگر ما بتوانیم تولید را راه بیندازیم و با توجه به بازار وسیع خود کشور در داخل - اگر چه که تولید به فروش و به بازارهای خارجی احتیاج دارد، اما ما هم ضمن اینکه می‌توانیم با بازارهای خارجی ارتباط داشته باشیم، عمده بازار فروش ما داخل کشور است با این جمعیت هشتاد میلیونی - اگر بشود تولید را ان شاء الله حرکت بدهیم و پیش ببریم، مشکلات اقتصادی قطعاً تمام خواهد شد و این تحریم‌هایی که کرده‌اند به نفع ما تمام خواهد شد؛ تا الان البته ضررهایی داشته لکن سودهایی هم در کنارش وجود داشته؛ یعنی ما را وادار کرده به اینکه به فکر امکانات خودمان باشیم، به فکر تهیه لوازم زندگی و نیازهای کشور از طریق امکانات داخلی باشیم، که این برای ما خیلی مغتنم است و همین ان شاء الله ادامه پیدا خواهد کرد. پس بنابر این، ما باز به تولید نیاز داریم. سال گذشته گفتیم «رونق تولید»، امسال بنده عرض می‌کنم «جهش تولید»؛ امسال سال جهش تولید است. این شد شعار امسال؛ کسانی که دست‌اندر کار هستند جوری عمل کنند که تولید ان شاء الله جهش پیدا کند و یک تغییر محسوسی در زندگی مردم ان شاء الله به وجود بیاورد. البته این احتیاج به برنامه‌ریزی دارد؛ سازمان برنامه به نحوی، مجلس شورای مرکز تحقیقاتش به نحوی، قوه قضائیه به نحوی - قوه قضائیه هم نقش دارد - مجموعه‌های دانش‌بنیان به نحوی، مجموعه‌های جوان و مبتکر بحمد الله در کشور زیادند و بنده در طول امسال - سال ۹۸ - و سال قبل، با تعدادی از این‌ها نشست‌های بسیار خوب و مفیدی داشتم، آن‌ها را از نزدیک دیدم، حرف‌هایشان را از نزدیک شنفتم؛ جوان‌های علاقه‌مند به کار و پای کار و پرامید و پرنیرو و پُرانگیزه و پُر استعداد و ابتکار. این‌ها بحمد الله هستند؛ این‌ها باید همه در برنامه‌ریزی‌ها شرکت کنند و این کار با برنامه‌ریزی ان شاء الله پیش برود. امیدواریم که سال بر همه شما مبارک باشد و عید سعید مبعث بر همه شما مبارک باشد و ان شاء الله مشمول توجهات الهی قرار بگیرد و ملت ایران به طور روزافزون به توجهات و توسل‌ات و معنویات خود بیفزاید.

گزیده‌ای از سخنان رئیس‌جمهور در نخستین جلسه سال ۹۹ هیات دولت؛ ادامه نگاه مثبت به بازار سرمایه

حجت الاسلام حسن روحانی در اولین جلسه سال ۹۹ هیات دولت با بیان اینکه در سال جدید همه توان مان را باید در راه توسعه و پیشرفت کشور بکار بگیریم، گفت: رهبر معظم انقلاب، حرکت سریع‌تر و قوی‌تر در تولید را می‌خواهند و راه تحقق آن نیز انجام یک سری اقدامات زیربنایی و سریع است.

گزیده‌ای از سخنان رئیس‌جمهور:

در این سال جدید باید همه توان خود را برای توسعه و پیشرفت کار و کشور به کار بگیریم؛ مقام معظم رهبری در این سال‌های اخیر همواره بر مسائل اقتصادی و تولید و جهش تولید تأکید کردند و دولت همه توان خود را در سال گذشته به کار گرفت برای اینکه تولید رونق پیدا کند. اینکه در سال گذشته موفق شدیم ۷ هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی را فعال کنیم، به معنای این بود که سال تولید را دنبال کردیم؛ اینکه در سال گذشته توانستیم صدها طرح مهم را افتتاح کنیم به معنای این بود که در مسیر تولید حرکت کردیم؛ اینکه مردم امسال در هیچ مقطعی حتی در زمستان احساس نکردند که کمبود و مشکل گاز هست، این همان اثر تولیدی بود که مردم مشاهده می‌کردند. اینکه بازار ما بازاری بود که گاهی بعضی از جنس‌ها گران‌تر و بعضی‌ها متعادل بود، اما قفسه‌ها خالی نبود، به معنای این بود که مردم در زندگی روزمره خود این تولید را لمس می‌کردند؛ البته بعضی از جاها هست که تلاش‌ها و کوشش‌ها یک مقدار زمان می‌برد که به نتیجه برسد؛ به طور طبیعی ممکن است مردم آن موارد را لمس نکنند و لمس آن موارد احتیاج به جهش بزرگ دارد و آن که مقام معظم رهبری بر آن تأکید دارند اینکه مواردی که برای مردم ملموس نبوده یک تلاش مضاعفی را انجام دهیم برای اینکه تا پایان سال یعنی سال ۹۹ برای مردم ملموس شود. این دستور ایشان یک فرصت بسیار خوبی برای دولت، تولیدکنندگان، بخش خصوصی، بخش عمومی غیر دولتی و برای همه است که تلاش خود را مضاعف کنیم؛ اتفاقاً از وزرا خواستیم که در روزها و هفته‌های آینده و ان شاء الله در همین ماه فروردین طرح‌های مهمی که در سال ۹۹ تکمیل می‌کنند و تا پایان ۹۹ به افتتاح می‌رسد، اعلام کنند و به مردم بگویند که امسال در زمینه آب، برق، تصفیه خانه، نفت، گاز، فلرها، پتروشیمی، صنایع، کشاورزی، در زمینه مسکن، راه و مسائل دفاعی، هر کس در هر بخشی که مسوولیت به عهده دارد، چه طرح‌هایی افتتاح می‌شود. اینکه این همه توانستیم شرکت‌های دانش‌بنیان را فعال کنیم و یک رقمی نزدیک به ۵ هزار شرکت دانش‌بنیان در سال‌های اخیر فعال شد؛ اینکه در زمینه فضای مجازی این همه کسب و کار فعال شد و ان شاء الله باید در فضای مجازی و اقتصاد دیجیتال اعلام کنیم که تا پایان سال چه کارهایی را انجام می‌دهیم و چگونه باید این حرکت را به پیش ببریم. ایشان تولید مضاعف را می‌خواهند، ایشان حرکت سریع‌تر و قوی‌تر در تولید را امسال می‌خواهند؛ راه آن اینست که اقدامات زیربنایی سریع در همین ماه‌های اولیه باید انجام دهیم؛ اصلاحات بانکی یکی از مسائل اساسی ما هست؛ همه مردم عزیز بدانند اگر تولید می‌خواهد فعال شود یعنی سرمایه؛ تولید یعنی علم و دانش و فناوری، تولید یعنی روابط خارجی با دنیا؛ اگر این سه را حذف کنید، تولیدی به وجود نمی‌آید. جهش تولید در سایه روابط خوب با همسایگان و دوستان در سطح جهان است؛ برای واردات و صادرات، برای اینکه علم و دانش را بیاموزیم و بیاموزانیم، هر دو هم تعلیم هم تعلم؛ اگر ما می‌خواهیم سال، سال جهش تولید باشد، تولید بدون سرمایه گذاری امکان پذیر نیست؛ حالا یا سرمایه گذاری اول یا سرمایه گذاری ای که ما نیاز داریم برای سرمایه در گردش یا برای تکمیل طرح‌های نیمه‌تمامی که در اختیار داشتیم؛ همه اینها سرمایه می‌خواهد. اشتغال هم می‌خواهیم؛ اشتغال هم در سایه سرمایه است و در کنار این فناوری و تکنولوژی می‌خواهیم. حالا اگر تکنولوژی و سرمایه آمده اما نتوانستیم ماده اولیه که نیاز داریم وارد کنیم؛ باز هم تولید نمی‌شود، اگر ماده اولیه آمد و تولید کردیم، نمی‌توانیم صادر کنیم باز هم انجام نمی‌گیرد؛ بنابراین سیاست خارجی، روابط خارجی، علم و تکنولوژی و سرمایه، اساس این برنامه است و باید این‌ها را مدنظر قرار دهیم. اصلاحات بانکی می‌تواند کمک اصلی را به تولید انجام دهد؛ سرمایه‌های جامد باید بیاید و فعال شود، دستگاه‌های دولتی باید سهام خود را در بورس عرضه کنند؛ در سال گذشته شرایط بسیار خوبی در بورس داشتیم و ان شاء الله امسال هم شرایط خوبی در بورس خواهیم داشت؛ رونق بورس به این است که همه دستگاه‌های دولتی سهام و اموال خود را در بورس عرضه کنند؛ امسال برای حرکت در تولید نیازمندیم که این سهام را به بازار بورس و با فرابورس عرضه کنیم و بتوانیم تحول بزرگ را شاهد باشیم.

وزیر نفت در گفت و گو با «پیام اقتصادی بورس کالا» از دستاورد ورود پتروشیمی‌ها به بورس کالا می‌گوید تقاطع شفافیت

محمّد
نعمانی

موج آزادسازی قیمت کالاهای مهم و استراتژیک در راستای تحقق اهداف دولت‌ها برای رشد انگیزه و اجرای طرح‌های توسعه‌ای صنایع از شهر بور ماه سال ۱۳۸۲ و قرار گرفتن انواع محصولات فلزی بر تابلوی معاملات بورس فلزات تهران آغاز شد. در ادامه این جریان مهم اقتصادی، بهمن ماه سال ۱۳۸۶ بود که آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی کلید خورد و با نگاهی اجمالی به روند تولید و توسعه طرح‌های صنعتی و پتروشیمی کشور مشخص می‌شود که آزادسازی قیمت‌ها چه اثرات مثبتی در اقتصاد کشور داشته است. در یک جمله رانت‌های عظیمی که به واسطه نبود شفافیت و قیمت‌گذاری دولتی بر بازار کالاهای صنعتی و پتروشیمی سایه انداخته بود با تکیه مدیران اقتصادی کشور به مکانیسم بازار یعنی بورس کالا، آن منابع عظیم در مسیر رشد تولید و آبادانی کشور قرار گرفت. از تولید انواع اقسام محصول صنعتی و ساختمانی با پایه مواد اولیه فولاد، مس و آلومینیوم گرفته تا همین بطری آب معدنی و سطل ماست و پنیر و... پلاستیکی که همه این محصولات به واسطه عرضه مواد اولیه پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی در بورس کالا افزایش یافته و امروز با یک نمودار کاملاً صعودی در روند تولید و صادرات این کالاهای استراتژیک روبه‌رو هستیم. در همین زمینه بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت پس از گذشت ۱۲ سال از عرضه نخستین محموله پتروشیمی کشور در بورس کالا از شفافیت حاصل شده و همچنین واقعی شدن نرخ کالاهای در بورس کالا سخن می‌گوید. زنگنه در حاشیه برگزاری کنفرانس توسعه نظام مالی در صنعت نفت به اهمیت شفافیت مبادلات در بازار پتروشیمی اشاره کرد و به «پیام اقتصادی بورس کالا» گفت: شفافیت در بازار محصولات پتروشیمی موضوعی بسیار مهم است و از این رو تمام عرضه داخلی محصولات پتروشیمی در بورس کالا صورت می‌گیرد. زنگنه در اظهار نظری قابل تأمل از قیمت‌گذاری دستوری که طی سال ۹۷ بر بازار محصولات پتروشیمی اجرایی شد انتقاد می‌کند و می‌گوید: طی سال گذشته در مقطعی به دلیل اختصاص قیمت یارانه‌ای به محصولات پتروشیمی شاهد تفاوت قیمت‌های رسمی و آزاد بودیم که همین امر به عاملی برای خرید برخی افراد که صنعت گر نبودند اما کد خرید داشتند، منجر شد که طی راینی با وزارت صمت این موضوع بر طرف شد. به گفته وزیر نفت، پس از آنکه قیمت یارانه‌ای از بازار محصولات پتروشیمی برداشته شد به یکباره بازار آرام گرفت و امکان واسطه‌گری در بازار حذف شد. زنگنه با ذکر مثالی گفت: به عنوان مثال تولید و مصرف پت (پلی اتیلن ترفتالات) در حال حاضر ۲۰۰ هزار تن معادل تولید داخل در بورس کالا معامله می‌شود در حالیکه در سال گذشته ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن برای این محصول تقاضا وجود داشت زیرا قیمت پایه‌ای که در بورس عرضه می‌شد با آنچه در بازار بود بسیار تفاوت داشت اما در حال حاضر قیمت‌ها به یکدیگر نزدیک شده و شاهد تعادل در بازار هستیم.

بورس کالا آینه شفاف بازار

■ جعفر ربیعی مدیر عامل هلدینگ خلیج فارس

سال گذشته شرکت‌های پتروشیمی متهم بودند که ارزش را به کشور را بر نمی گردانند یا قطره چکانی عرضه می کنند، این در حالی است که پتروشیمی هادر هیچ محصولی برای بازار داخل کم نگذاشتند و به طور کامل نیاز بازار را تأمین کردند که دلیل این ادعا، آمارهای شفاف بورس کالا است. مسوولان به منظور بررسی عملکرد پتروشیمی ها می توانند به آمارهای موثق بورس کالا مراجعه کنند تا مشخص شود عرضه های مستمر شرکت های پتروشیمی بود که آرامش را برای کل بازارهای مرتبط فراهم کرد.

اما نکته قابل تأمل در این شرایط این است که برخی ها به راحتی به عملکرد پتروشیمی ها به خصوص در امر صادرات انتقاد می کنند برای مثال در کمال حیرت عنوان می شود که چرا فلان شرکت پتروشیمی محصولاتش را صادر کرده است؛ انگار که صادرات گناه کبیره است و نباید این اتفاق رقم بخورد؛ این موضوع و نگاه برای کشور بسیار خطرناک است. به اعتقاد من، افرادی که این موارد را مطرح می کنند یا بسیار ناآگاه هستند یا بسیار سنجیده عمل می کنند؛ به عبارت شفاف تر فردی که امروز صادرات را امری ناپسند جلوه می دهد حتما با کشور دشمنی دارد.

باید از این افراد پرسید که اگر پتروشیمی ها به عنوان یکی از شاهراه های تأمین ارز، محصولاتشان را صادر نکنند، پس در این شرایط تحریم وافت فروش نفت، نیاز ارزی کشور چگونه تأمین خواهد شد؟ در همین زمینه برخی زمزمه می کنند که معافیت های صادراتی باید حذف شود که تأکید می کنم اعلام این موارد خطرناک است و مسوولان و دولتمردان باید با این موضوعات حتی طرح آن ها برخورد کنند.

نکته پایانی اینکه تأکید بر رونق و جهش تولید بیانگر آن است که باید تولید را ارج نهیم و به تولید کنندگان هم بهاد دهیم اما در واقعیت جامعه این است که در بسیاری مواقع، واحدهای اداری و نهادهای حکومتی با تولید کننده برخورد مناسبی ندارند انگار که اصلا تأکیدات مقام معظم رهبری بر رونق و جهش تولید را نشنیده اند. با همه این تفاسیر امیدواریم که به این سر بازار در راه آبادانی کشور بیش از پیش توجه شود و به هیچ عنوان توقع در یافت مدال و قدردانی از فردی یا نهادی نداریم فقط انتظار داریم که در این شرایط سخت، حداقل جلوی پای تولید کننده سنگی گذاشته نشود.

بورس نباشد شفافیت نیست

■ مجید اعظمی مدیر عامل نفت جی

طی سال های گذشته همواره فشارهای زیادی به معاملات بورسی به خصوص در حوزه قیر وجود داشته چرا که برخی ها موافق شفافیت نیستند. اما بدون تعارف باید بگویم که اگر بورس نباشد، شفافیت نیست و خوشبختانه شخص آقای وزیر در همه مقاطع مدافع بورس کالا و بورس انرژی در عرضه انواع محصولات بوده است.

نفت جی در بهره گیری از ظرفیت های بورس کالا فراتر از عرضه و معامله محصول قیر و وکیوم باتوم کرده و طی چند مرحله با استفاده از قراردادهای کشف پرمیوم نیاز خود به فروش و خرید محصول را تأمین کرده است. در واقع هدف از عرضه قیر تولیدی برای تحویل در ماه های آینده به کمک ابزار کشف پرمیوم در بورس کالا، فروش تناژی محصول بوده است و همچنین مجتمع پالایش نفت جی از این قرارداد در قالب مصرف کننده و خریدار این قراردادها، وکیوم باتوم مورد نیاز خود را از بستر بورس کالا تأمین کرده است تا به شیوه ای مناسب برنامه فروش شرکت در ماه های آتی را محقق سازیم. می توان از این قرارداد برای فروش محصول تولیدی در ماه های آتی استفاده کرد؛ ضمن اینکه از این طریق کمک حائز اهمیتی به تولید کننده برای اطمینان از میزان فروش آینده و همچنین مصرف کننده در راستای اطمینان از تأمین نیاز محصول مورد نیازش در ماه های آتی و همچنین پوشش ریسک های احتمالی می شود.

حامد سلطانی نژاد اعلام کرد؛

«جهش تولید» رویکرد ویژه سند راهبردی نوین

شکوفایی ایشان فراهم شده است؛ همچنین پابندی به اصولی همچون احترام و پاسخگویی به مشتریان و سهامداران، یکپارچگی در ارائه خدمات و اخذ رویکرد ترویج و فرهنگ سازی زمینه ساز ایفای مسئولیت های اجتماعی و نقش آفرینی بورس کالا در اقتصاد ملی خواهد شد.

اهداف اساسی

وی در بیان اهداف اساسی بورس کالا در این سند راهبردی از مرجعیت قیمتی کالا در کشور، افزایش درآمدهای عملیاتی، افزایش رضایت ذی نفعان و ایفای مسئولیت اجتماعی در حوزه اقتصاد نام برد.

جهش تولید، رویکرد ویژه سند راهبردی در افق ۱۴۰۴

مدیرعامل بورس کالا ایران در خاتمه سخنان خود به راهبردهای این بورس پرداخت و گفت: این راهبردها مشتمل بر مضامینی همچون عمق بخشی در بازارهای موجود با تمرکز بر بازیابی، تعاملات مؤثر با سایر نهادها و توسعه پایدار بر مبنای برندسازی است؛ همچنین مداومت همیشگی بر توسعه و ارتقای سیستم ها و روش ها در راستای تنوع بخشی و بهبود کیفیت در خدمات به مشتریان سرلوحه برنامه های راهبردی بورس کالا خواهد بود؛ تکمیل زنجیره ارزش و ورود به حوزه های جدید کسب و کار نیز رویکرد ویژه این سند راهبردی برای تحقق بخشی شعار سال ۱۳۹۹ مبنی بر «جهش تولید» بوده که در آینده نزدیک و به صورت رسمی رونمایی خواهد شد.

سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین راهبردهای وزارت امور اقتصاد و دارایی و تدوین مدل پایش و ارزیابی و نهایتاً فهرست عناوین برنامه های عملیاتی (اقدامات ابتکاری) مشتمل بر پروژه ها و اقدامات بهبود مرتبط با هر یک از راهبردها و به تفکیک ساختار سازمانی شرکت بورس کالا ایران اشاره کرد.

بیانیه مأموریت و چشم انداز در افق ۱۴۰۴

وی در تشریح اهم خروجی های سند به روزرسانی شده بورس کالا ایران به بیانیه مأموریت این شرکت اشاره کرد و گفت: شرکت بورس کالا ایران مرجع اصلی کشف قیمت و ارائه دهنده خدمات متنوع مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی در راستای پاسخ به نیازهای صاحبان صنایع، تجار و فعالان بازار سرمایه از طریق بستری رقابتی، منصفانه، شفاف و امن بوده و بدین منظور به بهره گیری از سرمایه های انسانی سرآمد و فناوری های نوین، همواره ضمن تمرکز بر بازارهای داخلی به دنبال شناسایی و بهره برداری از فرصت های بین المللی خواهد بود. سلطانی نژاد در بیان بیانیه چشم انداز شرکت بورس کالا ایران نیز اظهار کرد: مرجع پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی چشم انداز بورس کالا برای افق چشم انداز ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است.

بیانیه ارزش بورس کالا

مدیرعامل بورس کالا ایران در ادامه در تشریح بیانیه ارزش بورس کالا در افق چشم انداز ترسیم شده ۱۴۰۴ عنوان کرد: بورس کالا ایران ضمن بی طرفی و عدالت محوری در عرصه رقابت و همچنین وحدت رویه و برخورد همدان در فرآیندهای اجرایی، خود را ملتزم به رعایت قوانین و مقررات و افزایش سلامت و شفافیت حرفه ای می داند.

به گفته سلطانی نژاد، توجه ویژه به مباحث کارایی و اثربخشی در مدیریت منابع در کنار لحاظ نمودن معیارهای اخلاق مداری و پابندی به ارزش های دینی، لیاقت محوری و شایسته سالاری و همچنین امانت داری و صداقت از مبانی انتخاب و به کارگیری کارکنان شرکت بوده که با تعبیه مکانیسم های یادگیری، رشد و خلاقیت فردی و سازمانی موجبات

مدیرعامل بورس کالا ایران از سند راهبردی نوین و نقشه راه توسعه این شرکت برای افق چشم انداز ۱۴۰۴ رونمایی کرد.

به گزارش «پیام اقتصادی بورس کالا» حامد سلطانی نژاد با اشاره به اتمام دوره افق چشم انداز ترسیم شده سال ۱۳۹۹ سند راهبردی پیشین شرکت بورس کالا ایران، گفت: نظر به اتمام افق ترسیم شده بورس کالا برای چشم انداز ۱۳۹۹، به روزرسانی سند راهبردی سازمان بورس و اوراق بهادار (سال ۱۳۹۷) و همچنین تغییرات چشمگیر محیط کسب و کار اعم از تشدید تحریم های اقتصادی و سیاسی، ظهور تکنولوژی های جدید، اعمال سیاست های دستوری و بازدارنده، پذیرش سهام شرکت در بورس اوراق بهادار تهران و راه اندازی و توسعه ابزارهای جدید مانند مناقصه و خرید دین، شرکت بورس کالا ایران در سال ۱۳۹۸ تصمیم گرفت تا اقدام به بازنگری و تدوین سند راهبردی نوین شرکت کند.

وی افزود: همچنین کاهش درآمد شرکت تحت تأثیر خروج موقت از بازار آتی سکه طلا و کاهش کارمزد برخی کالاها در کنار وجود نقاط قابل بهبود در سند راهبردی پیشین (همچون به کارگیری مدل ارزیابی کارت امتیازی متوازن (BSC) و لحاظ نمودن رویکرد مدیریت ریسک) از دیگر موارد اثرگذار در تدوین سند راهبردی نوین شرکت به شمار می رود. مدیرعامل بورس کالا ایران اظهار داشت: بدین منظور کمیته بازنگری سند راهبردی متشکل از اعضای منتخب هیات مدیره و مدیران ارشد شرکت، کارگروه داخلی متشکل از معاونین و مدیران میانی شرکت و همچنین تیم اجرایی متشکل از کارشناسان خبره و باتجربه این حوزه، تشکیل و پس از برگزاری ۸ جلسه کمیته بازنگری سند راهبردی، ۳۳ جلسه کارگروه تخصصی و ۹۲ جلسه تیم اجرایی جمعاً بالغ بر ۸۵۶ نفر ساعت، سند راهبردی نوین شرکت بورس کالا ایران در افق چشم انداز ۱۴۰۴ تدوین و تصویب گردید.

به گفته سلطانی نژاد، ماحصل این جلسات و تلاش ها، آسیب شناسی سند پیشین و مطالعه اسناد بالادستی، به روزرسانی ارکان اصلی (مأموریت، چشم انداز و ارزش های شرکت)، شناسایی و تجزیه و تحلیل ذی نفعان شرکت، تجزیه و تحلیل عوامل داخلی (نقاط قوت و ضعف)، بررسی عوامل خارجی (فرصت ها و تهدیدها)، تعیین موقعیت راهبردی، تدوین و اولویت بندی راهبردها و تدوین نقشه راهبردی بود. سلطانی نژاد ادامه داد: از دیگر نتایج برگزاری جلسات کمیته بازنگری سند راهبردی می توان به تعیین میزان تطابق میان راهبردهای شرکت با راهبردهای

راه نجات اقتصاد ایران

فرهاد دژپسند وزیر امور اقتصادی و دارایی

در سال گذشته شاهد رشد تولید در شرکت‌های بوری بودیم و باید با هم اندیشی و همفکری از این فرصت طلایی استفاده و به این قابلیت افتخار کنیم. در این زمینه باید اذعان داشت که بازار سرمایه از آثار مخرب سایر بازارها مبرا است و این بازار نقش ویژه‌ای در اقتصاد دارد و اگر در این مسیر درست حرکت کنیم، بورس حلقه مفقوده بزرگ تأمین مالی در کشور را به سرعت می‌تواند پر کند.

همچنین علاوه بر اقبال عمومی به معاملات بازار سهام، طی سال‌های گذشته شرایطی مهیا شده تا تولیدات شرکت‌های معتبر کشور در بورس کالا عرضه شود که بهترین مجرای شفافیت فعالیت بنگاه‌های مالی و غیر مالی به منظور مبادلات کالاها و مواد اولیه، بورس کالا است. این بورس طی این سال‌ها نقش کلیدی در شفافیت اقتصادی داشته است و رشد تأمین مالی بنگاه‌ها از بازار سرمایه و به ویژه بورس کالا می‌تواند در رونق و جهش تولید اثر بخش باشد.

بسته ویژه تأمین مالی

خداداد غریب پور رئیس هیات عامل ایمیدرو

تأمین نقدینگی از طریق بازار سرمایه به منظور اجرای طرح‌های توسعه، در اولویت برنامه‌های ایمیدرو در سال "جهش تولید" قرار دارد. به همین منظور ایمیدرو به دنبال بررسی راهکارهای تأمین مالی از طریق بورس برای تکمیل پروژه‌ها و تأمین نقدینگی مورد نیاز شرکت‌ها بوده که استفاده از تجارب شرکت‌های تأمین سرمایه

در ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری، می‌تواند در تعیین مدلی برای تأمین نقدینگی طرح‌های توسعه معدن و صنایع معدنی مؤثر باشد.

همچنین مقرر شده برای طرح‌های زنجیره فولاد که در اختیار شرکت ملی فولاد است، پیشنهاد تأمین مالی از بورس ارائه شود و برای طرح احیا و فعالسازی معادن کوچک نیز قرار است پیشنهاد بسته تأمین مالی از بورس توسط یکی از شرکت‌های تأمین سرمایه ارائه شود.

تأمین مالی از بازار سرمایه

رضارحمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت

طی سال ۹۸ عموم بخش‌های تولیدی کشور رونق گرفت و رشد خوبی را تجربه کردند و امیدوارم با تداوم برنامه‌ها در سال "جهش تولید" که در واقع تکمیل کننده سال "رونق تولید" است، این اقدامات تقویت و تکمیل تر شوند. امروز ظرفیت بزرگی برای افزایش تولیدات در راستای تأمین بازارهای داخلی کشور وجود دارد و امسال توجه بیشتری بدان خواهد شد و در واقع توجه به بازارهای داخلی و تقاضای داخلی پیشران توسعه اقتصادی ما خواهد بود.

البته امسال همزمان با لحاظ ظرفیت‌های موجود در بازارهای داخلی، باید پیرو گام‌های موفق برداشته شده در سال ۹۸، صادرات غیر نفتی و فرصت‌های بزرگ آن در تحقق "جهش تولید" مورد توجه ویژه‌ای قرار گیرد و موضوع مدیریت واردات و مدیریت تقاضای داخلی با هماهنگی معاونت طرح و برنامه و معاونت‌های حوزه بازرگانی و وزارتخانه در دستور کار باشد. موضوع مهم دیگر بهره‌مندی از ظرفیت‌های بازار سرمایه است؛ در ایران نظام تأمین مالی تولید به بانک‌ها تکیه دارد. این در حالی است که ما باید از این سیستم دور شویم و تولید را به سرمایه‌های مردم و سرمایه‌گذاران متکی کنیم تا اینگونه زمینه مشارکت قشر وسیعی از افراد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی فراهم شود. امروز در دنیا بازار سرمایه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارکان اصلی تأمین مالی این حوزه هستند.

تحقق شعار سال در زمین بازار سرمایه

حجت الاسلام غلامرضا مصباحی مقدم
عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

بازار سرمایه به عنوان بازاری تلقی می‌شود که ضمن پشتیبانی از تولید، نشانگر وضعیت اقتصادی حاکم در کشور است. به عبارتی زمانی که قرار است وضعیت یک کشور به لحاظ اقتصادی مورد ارزیابی قرار گیرد نخستین نکته مورد توجه، شاخص‌های اقتصادی آن کشور است که آیا شاخص‌ها رو به رشد بوده یا دچار افت و خیز و نزول شده‌اند. در این حوزه شاهد توسعه بازار سرمایه و اقبال مردم به سمت این بازار هستیم که با توجه به حضور معتبرترین شرکت‌ها در بورس، می‌توان بازار سرمایه را به عنوان بهترین مکان برای سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید در راستای تحقق شعار «جهش تولید» دانست.

بازار سرمایه از ظرفیت بالایی در گسترش و حمایت از تولید کشور برخوردار است به طوریکه در طول سال‌های گذشته شاهد ورود ابزارهای مالی اسلامی متنوعی به بورس بودیم که این ابزارها علاوه بر وسعت و عمق بخشیدن به بورس، زمینه تأمین مالی صنایع را فراهم کرده است که پیش‌بینی می‌شود در سال ۹۹ روند تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی از بازار سرمایه نیز با جهش روبه‌رو شود.

سید ناصر موسوی لارگانی
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

برقراری عدالت با مفسور در تالار شیشه‌ای

لازمه توفیق در صنایع و تحقق جهش تولید، وجود زیرساختی برای مبادلات عادلانه کالاها همچون بورس کالا است؛ از این رو باید در مسیر توسعه و بزرگتر شدن بورس کالا در اقتصادمان حرکت کنیم تا شفافیت حداکثری و عدالت در مبادلات کالاها برقرار شود. در این میان نظارت بر کالاها و مایحتاج مردم در صنایع مختلف ضرورت دارد بنابراین با برنامه‌ریزی در سست باید نگرانی مردم را کاهش دهیم. در این زمینه مشکل اصلی عدم نظارت با نظارت نادرست در کشور است که با تمرکز معاملات کالایی یعنی مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای در بورس کالا، کل دادوستدهای در تالار شیشه‌ای و شفاف بورس انجام می‌شود و مسوولان نیز می‌توانند با تحلیل داده‌های بورس نسبت به اتخاذ تصمیم‌های به موقع اقدام کنند.

زمان طلایی ابزارهای مالی

حسین سلاح‌ورزی، عضو شورای عالی بورس

سال‌هاست استفاده از ابزارهای مالی در بورس کالا آغاز شده و فراز و نشیب‌های بسیاری داشته اما هم‌اکنون تجربیات ذی‌قیمتی در این خصوص وجود دارد و امیدواریم استفاده از ظرفیت ابزارهای مالی در حمایت از تولید در بورس‌های کالایی رونق بگیرد. روزهای سخت رکود، زمانی برای حمایت‌های همه‌جانبه از صنایع تولیدی در کشور است و در این بین ابزارهای مالی ظرفیتی بعضاً ناشناخته به شمار می‌رود که نیاز به توسعه بیشتر دارد. ابزارهایی که می‌توانند به عنوان یک سلاح کارآمد برای گذار از تهدیدات نوسان نرخ در رکود به شمار رفته و حتی از تهدیدات اخیر نیز فرصت‌هایی کم‌نظیر را ترسیم کنند. این پتانسیل هم‌اکنون در بازارهای رسمی کالایی در ایران و جهان وجود دارد و می‌توان از این ظرفیت در بورس‌های کالا و انرژی نیز بهره برد.

پیوند صادرکنندگان و بازار سرمایه

افروز بهرامی مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران

صندوق ضمانت صادرات به بازار سرمایه ورود کرده تا هم بازدهی بیشتری داشته و هم در تأمین منابع صادراتی بهتر عمل کند؛ همچنین طرح دیگر صندوق ضمانت صادرات همکاری با بورس کالا و انرژی است تا با استفاده از ظرفیت رینگ صادراتی این بورس‌ها، علاوه بر انتشار اوراق بدهی و تأمین مالی در حوزه صادرات، بتوانیم ضمانت نامه کالا را صادر کنیم. همچنین در راستای تحقق جهش تولید و کاهش آثار زیان‌بار تحریم در سال ۹۹ ابزارهای دهگانه برای صندوق در نظر گرفته شده است که یکی از موارد آن پوشش ۲۰۳ میلیارد دلاری ریسک صادراتی کالاهاست. از مهم‌ترین برنامه‌های دهگانه صندوق ضمانت صادرات گسترش دسترسی صادرکنندگان به تأمین مالی از طریق بازار سرمایه و ویژه طرح‌های صادرات محور و تسهیل و ایجاد مزیت برای فروش کالا در بورس کالا و انرژی در رینگ صادراتی به صورت مدت‌دار است.

کارنامه یکساله بورس کالا از نگاه آمار

ساز: صدی

ارزش معاملات بورس کالای ایران در سال ۹۸ به بیش از ۱۶۹ هزار و ۱۲۰ میلیارد و ۷۲۰ میلیون تومان رسید که از نکات قابل توجه معاملات سال گذشته بورس کالا، رشد عمده متغیرهای بازار فیزیکی بود. به گزارش «پیام اقتصادی بورس کالا»، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معامله گران بیش از ۲۶ میلیون و ۳۳۵ هزار تن انواع کالا را در حالی دادوستد کردند که ارزش معاملات این بازار به ۱۳۷ هزار و ۶۰۹ میلیارد تومان رشد کرد؛ حجم و ارزش کل بازار فیزیکی به ترتیب ۶۰۱ و ۵۶ درصد رشد را نسبت به سال ۱۳۹۷ تجربه کرد. همچنین از کل معاملات این تالار حدود ۱۰ میلیون و ۴۰۸ هزار تن کالا به صورت سلف، ۶۲۵ هزار تن کالا به صورت نسیه و بیش از ۱۵ میلیون و ۳۲۱ هزار تن کالا به صورت نقدی مورد معامله قرار گرفت. نگاهی به جدول معاملات بازار فیزیکی بیانگر آن است که در کارنامه‌ای قابل قبول حجم و ارزش معاملات تالارهای صنعتی و معدنی، فرآورده‌های نفتی، بازار فرعی و طلا افزایش یافته است. همچنین ارزش معاملات تالار پتروشیمی رشد داشته و حجم معاملات با کاهش ۲ درصدی تقریباً به اندازه حجم بازار سال ۹۷ باقی مانده است. در این میان تنها حجم و ارزش تالار کشاورزی کاهش یافته که تمرکز اصلی در این حوزه به توسعه ابزارهای مالی معطوف بود که در پی آن شاهد معاملات پر حجم زعفران، پسته و زیره سبز در بازارهای مالی بودیم.

🔹 معامله ۹ میلیون تن فولاد

در تالار محصولات صنعتی و معدنی بیش از ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۶۱ هزار و ۲۳۱ میلیارد تومان مورد معامله قرار گرفت تا رشد ۲۴.۸ درصدی در حجم و ۸۷ درصدی در ارزش معاملات سال گذشته را به پایان برساند. در دوره مذکور بیشترین حجم معاملات این تالار مربوط به محصولات گروه فولاد بود به طوری که بیش از ۹ میلیون تن انواع محصولات فولادی به فروش رسید. معامله ۲۱۸ هزار تن انواع مس، ۱۹۸ هزار تن آلومینیوم و ۱۱۵ هزار تن سنگ آهن نیز از دیگر معاملات پر حجم سال گذشته بورس کالا بود. محصولاتی همچون روی، انواع کنسانتره، کنسانتره مولیبدن، کک، خاک روی و سرب نیز در بازار معامله شد.

🔹 یکه تازی زعفران و خرمادر تالار کشاورزی

در بخش بازار فیزیکی در تالار محصولات کشاورزی نیز ۴۰۵۱ تن انواع محصول به ارزشی حدود ۹ میلیارد و ۳۵۸ میلیون تومان خرید و فروش شد که زعفران و خرمادو محصول اصلی معامله شده در تالار مذکور بود.

🔹 دادوستد ۴.۶ میلیون تن محصول

شیمیایی و پلیمری

در تالار محصولات پتروشیمی در حالی حدود ۴.۶ میلیون تن کالا به ارزش ۴۲ هزار و ۴۵۲

میلیارد تومان معامله شد که ارزش این تالار با رشد ۲۸ درصدی نسبت به سال پیش از آن همراه بود به طوری که بیش از ۳.۲ میلیون تن محصول به صورت نقدی و ۱.۳ میلیون تن به صورت سلف فروخته شد؛ ارزش معاملات نیز ۲ درصد کاهش یافت و حجم معاملات نسبه نیز به ۶۰۱۶ تن کالا رسید. همچنین، در تالار مذکور حدود ۱.۳ میلیون تن محصول شیمیایی و ۳.۲ میلیون تن محصولات پلیمری معامله شد.

🔹 بازار ۳۳ هزار میلیارد تومانی فرآورده های

نفتی

در تالار فرآورده های نفتی نیز حجم و ارزش معاملات به ترتیب رشد ۱۵ و ۵۱ درصدی را به نسبت معاملات سال ۹۷ ثبت کردند. به طوری که در این تالار بالغ بر ۱۱ میلیون و ۹۴۲ هزار تن انواع کالا معامله شد و ارزش ۳۳ هزار و ۱۴۵ میلیارد تومانی را ثبت کرد.

در این تالار و کیوم با توم دادوستد ۵.۴ میلیون تن، انواع قیر با ۴.۶ میلیون تن و لوب کات با حجم ۱.۴ میلیون تنی عمده حجم معاملات را به خود اختصاص دادند. روغن، گوگرد، عایق رطوبتی و سلاپس واکس دیگر محصولات معامله شده در این تالار بودند. عمده معاملات این تالار به صورت نقدی انجام شد، به طوری که از ۱۱.۹ میلیون کالای دادوستد شده، بیش از ۱۰ میلیون تن آن به صورت نقدی مورد معامله قرار گرفت.

معامله ۲۱۸ هزار تن
انواع مس، ۱۹۸ هزار تن
آلومینیوم و ۱۱۵ هزار تن
سنگ آهن نیز از دیگر
معاملات پر حجم سال
گذشته بورس کالا بود.
محصولاتی همچون روی،
انواع کنسانتره، کنسانتره
مولیبدن، کک، خاک روی و
سرب نیز در بازار معامله شد

رشد ۲۲ درصدی حجم معاملات تالار فرعی

معامله ۹۲ هزار و ۵۱۴ تن کالا در بازار فرعی بورس کالا نیز رشد ۲۲ درصدی را نسبت به دوره مشابه سال پیش از آن رقم زد. ارزش معاملات این تالار نیز با افزایش ۴۰ درصدی به رقمی حدود ۴۷۵ میلیارد تومان رشد کرد. کالاهایی از جمله محصولات گروه فولاد، ضایعات، پلیمر، محصولات کشاورزی و شیمیایی، روی، خاک معدنی و فرآورده‌های نفتی در این تالار دادوستد شد.

روزهای طلایی در تالار نقره‌ای

در سال گذشته ۵۳۱ کیلوگرم طلا نیز در تالار نقره‌ای عرضه و معامله شد که ارزش آن به بیش از ۲۹۵ میلیارد و ۴۲۱ میلیون تومان رشد کرد. به این ترتیب، ثبت رشد ۲۲۴ و ۳۵۷ درصدی رهاورد معاملات طلایی این کالا در بورس کالا طی سال ۹۸ بود.

انعقاد بیش از ۱۵ میلیون قرارداد مشتقه

معامله گران طی سال گذشته در بخش معاملات بازار مشتقه بورس کالای ایران بیش از ۱۵ میلیون و ۷۸۸ هزار قرارداد آتی و اختیار معامله را در حالی منعقد کردند که از نظر حجمی بارشد ۳ درصدی نسبت به سال پیش از آن همراه شد. ارزش معاملات سالانه این بازار نیز به رقمی نزدیک ۲۵ هزار میلیارد تومان رسید. به این ترتیب، عمده حجم و ارزش

معاملات این بازار از انعقاد بیش از ۱۵ میلیون و ۷۳۴ قرارداد آتی رقم خورد. با این حال قراردادهای اختیار معامله در سال ۹۸ بارشد ۱۲۹ و ۶۷ درصدی در حجم و ارزش قراردادهای منعقد شده رو به رشد.

در بخش معاملات آتی نیز بیشترین سهم از حجم و ارزش کل قراردادهای اختیار قرارداد آتی زعفران نگین با ۱۲ سر رسید معاملاتی رقم خورد؛ به طوری که معامله گران با انعقاد بیش از ۱۳ میلیون و ۶۹۰ هزار قرارداد آتی زعفران نگین ارزشی بیش از ۱۵ هزار و ۳۳۳ میلیارد تومان را به ثبت رساندند تا این قراردادها به تنهایی ۸۷ و ۶۲ درصد از حجم و ارزش کل بازار آتی را تشکیل دهد.

ارزش انعقاد بیش از ۳۳۱ هزار قرارداد آتی زعفران رشته‌ای (پوشال معمولی) نیز به رقمی حدود ۲۶۵ میلیارد و ۷۲۸ میلیون تومان رسید. انعقاد بیش از ۴۵۳ هزار قرارداد آتی پسته نیز ارزشی بیش از ۴ هزار و ۸۵۸ میلیارد و ۹۲۶ میلیون تومان را در پی داشت. به این ترتیب دارایی پایه پسته با در اختیار گرفتن سهم ۲۰ درصدی از ارزش کل معاملات قراردادهای آتی، پس از زعفران نگین در جایگاه دوم ارزش معاملات قرار گرفت.

بر اساس آمارهای معاملاتی بازار آتی بورس کالا، نزدیک به یک میلیون و ۲۶۰ هزار قرارداد آتی زیره سبز نیز منعقد شد و به این ترتیب، محصول زیره سبز با سهم ۸ درصدی از حجم کل معاملات، پس از زعفران نگین بیشترین

در بخش معاملات آتی نیز بیشترین سهم از حجم و ارزش کل قراردادهای اختیار قرارداد آتی زعفران نگین با ۱۲ سر رسید معاملاتی رقم خورد؛ به طوری که معامله گران با انعقاد بیش از ۱۳ میلیون و ۶۹۰ هزار قرارداد آتی زعفران نگین ارزشی بیش از ۱۵ هزار و ۳۳۳ میلیارد تومان را به ثبت رساندند تا این قراردادها به تنهایی ۸۷ و ۶۲ درصد از حجم و ارزش کل بازار آتی را تشکیل دهد

**بررسی آمار معاملات بازار
ابزارهای مالی طی سال
۱۳۹۸ حاکی از آن است
که معامله گران بیش از
۶۷ میلیون و ۹۰۸ هزار
گواهی سپرده کالایی را به
ارزشی بیش از ۳ هزار و ۹۹۵
میلیارد و ۸۶۹ میلیون
تومان دادوستد کردند
که بیش از ۹۰ درصد این
تعداد مربوط به محصولات
کشاورزی شامل زعفران
نگین و پوشال معمولی،
زیره سبز و پسته فندقی
۳۲-۳۰ بود و ۱۰ درصد
مابقی نیز به معاملات
گواهی سپرده سکه تمام
بهار آزادی تحویل یک روزه
اختصاص داشت**

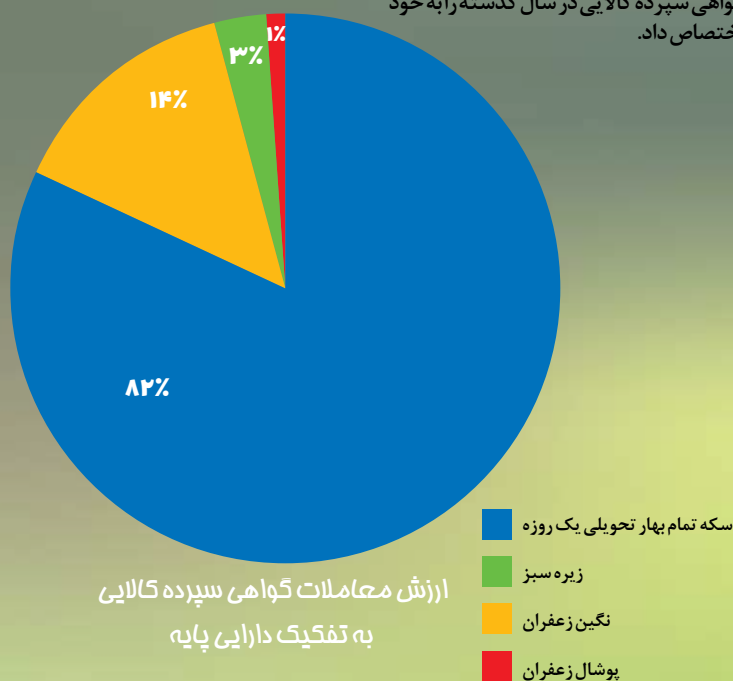
هزار گواهی سپرده کالایی با سرسید انبار
آبان ماه ۱۳۹۹ و بیش از ۲۵ میلیون گواهی
سپرده کالایی نیز با سرسید انبار آبان ماه
۱۳۹۸ بوده اند.

معامله دو میلیون و ۶۶۰ هزار گواهی سپرده
زعفران پوشال نیز ارزش ۲۱ میلیارد و ۳۹۵
میلیون تومانی را رقم زد. از این تعداد، بیش از
یک میلیون گواهی با سرسید انبار آبان ماه
سال جاری دادوستد شد و حدود یک میلیون
و ۶۵۵ هزار گواهی نیز با سرسید انبار آبان ماه
سال گذشته مورد معامله قرار گرفت.

معامله گران همچنین بیش از یک میلیون و
۳۷۰ هزار گواهی سپرده پسته فندقی ۳۲-۳۰
را در حالی دادوستد کردند که ارزش این
معاملات به بیش از ۱۳۴ میلیارد و ۸۵۸ میلیون
تومان رسید.

در سال ۹۸ نزدیک به ۳۳۳ هزار گواهی سپرده
زیره سبز به ارزشی بیش از ۱۱ میلیارد و ۵۹۶
میلیون تومان در بازار مالی بورس کالای ایران
مورد معامله قرار گرفت.

در این بازار تعداد ۶ میلیون و ۷۱۰ هزار و ۵۶۰
گواهی سپرده سکه طلا معادل ۶۷۱ هزار و ۵۶
قطعه سکه خرید و فروش شد تا این دارایی با
ارزش معاملاتی بیش از ۳ هزار و ۲۷۳ میلیارد و
۲۳۹ میلیون تومانی بیشترین سهم را در ارزش
کل معاملات این بازار داشته باشد. به طوری
که گواهی سپرده سکه طلا به ترتیب نزدیک
به ۱۰ و ۸۲ درصد حجم و ارزش کل معاملات
گواهی سپرده کالایی در سال گذشته را به خود
اختصاص داد.

حجم قراردادهای منعقد را نصیب خود کرد
و ارزش ۴ هزار و ۴۰۲ میلیارد تومان را رقم
زد. سهم ارزش معاملات این قراردادها از کل
قراردادهای منعقد شده در بازار نیز طی سال
گذشته به ۱۸ درصد رسید تا جایگاه سوم در
اختیار این محصول پایه قرار گیرد.

بر اساس آمارهای موجود، در سال گذشته
در مجموع کد سرسیدهای معاملاتی بیش
از ۶۸۸ هزار کد معاملاتی در بازار آتی بورس
کالای ایران فعال بودند و اقدام به اتخاذ
موقعیت خرید و یا فروش و انعقاد قرارداد
کردند.

بازار ۶ هزار میلیارد تومانی ابزارهای مالی
ارزش معاملات در بازار ابزارهای مالی بورس
کالایی سال ۱۳۹۸ به بیش از ۶ هزار میلیارد
تومان به ثبت رسید.

در دوره مذکور، بیش از ۲۱ میلیون و ۶۳۶
هزار اوراق سلف موازی استاندارد در این بازار
معامله شد که ارزش ۸۱۳ میلیارد تومانی را در
پی داشت.

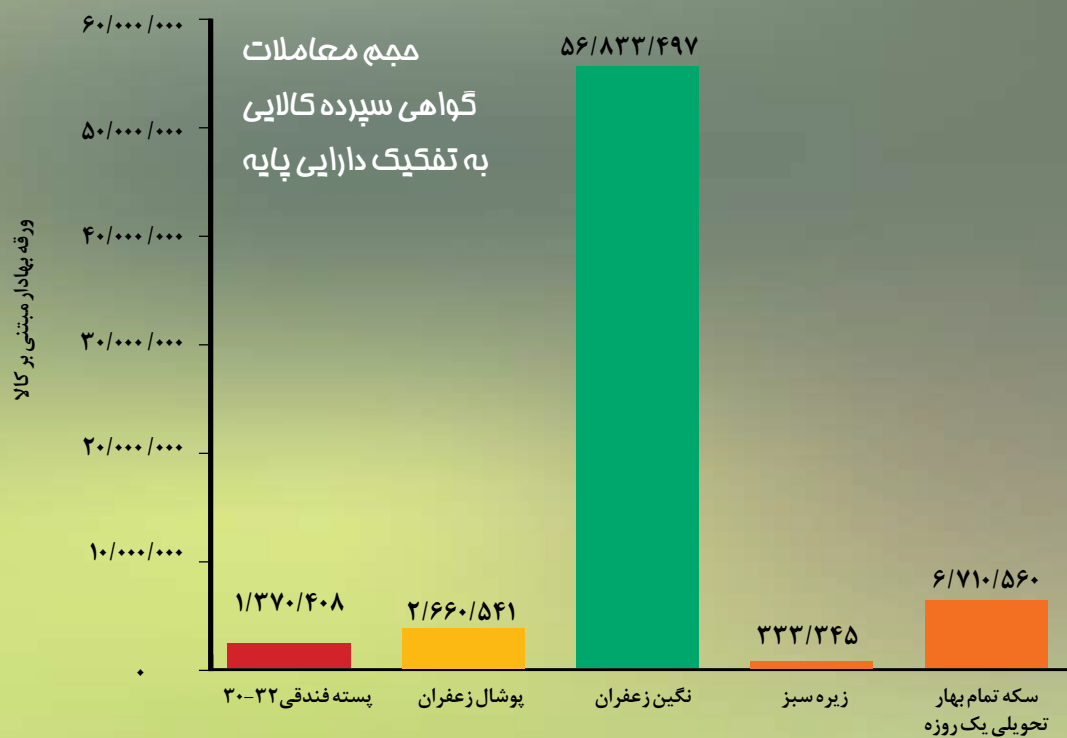
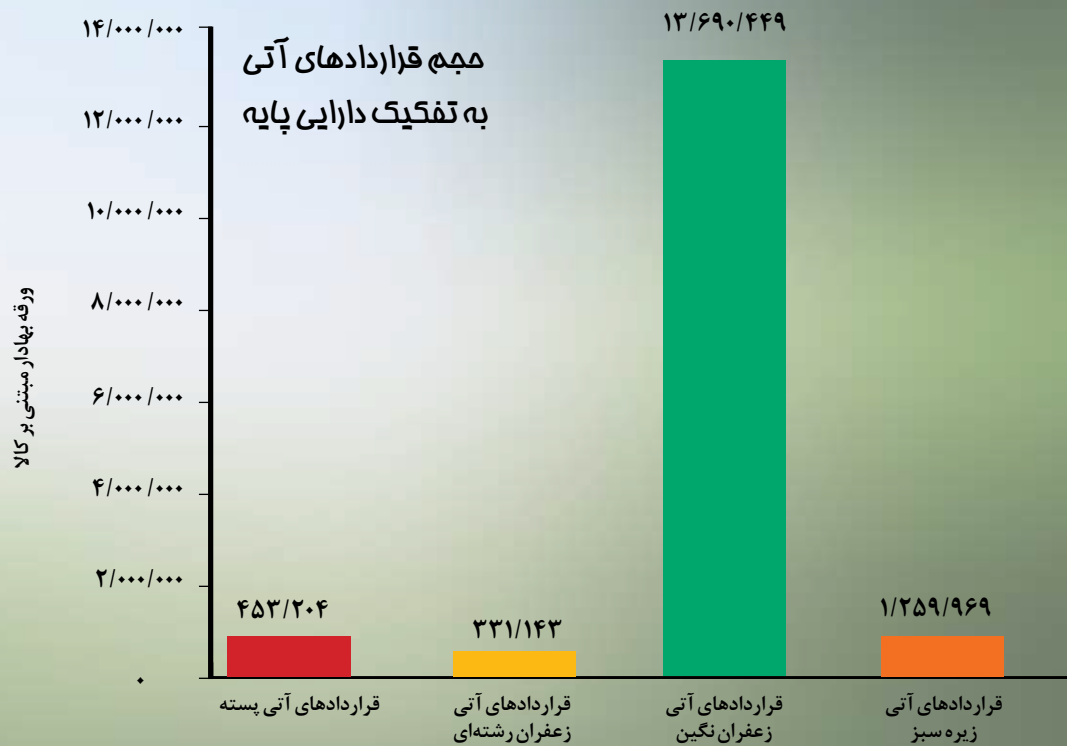
معامله گران بیش از ۸۳۰ میلیون و ۹۲۴ هزار
واحد سرمایه گذاری را در صندوق های سرمایه
گذاری مبتنی بر کالا خریداری کردند که ارزش
این تعداد واحد به بیش از ۱۰۷ هزار میلیارد
تومان رسید.

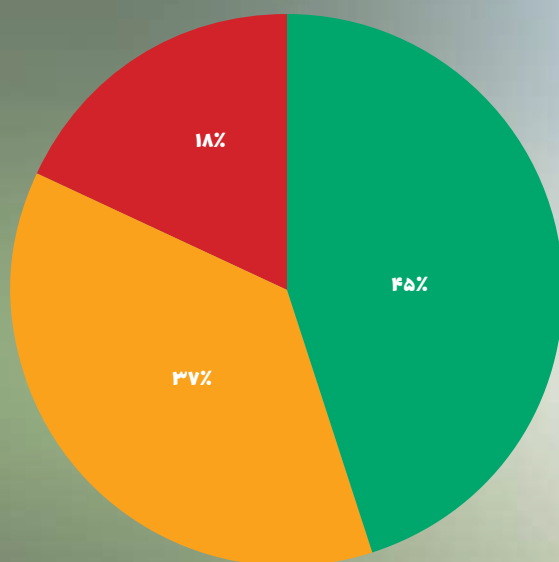
**بازار ۴ هزار میلیارد تومانی گواهی سپرده
کالایی**

همچنین، بررسی آمار معاملات بازار ابزارهای
مالی طی سال ۱۳۹۸ حاکی از آن است که
معامله گران بیش از ۶۷ میلیون و ۹۰۸ هزار
گواهی سپرده کالایی را به ارزشی بیش از
۳ هزار و ۹۹۵ میلیارد و ۸۶۹ میلیون تومان
دادوستد کردند که بیش از ۹۰ درصد این تعداد
مربوط به محصولات کشاورزی شامل زعفران
نگین و پوشال معمولی، زیره سبز و پسته
فندقی ۳۲-۳۰ بود و ۱۰ درصد مابقی نیز به
معاملات گواهی سپرده سکه تمام بهار آزادی
تحویل یک روزه اختصاص داشت.

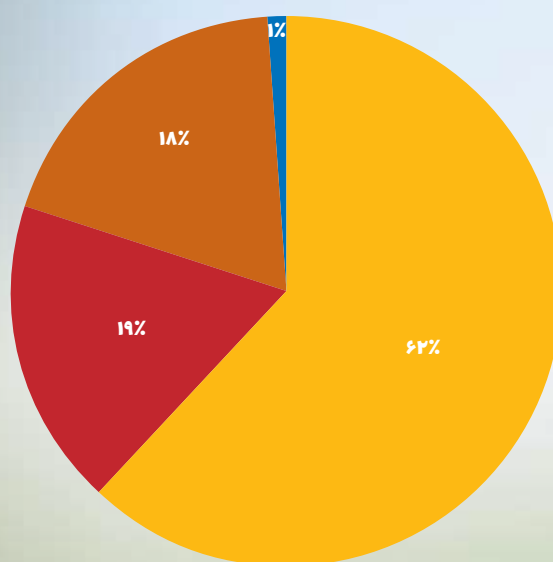
در این بین، زعفران نگین با معامله بیش از ۵۶
میلیون و ۸۳۳ هزار گواهی سپرده کالایی
بیشترین سهم را در حجم کل معاملات سال
گذشته این بازار مالی داشت. ارزش معاملات
این دارایی به بیش از ۵۵۴ میلیارد و ۷۸۰
میلیون تومان به ثبت رسید که این رقم نزدیک
به ۱۴ درصد از ارزش کل معاملات این ابزار مالی
را در سال گذشته تشکیل داد.

بررسی آمار تفکیک شده این دارایی نشان
می دهد که از کل حدود ۵۶ میلیون گواهی
سپرده زعفران نگین بیش از ۳۱ میلیون و ۸۲۲

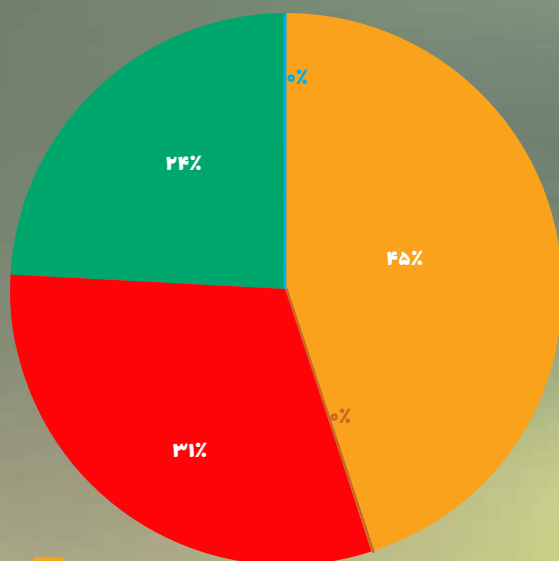
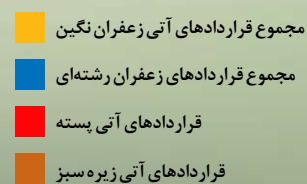

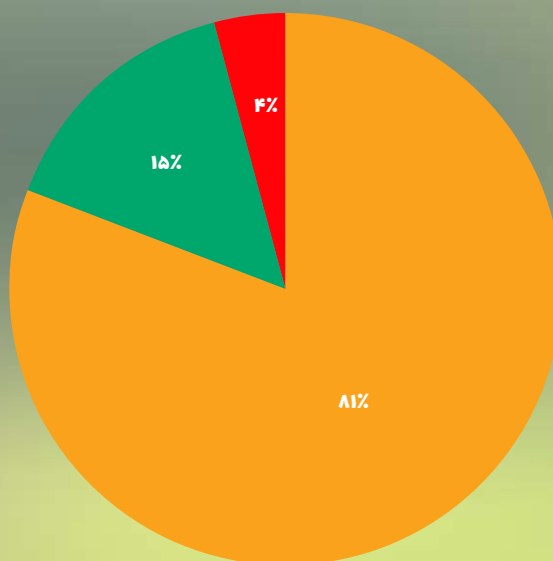
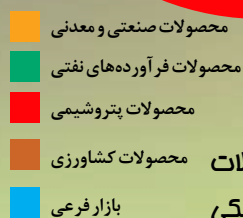
سهم محصولات
از مجموع معاملات بازار فیزیکی

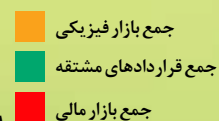
ارزش معاملات قراردادهای آتی
به تفکیک دارایی پایه

سهم محصولات
از ارزش معاملات بازار فیزیکی

ارزش معاملات سال ۱۳۹۸
به تفکیک بازارها

میزگرد پیشکسوتان صنعت کارگزاری؛

کارگزاران خط مقدم بازار سرمایه هستند

سهم‌دانه عنوان فر

صنعت کارگزاری نهادی کلیدی در بازار سرمایه و حلقه ارتباطی بین سهامداران، سرمایه‌گذاران و به طور کلی خریداران و فروشندگان سهام و کالا در بورس‌ها است که به اندازه تاریخ بورس ایران قدمت دارد و به عنوان یکی از پایه‌های اصلی و لازمه توسعه بازار سرمایه در سال‌های اخیر شاهد رشد و بالندگی روزافزون بوده است. در خصوص راه‌اندازی و توسعه بورس کالای ایران نیز نمی‌توان نقش پررنگ کارگزاران را نادیده گرفت؛ در حالی طی سال‌های ابتدایی فعالیت بورس فلزات تهران در سال ۱۳۸۲ شاهد حضور تنها ۱۱ شرکت کارگزاری بودیم اما طی سال‌های اخیر با تشکیل بورس کالای ایران و ورود کالاهای پر شمار، راه‌اندازی ابزارهای نوین، تنوع خدمات و برنامه ریزی برای قرار گرفتن بازار سرمایه به عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین روش تأمین منابع مالی کشور، شاهد رشد کمی و کیفی کارگزاری‌ها هستیم که طبق آخرین آمار کانون کارگزاران هم‌اکنون ۸۶ شرکت کارگزاری فعال در بورس کالا فعال هستند. در همین ارتباط «پیام اقتصادی بورس کالا» با برگزاری یک میزگرد تخصصی به گفت و گو با سید ابراهیم عنایت مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری سپه و مدیرعامل اسبق کارگزاری بانک سپه، حسنعلی بشارت احسانی مدیرعامل کارگزاری توسعه سرمایه دنیا و محمود رضا الهی فرد مدیرعامل شرکت کارگزاری سی ولکس به عنوان سه تن از پیشکسوتان و کارگزاران باسابقه و با حضور محمد نوروزپور مدیر بازرسی و امور اعضای شرکت بورس کالای ایران پرداخته که شرح آن در ادامه آمده است.

نگار به عنوان اولین سؤال بفرمایید چگونه با بورس کالا آشنا شدید و وارد معاملات این حوزه شدید؟

محمودرضا الهی فرد

سابقه آشنایی بنده با بورس کالا از سال ۸۲ و زمان راه اندازی بورس فلزات تهران است که در آن دوره من در حوزه فولاد فعالیت داشتم. خوب به خاطر دارم که یکی از مشکلات ما فروش ضایعات میلگرد تولیدی بود که براساس قانون باید برای فروش، مزایاتی برگزار می کردیم. فکر کنید وقتی کالای استاندارد در بازار به طور متوسط کیلویی ۸۰ تومان فروخته می شد، برای میلگرد ضایعاتی ما که باقی مانده انبار بود، در جریان این مزایادات تقاضایی با قیمتی حدود ۸۰-۹۰ تومان می آمد. در این شرایط ما نمی توانستیم ضایعات خود را با این قیمت ها بفروشیم چرا که توجه به فروش قیمت میلگرد در بازار اگر ما ضایعات را بالاتر از میلگرد می فروختیم، تعزیرات به سراغمان می آمد. به همین دلیل سعی می کردیم ضایعات خود را طوری در یک سبد ترکیب کنیم که ارزش آن از لحاظ ارزشی از کالای استاندارد بالاتر نرود تا با مشکلات تعزیراتی مواجه نشویم. این وضعیت برای ما سخت بود و کارخانه های فولادی هم که عمدتاً دولتی بودند فشار بیشتری را تحمل می کردند؛ چرا که مجبور می شدند کالایشان را نصف قیمت بفروشند. در همین زمان ها بود که با اعلام خبر تشکیل بورس فلزات تهران در سال ۱۳۸۲ استقبال خوبی از سمت تولید کنندگان فولادی صورت گرفت؛ چرا که همه اعتقاد

داشتند راه اندازی این بازار مسیر جدیدی است که کمک می کند کالایمان را به قیمت واقعی بفروشیم. به این ترتیب سود اصلی حاصل از فروش محصولات نصیب کارخانه تولید کننده می شود که در این حوزه سرمایه گذاری کرده است. بد نیست به این نکته نیز اشاره کنم که در آن زمان، تاجران بزرگی در بازار فعال بودند که می دانستند کارخانه تولید کننده چه موقع نقدبندی لازم دارد و در بازه های مثلاً نزدیک به تعطیلات عید نوروز که نیاز کارخانجات به نقدبندی بیشتر می شد، سبزه های خاصی از محصولات فولادی را خریداری می کردند و با این روش در عمل کنترل بازار و قیمت گذاری آن بخش از محصولات را به دست می گرفتند و کارخانه تولید کننده گرفتار تاجران صاحب سرمایه بود؛ اما با تشکیل بورس فلزات این روش به کلی از بین رفت و بورس در بخش فولاد و فلزات مورد استقبال کارخانجات قرار گرفت و در همان ابتدای کار شاهد بودیم که چندین مشکل بزرگ تولید کنندگان با عرضه محصولات در بورس حل شد. در نتیجه تولید کنندگان فولاد با تمام توان وارد بورس شدند و در معاملات آن مشارکت کردند. بنده نیز از طریق کارگزاری سی ولکس به همراهی برخی فعالان بازار فولاد از اولین کارگزاری هایی بودیم که در صنعت فلزات به خصوص فولاد وارد میدان بورس شد و با تجربه عملی و شناخت کافی که از بازار فولاد داشت، توانست از ابتدا قوی کار کند. دوستان دیگری هم از حوزه مالی و اقتصاد که درگیر معاملات اوراق بهادار بودند به کمک آمدند و حضور فعالان بازار فولاد و برخی افراد

در آن زمان، تاجران بزرگی در بازار فعال بودند که می دانستند کارخانه تولید کننده چه موقع نقدبندی لازم دارد و در بازه های مثلاً نزدیک به تعطیلات عید نوروز که نیاز کارخانجات به نقدبندی بیشتر می شد، سبزه های خاصی از محصولات فولادی را خریداری می کردند و با این روش در عمل کنترل بازار و قیمت گذاری آن بخش از محصولات را به دست می گرفتند و کارخانه تولید کننده گرفتار تاجران صاحب سرمایه بود

معاملات آن هم به شکل فیزیکی پا بگیرد ولی خوشبختانه با حمایت دولت و عرضه محصولات شرکت‌های دولتی در بورس فلزات از جمله شرکت‌های ذوب آهن، فولاد مبارکه، ملی صنایع مس ایران و آلومینیوم ایران و غیره خوشبختانه این معاملات پا گرفت و الان دیگر در مرحله‌ای هستیم که انجام چنین معاملاتی عادی شده، فرآیند موفق بوده و باید به فکر معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا باشیم.

عناوین:

در زمان افتتاح بورس فلزات تهران آقای مهندس احمد صادقی به عنوان دبیر کل این مجموعه منصوب شدند و ایشان خیلی از این بازار حمایت داشتند و تلاش‌های زیادی کردند تا بورس فلزات پا بگیرد. البته در برابر راه اندازی این بورس مقاومت‌هایی هم از سمت تولیدکنندگان و هم از سمت تاجران بازار مشاهده می‌شد. در سال ۱۳۷۹ بنده ناظر معاملات بورس اوراق بهادار بودم و آقای سید احمد میرمطهری، هم آن زمان دبیر کل بورس بودند. من ۵-۶ ماه به دلیل مسائل خانوادگی به انگلیس رفتم و مدتی آنجا مشغول به کار شدم؛ ولی ارتباط من با بورس همچنان برقرار بود. یک بار آقای میرمطهری با من تماس گرفتند و خواستند که اطلاعاتی از بورس‌های فلزات جمع‌آوری کنم. البته آن زمان دسترسی به اینترنت به این شکل نبود و با حضور در بورس فلزات لندن اطلاعاتی را در چندین مجموعه جمع‌آوری کردم و طی سفری به ایران اطلاعات جمع‌آوری شده را با خود آوردم و تصمیم

از حوزه مالی و بازار سرمایه ترکیب خوبی را تشکیل داد که تجربه موفقی را رقم زد. کم‌کم تجربه‌های این دو گروه به یکدیگر منتقل شد و کار توسعه پیدا کرد و بعد از فلزات، محصولات کشاورزی، پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی نیز به معاملات بورس اضافه شد تا اکنون شاهد گسترش صنعت کارگزاری در معاملات حوزه کالایی هستیم و حجم معاملات بورس کالا به صورت قابل توجهی افزایش یافت و این بازار سال به سال توسعه پیدا کرد.

بشارت احسانی:

همان‌طور که اشاره شد ما هم از حوزه معاملات بورس اوراق بهادار به معاملات کالایی آمدمیم. در آن سال‌ها بانک مرکزی امتحانی برگزار کرد و تعدادی از داوطلبانی که در آن آزمون پذیرفته شدند وارد معاملات حوزه کالایی شدند که من هم یکی از آن‌ها بودم. در آن مقطع بورس فلزات آن طوری که در ایران راه اندازی شده بود در دنیا رایج نبود. زیرا در بورس فلزات تهران معاملات تنها به صورت فیزیکی بود؛ در صورتی که در بورس‌های دنیا معاملات صرفاً در قالب اوراق بهادار، قراردادهای آتی و اختیار معامله انجام می‌شود که از بین این قراردادها به ندرت قراردادی منجر به تبادل و تحویل فیزیکی می‌شود. از آنجایی که ما هم از حوزه معاملات اوراق بهادار به حوزه معاملات کالایی آمده بودیم و با توجه به آشنایی با مکانیسم معاملاتی بورس‌های کالایی بین‌المللی شخصاً فکر نمی‌کردم که این

با حمایت دولت و عرضه محصولات شرکت‌های دولتی در بورس فلزات از جمله شرکت‌های ذوب آهن، فولاد مبارکه، ملی صنایع مس ایران و آلومینیوم ایران و غیره خوشبختانه این معاملات پا گرفت و الان دیگر در مرحله‌ای هستیم که انجام چنین معاملاتی عادی شده، فرآیند موفق بوده و باید به فکر معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا باشیم.

این بازار سهم قابل توجهی داشته باشند. زیرا معتقد بودم اگر صرفاً کارگزارها را به بورس فلزات بیاوریم موفق نخواهیم بود. در نتیجه قرار شد از ۱۱ عضو مؤسس، ۶ عضو از فعالان صنعت شامل تولیدکنندگان و اعضای اتحادیه‌های صنفی آن صنعت باشند و ۵ عضو نیز از کارگزاران باشند تا تعادل لازم برقرار شود. این کار انجام شد و همه تصمیمات به تصویب شورای عالی بورس رسید. بعد امتحانی برگزار شد که یادم است آقایان دکتر آذرخش، یار صالحی و برزگر، دیده‌ور و کرم‌پور و غیره در این آزمون برگزیده شدند که هم آدم‌های مطرحی بودند و هم سواد و تجربه خوبی داشتند و این بورس راه اندازی شد و آقای یار صالحی به عنوان رییس راه اندازی بورس فلزات انتخاب شدند. مسوولیت نظارت بر معاملات به من پیشنهاد شد اما من به شخصه به بورس کالای کشاورزی علاقه بیشتری داشتم و چون هم از خانواده‌ای کشاورز بودم و هم مشاهده می‌کردم که دلال‌ها بازار محصولات کشاورزی را نابود کرده‌اند دوست داشتم در بورس کشاورزی فعالیت کنم. به همین دلیل روی این بازار هم کار کردیم. به این ترتیب الگوی راه اندازی بورس فلزات تهران از بورس فلزات لندن گرفته شد و برای معاملات محصولات کشاورزی هم بورس کالای کشاورزی شیکاگو را مدل قرار دادیم. مطالعات بورس کشاورزی هم شروع کردیم و در این مسیر چندین جلسه داشتیم و خدمت آقای حاجتی وزیر کشاورزی وقت می‌رفتیم و به ایشان گزارش می‌دادیم؛ ولی در این زمینه هم با مشکل مواجه شدیم؛ چراکه گندم کالای اساسی بود و قیمت گذاری آن دولتی بود و نمی‌شد وارد بورس شود. در نتیجه مدلی پیشنهاد کردیم که کشاورز بتواند هم تأمین مالی کند و هم از دست دلال نجات پیدا کند. ضمن اینکه بورس یک بازار متمرکز باشد که خریداران و فروشندگان به صورت مستقیم با هم تعامل داشته باشند و قیمت‌ها در آن به صورت واقعی تعیین شود. زیرا در معاملات سنتی قیمت عمده محصولات سرزمین کشاورزی با قیمتی که به دست مصرف کننده می‌رسد زمین تا آسمان فرق می‌کند. دلیل آن هم نقش دلال‌هاست که محصول را ارزان از کشاورز خریداری می‌کنند و به قیمت‌های بالاتر می‌فروشند. به همین دلیل من پیشنهاد دادم بورس کالای کشاورزی تشکیل شده و کشاورز محصول خود را در قالب

گرفتم برای مدت کوتاهی با خانواده در ایران بمانم. آقای میرمطهری برنامه برگشت من را پرسیدند و من گفتم احتمالاً برمی‌گردم. اما ایشان گفتند اگر می‌توانید در ایران بمانید تا بورس فلزات را راه اندازی کنیم. به این ترتیب مسئول مطالعات و راه اندازی بورس فلزات شدم و زیر نظر خود آقای میرمطهری شروع به مطالعه کردیم. اینترنت هم بود ولی خیلی ضعیف؛ هر زمان هم نیاز داشتم از طریق دوستانم در انگلیس اطلاعات مورد نیاز را می‌گرفتم. شروع به مطالعه کردم که بورس فلزات و یا کالا چیست؟ تاریخچه آن چیست؟ در آن زمان بورس‌های مطرح و بزرگ در حوزه فلزات و کالا بورس فلزات لندن، بورس کالای کشاورزی شیکاگو بودند. اطلاعات را جمع‌آوری کردیم و بعد به سراغ این موضوع رفتیم که چه کالاهایی در این بازارها معامله می‌شود. به هر حال با همه سختی‌ها و مشارکت افراد زیادی در فراهم شدن مقدمات، زمانی که قرار شد بورس فلزات تهران راه اندازی شود افرادی که فعال بازار یا تاجر بودند، پیش ما می‌آمدند و می‌گفتند جریان بورس فلزات چیست؟ ما هم پاسخ می‌دادیم قرار است بورسی راه اندازی شود که معاملات تا حد ممکن متمرکز تر شود.

به خاطر دارم آن موقع در بورس فلزات لندن فقط فلزات رنگین مانند مس و آلومینیوم معامله می‌شد. اما متأسفانه در ایران تولید مس و آلومینیوم رقم قابل توجهی نبود. به آقای میرمطهری گفتم با این مقدار تولید نمی‌شود بورس را راه اندازی کرد و تنها فلزی که حجم تولیدات آن برای راه اندازی بورس مناسب به نظر می‌رسد، فولاد است؛ اما این را هم گفتم که در هیچ جای دنیا فولاد و آهن در بورس معامله نمی‌شود؛ چراکه محصولات فولادی قابلیت استاندارد سازی ندارد. با جمع بندی که صورت گرفت قرار شد تا بورس فلزات با عرضه فلزات رنگین و فولاد راه اندازی شود که پخش خبرهایی در این زمینه باعث شد فعالان بازار فلزات کم کم به سراغ ما آمدند تا بفهمند جریان چیست؟ پس از گفت و گو با شمار زیادی از آن‌ها، احساس کردم نگران‌اند؛ چون برخی از این افراد دو سه نسل در بازار آهن و فلزات بودند و نمی‌خواستند به راحتی کسب و کار خود را از دست بدهند. به همین دلیل به آقای میرمطهری پیشنهاد دادم اگر می‌خواهید واقعاً این بورس راه اندازی شود و آهن و فولاد وارد بورس شود، باید فعالان فعلی این بازار حتماً در راه اندازی

قرار شد از ۱۱ عضو مؤسس، ۶ عضو فعالان صنعت شامل تولیدکنندگان و اعضای اتحادیه‌های صنفی آن صنعت باشند و ۵ عضو نیز از کارگزاران باشند تا تعادل لازم برقرار شود

نگران حجم معاملات بودیم اما من در آن زمان می‌گفتم اگر همین مقدار فولاد، آلومینیوم و مس تولید شده در کشور در سال دو تا سه بار هم در این بازار به وسیله ابزارهای مالی گردش کند حجم معاملات آن از بورس اوراق بهادار بیشتر خواهد شد که فکر می‌کنم در چند سال اخیر ارزش معاملات بورس کالا از بورس اوراق بهادار پیشی گرفته که البته هنوز ابتدای راه ورود محصولات صنعتی و پتروشیمی به بازارهای مالی هستیم.

نکته جالب توجه در خصوص بورس فلزات تهران این است که فولاد در هیچ جای دنیا معامله نمی‌شد و حتی بورس لندن با آن سابقه طولانی نیز این کار را انجام نمی‌داد. به همین دلیل وقتی که برای اولین بار در دنیا آهن و فولاد در بورس فلزات تهران معامله شد، کارشناسانی از لندن به تهران آمدند و روش ما را مطالعه کردند که چگونه و براساس چه استانداردی آهن در این بازار معامله می‌شود؛ این اتفاق شاید خیلی رسانه‌ای نشد اما بورس فلزات لندن برای راه اندازی معاملات آهن از بورس فلزات ما ایده گرفت. چون آهن استاندارد پذیر نیست و مشکل اصلی این بود که آلومینیوم و مس را می‌توان استاندارد کرد ولی آهن به خاطر خاصیت فسادپذیر و اکسید شدن و اینکه برای مدت طولانی قابل نگهداری در انبار نیست، امکان پذیرش و عرضه در بورس را نداشت. ولی وقتی کارشناسان بورس فلزات لندن به ایران آمدند و دیدند که ما این معاملات را انجام می‌دهیم در نتیجه شمش فولادی که پیش از این در این بورس معامله

قرار دادهای آتی در این بورس عرضه کند و در مقابل مصرف کننده این اوراق مبتنی بر کالا را خریداری کنند. همچنین این امکان فراهم شود که کشاورز با در اختیار داشتن این اوراق برای دریافت تسهیلات بانکی معادل درصدی از مبلغ فروش محصول به بانک برود و تأمین مالی کند. با این روش هم کشاورز می‌تواند برنامه ریزی کند که چه محصولی بکارد و هم قیمت محصولات به یکباره سر به فلک نمی‌کشد. حال آنکه وقتی در یکسال قیمت محصولی به شدت افزایش می‌یابد، در سال بعد کشاورزان به دلیل عدم برنامه ریزی آن محصول را بیشتر می‌کارند که در نتیجه قیمت آن پایین می‌آید و دو سال بعد دیگر کسی مایل به کشت آن محصول نیست. این مشکلات بهانه‌ای شد برای راه اندازی بورس کالای کشاورزی که در سال‌های بعد با بورس فلزات تهران تلفیق شد و بورس کالای ایران شکل گرفت؛ البته ساختارهای سنتی بخش کشاورزی مانع از تحقق برنامه‌های بورس کشاورزی شد اما امروز شرایط به مراتب مهیا تر است و می‌توان سرانجام عمده کالاهای کشاورزی را در قالب قراردادهای آتی معامله کرد.

به هر حال با راه اندازی بورس کالای ایران به کارگزاری بانک سپه رفتیم و در اولین اقدام مجوز معاملات در بورس فلزات که نقش کوچکی در راه اندازی آن داشتیم را گرفتیم که این موضوع همیشه جزو افتخارات بنده بوده است.

خوب یادم است که در ابتدای راه بورس فلزات در جلسه‌ای با آقای میرمطهری

فولاد در هیچ جای دنیا معامله نمی‌شد و حتی بورس لندن با آن سابقه طولانی نیز این کار را انجام نمی‌داد. به همین دلیل وقتی که برای اولین بار در دنیا آهن و فولاد در بورس فلزات تهران معامله شد، کارشناسانی از لندن به تهران آمدند و روش ما را مطالعه کردند که چگونه و براساس چه استانداردی آهن در این بازار معامله می‌شود

نمی‌شود را پذیرش کردند.

پیکار طی این سال‌ها عملکرد بورس کالا چگونه بوده است؟

الهی فرد:

داستان این است که بورس کالا طی چند سال اخیر با عبور از معاملات پر حجم کالاهای در بازار فیزیکی، وارد مرحله جدیدی شده است که بنده شک ندارم اگر معاملات آتی و آپشن در حوزه کشاورزی به معنای واقعی با حمایت مسوولان و حجم بالای محصولات راه اندازی شود، کشاورزی ایران نجات پیدا می‌کند. چون نوسانات قیمتی، عدم اطلاع و نااطمینانی از قیمت‌ها در آینده منجر می‌شود کشاورز تولید را کنار بگذارد و نوسانات افزایش یابد. اتفاقی که در همه حوزه‌ها حتی معدن نیز هم به تولیدکننده و هم به مصرف‌کننده صدمه می‌زند. اگر ابزارهای مالی به خصوص در بخش کشاورزی رواج پیدا کند، باعث می‌شود هم کشاورز از قیمت‌های آینده اطمینان پیدا کند و هم برای تولید برنامه ریزی مناسبی صورت گیرد.

امروز با گذشته ۱۶ سال از راه اندازی بورس فلزات، بورس کالا در زمینه کشف قیمت یک مرجع تعیین کننده شده است. از آن زمان تاکنون پیشرفت‌های بورس کالا از بعد کمی و کیفی قابل مقایسه با همین چند سال قبل نیست. فکر کنید در ابتدای راه اندازی بورس فلزات کارگزاری ما با ۲ تا ۳ هزار میلیارد تومان بالای ۵۰ درصد حجم بازار را داشت، اما در حال حاضر می‌بینید که با ۱۵ هزار میلیارد تومان ارزش معاملاتی، سهم کمتر از ۱۰ درصدی از کل ارزش معاملات را در اختیار دارد. از جنبه کیفی نیز برای مثال آن زمان تمام معاملات با حضور ناظر بود، ولی الان معاملات به صورت الکترونیکی انجام می‌شود که پیشرفت‌ها چشمگیر بوده است. البته این بازار جای کار زیادی دارد؛ زیرا اگر معاملات آتی و آپشن توسعه یابد، خیلی به بورس‌های دنیا نزدیک می‌شویم. ابزاری که در خصوص کالاهایی همچون سکه طلا، زعفران و زیره و پسته به کار گرفته شد؛ هر چند در خصوص محصولات کشاورزی هنوز به حجم قابل ملاحظه‌ای نرسیده و این حجم می‌تواند چند برابر می‌شود. در مجموع علاوه بر عملکرد مطلوب بورس کالا، آینده بسیار روشنی نیز در انتظار این بورس است.

عنایت:

کارنامه بورس کالا در این سال‌ها مشخص است. در واقع اگر بورس کالا در اقتصاد ایران شکل نمی‌گرفت کماکان شرکت‌ها به شکل سنتی و با قیمتی دولتی محصولاتشان را می‌فروختند و عملاً توسعه‌ای در این صنایع شکل نمی‌گرفت. همچنین موضوع مهم دیگر این است که براساس مشاهدات و بررسی‌های شخصی بنده، هر کشوری که در آن یک بورس کالایی پر حجم و شفاف فعال است نه لزوم قدرت‌مند و بین‌المللی؛ بین نرخ تورم و بورس کالای آن مخصوصاً در بخش کشاورزی همبستگی مثبتی وجود دارد. به این معنا که هر قدر دولت‌ها به مکانیسم بورس کالا اعتماد کرده‌اند و عرضه محصولات را در این بستر متمرکز کرده‌اند، مردم آن جامعه با تورم کمتر و واقعی‌تر روبه‌رو بوده‌اند که به نظر می‌رسد این دست تحقیقات باید انجام شده و به گوش مسوولان برسد تا همگی نسبت به ظرفیت بالای بورس کالا واقف باشیم.

اما مساله دیگری که می‌تواند بورس کالا را در جاده رشد پرسرعت قرار دهد، توسعه نظام انبارداری است. بورس‌های کالایی در نقاط مختلف دنیا انبارهایی دارند و کالا وقتی وارد این انبارها می‌شود و به عبارتی زیر کلید بورس قرار می‌گیرد. مثلاً محصولات کشاورزی انبار و سردخانه‌های مجهز و خاص خود را دارند که اگر به مرور چنین شرایطی از طریق بورس کالا فراهم شود، کشاورز خیلی زود با بورس و کارکرد آن آشنا می‌شود.

بشارت احسانی:

در تکمیل صحبت‌های دکتر عنایت باید به اقدام مثبت بورس کالا در توسعه ظرفیت‌های انبارهای بورسی اشاره کنم؛ چرا که زنجیره تکمیلی توسعه بورس، توسعه انبارها هستند. اگر انبارهای متعدد در مناطقی که لازم است وجود داشته باشد، بهتر می‌توان بورس را توسعه داد و کالاهای بیشتری را در آن عرضه کرد.

عملکرد بورس کالا هم طی این سال‌ها در حوزه رشد حجم و ارزش معاملات و ورود کالاها و شرکت‌های جدید کاملاً مشخص است که ابزارهای مالی به مراتب سرعت رشد بورس کالا را بیشتر می‌کند.

پیکار نقش کارگزاران در توسعه بورس کالا چیست؟ در این سال‌ها خوب عمل کرده‌اند؟ نقش بازاریابی در توسعه این صنعت چگونه است؟

پیشرفت‌های بورس کالا از بعد کمی و کیفی قابل مقایسه با همین چند سال قبل نیست. فکر کنید در ابتدای راه اندازی بورس فلزات کارگزاری ما با ۲ تا ۳ هزار میلیارد تومان بالای ۵۰ درصد حجم بازار را داشت، اما در حال حاضر می‌بینید که با ۱۵ هزار میلیارد تومان ارزش معاملاتی، سهم کمتر از ۱۰ درصدی از کل ارزش معاملات را در اختیار دارد.

آلی فرد:

امور را به عهده دارد. گرچه کارگزاری‌ها از نظر وضعیت مالی و درآمدی توسعه پیدا کرده‌اند اما بالاخره یک موسسه اقتصادی و انتفاعی هستند و حساب و کتاب سود و زیان خود را می‌کنند.

بورسکار: چشم انداز شما چیست و کارگزاران چگونه و چه میزان می‌توانند به رونق ابزارهای مالی بورس کالا کمک کنند؟ با توجه به اینکه هنوز شماری از مسوولان ما با ابزارهای مالی و کارکردهای آن آشنا نیستند.

آلی فرد:

افزایش میزان به کارگیری این ابزارها به کمک امتیازاتی که کارگزاران و بورس ارائه می‌دهند امکان پذیر است تا افراد تشویق شوند و به بازار سرمایه مخصوصا بورس کالا بیایند. قانون توسعه ابزارهای مالی نیز در حالی به تصویب رسید که از آن زمان به بعد امتیازاتی ارائه شد؛ به عنوان مثال شرکت‌های تولیدکننده‌ای که محصول خود را در بورس بفروشند مشمول معافیت مالیاتی ۱۰ درصدی می‌شوند و مجموعه‌هایی که دولتی یا شبه دولتی باشند، با عرضه در بورس از تشریفات مناقصه و مزایده مستثنی می‌شوند. این دو مزیت در بورس وجود دارد؛ اما بعد از آن در قوانین هیچ مزیتی اضافه نشد حتی معافیت ۱۰ درصد به همان میزان باقی ماند و به ۲۰ درصد نرسید تا شرکت‌های بیشتری تشویق شوند وارد بورس شوند. یا در طول این سال‌ها هیچگونه تسهیلات مالی با نرخ بهره پایین‌تری به شرکت‌ها داده نشده

کارگزاران تا جایی که امکان دارد توسعه پیدا کرده‌اند و هم از لحاظ تعداد و هم از لحاظ نیروی انسانی کارگزاران پیشرفت کرده‌اند. ولی ما انواع مقررات و اختیارات محدودی داریم. کارگزاری در یک چارچوب مشخصی قرار دارد. در زمان خرید و فروش یک کالا توسط تولیدکننده تمام مسئولیت‌ها به عهده کارگزار است ضمن اینکه انواع مقرراتی برای این صنعت وجود دارد که همیشه نقش کنترلی دارند.

در پروسه پذیرش اصولی که حاکم است به نظر من خوب است و اصول اصلی آن این است که وقتی می‌خواهید یک کالایی پذیرش شود، تولیدکننده و عرضه‌کننده آن نوع کالا متعدد باشد تا با ورود و خروج یک عرضه‌کننده، کلیت بازار تحت تأثیر قرار نگیرد. این یکی از الزامات مهمی است که در چارچوب پذیرش وجود دارد. در این زمینه کارگزار فقط نقش معرفی محصول و سپس انجام فرآیندهای مربوط به پذیرش را بر عهده دارد. بعضی اوقات پذیرش خیلی سریع انجام می‌شود اما در برخی موارد به دلیل وجود یک مشکل کوچک اجازه پذیرش به آن کالا داده نمی‌شود و در مواردی پذیرش یک کالا بین ۶ ماه تا یک سال طول می‌کشد. به عنوان مثال گاهی نیاز است که فعالیتی در مبادی گمرکات و یا حتی کشور دیگری داشته باشید و لازم است نهادهای بازار سرمایه و خود بورس هم در زمینه سرمایه‌گذاری و هزینه‌ها وارد شود. ولی معمولاً در این شرایط کارگزار تمام مسئولیت هزینه و انجام

شرکت‌های تولیدکننده‌ای که محصول خود را در بورس بفروشند مشمول معافیت مالیاتی ۱۰ درصدی می‌شوند و مجموعه‌هایی که دولتی یا شبه دولتی باشند، با عرضه در بورس از تشریفات مناقصه و مزایده مستثنی می‌شوند

سفته بازان و سرمایه گذاران می توانند از آینده قیمت ها پیش بینی داشته و با پذیرش ریسک های احتمالی وارد بازار شده و رونق ایجاد کنند. اما در حال حاضر سیاست های دستوری مسائل و مشکلاتی را برای کارگزاران و بورس ها ایجاد کرده و مانع رونق ابزارهای مالی شده است. ساختار مسایلی که ما در ایران داریم، متأسفانه از نظر بین المللی غیراستاندارد است. ولی با وجود همه این چالش ها باز می شود کار کرد. کارگزاران می توانند در زمینه همکاری با موضوعات مهم با بورس ها تعامل کنند و دولت و سازمان های مربوطه نیز باید پشتیبانی کنند. اما منافع کارگزار ناشی از معاملاتی است که انجام می دهد که البته میزان کارمزدها که را نهاد دیگری تعیین می کند و کارگزاری هیچ اختیاری در تعیین آن ندارد. این در حالی است که در کشورهای اروپایی و آمریکایی هر کارگزار کارمزد خود را تعیین می کند و رقابت بین آنها اجازه نمی دهد در میزان کارمزدهای دریافتی خود خیلی تفاوت داشته باشند. اگر هم بین کارمزدهای آنها تفاوت وجود داشته باشد، به خاطر خدماتی است که ارائه می دهند تا مشتری بیشتری جذب کنند. ولی در ایران نرخ کارمزدها نیز شناور نیست و دستوری است. این شرایط دستوری باعث می شود که ایده ها در صنعت کارگزاری و بورس کالا تشویق نشوند. پیش از آنکه بورس فلزات راه اندازی شود، به دلیل اینکه همه شرکت ها دولتی بودند، تولیدکنندگان به صورت دستوری محصولات خود را عرضه می کردند و براساس نظر و منافع شخصی خود با برخی تجار قرارداد می بستند. عده ای تاجر هم بودند که برخی مواد فولادی را تقریباً به صورت انحصاری در اختیار خود گرفته بودند. اما الان به دلیل ورود بخش خصوصی فولادساز به بازار چنین شرایطی وجود ندارد و سیاست های دستوری جوابگو نیست.

عنایت

قطعاً کارگزار نقش مهمی در توسعه بورس و بورس های کالایی دارد. به عبارت بهتر، کارگزار خط مقدم بازار سرمایه است. اما متأسفانه بعضی از افراد این صنعت را جدی نمی گیرند و به نقش کارگزار آنگونه که باید بها نمی دهند. مشکلی که ما داریم این است که فضا برای حضور کارگزار فراهم نیست. کارگزار نقش بسیار مهمی دارد و باید آن را ایفا کند؛ چون وظیفه حرفه ای،

است. بنابراین سیاست های تشویقی ما آنچنان تغییری نداشته است. حال آنکه ما باید این مشوق ها را آنقدر زیاد کنیم که تولیدکنندگان به عرضه در این بازار ترغیب شوند. اطلاعات کسی که وارد بورس می شود، شفاف است پس باید مشوق هایی هم برای این الزام به شفافیت وجود داشته باشد و این به نفع کل مملکت است.

بشارت احسانی:

کارگزاران طی این سال ها خیلی پیشرفت کرده اند و در زمینه های پرسنل و امکانات و سامانه های معاملاتی توسعه یافته اند. اما در این خصوص جای توسعه بیشتری وجود دارد و کارگزاری ها می توانند کمک های بیشتری به توسعه بورس کالا کنند. منتهی خیلی از مسائل مربوط به صنایع مختلف و معاملات نه تنها در بورس کالا بلکه در کل کشور، تحت نظارت و کنترل است و اگر قرار باشد یک نهاد بالادستی دستوری بدهد و قیمت ها را تعیین کند و یا برای عرضه کالاها و تقاضای آن محدودیت و سقف و کف تعیین کند، این بازار طبعاً نمی تواند رشد و نمو داشته باشد. در این حوزه محصولات کشاورزی هم این مشکل را دارند. مثلاً گندمی که از مهم ترین کالاهای کشاورزی در ایران محسوب می شود و کالای استراتژیک تلقی می شود، در اغلب کشورها استانداردهایی را برای آن تعریف می کنند تا این محصول در قالب قراردادهای آتی یا اختیار معامله روی یک نوع خاصی از گندم که مثلاً بیشترین تولید را داشته و قابلیت انبار کردن دارد راه اندازی کنند. از آنجایی که هماهنگی قیمت انواع گندم خیلی بالا است، کشاورزی که انواع و اقسام گندم را تولید کرده و می فروشد، از قیمت واقعی محصول خود مطلع می شود. در مقابل، خریداری که نوع خاصی از گندم که حتی قرارداد آتی روی آن تعریف نشده است را معامله می کند، می تواند به کمک این ابزارهای مالی برنامه ریزی کند. در مورد ذرت و برنج هم همینطور است. متأسفانه در ایران بازار خرید گندم و حتی برنج تا اندازه بسیار زیادی دست وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جهاد کشاورزی استان ها است و وقتی معاملات و قیمت گذاری آن دستوری باشد، عرضه و تقاضای واقعی برای آن ایجاد نمی شود و نمی توان در چنین شرایطی نسبت به تولید و یا خرید این محصول برنامه ریزی کرد. حال آنکه به کمک ابزارهای مالی چه تولیدکننده و چه مصرف کننده و چه

در کشورهای اروپایی و آمریکایی هر کارگزار کارمزد خود را تعیین می کند و رقابت بین آنها اجازه نمی دهد در میزان کارمزدهای دریافتی خود خیلی تفاوت داشته باشند. اگر هم بین کارمزدهای آنها تفاوت وجود داشته باشد، به خاطر خدماتی است که ارائه می دهند تا مشتری بیشتری جذب کنند

که گندم کف قیمت خاصی داشته باشد، بهترین کار این است که بگوید زیر قیمت خاصی نباید بیاید. در این شرایط دولت می تواند به کارگزاری بگوید اگر قرارداد آتی گندم زیر قیمت خاصی رسید، شروع به اتخاذ موقعیت خرید کند که در نتیجه با ایجاد تقاضا و بازارگردانی جلوی کاهش قیمت گرفته خواهد شد. در این شرایط نیاز نیست دولت هزاران میلیارد تومان پول بابت خرید گندم پرداخت کند و با این کار خرید محصول از کشاورز هزینه خیلی کمتری خواهد داشت و کشاورزان هم در گرفتن پول خود از دولت مشکلی نخواهند داشت. خیلی کارهای توسعه ای می توان انجام داد؛ ولی از سطوح بالا باید مسیر هموار شود. همانند گذشته که زمانی فقط در تهران بورس اوراق بهادار داشتیم؛ اما از وقتی اجازه دادند تالارهای بورس اوراق بهادار در شهرستان ها نیز تأسیس شود من هم به عنوان کارگزار بانک دولتی سپه برای راه اندازی شعب جدید به شهرستان ها رفتم. در واقع، بورس راه توسعه را باز کرد و با همین اقدام، حجم عظیمی از نقدینگی جذب بازار سرمایه شد. پس اگر اجازه دهند محصولات را با استاندارد سازی مشخص خود وارد بورس کالا کرده و اجازه معامله به آنها را بدهیم، هم خریدار و هم فروشنده می توانند برای آینده برنامه ریزی کنند که این ها به ثبات اقتصادی کمک خواهد کرد و باعث می شود دلال ها میلیارد نشوند. اما با سیستم فعلی حمایت دولت فقط به تولیدکننده و مصرف کننده ضرر می زنیم. بنابراین اگر قصد حمایت است با ابزارهای

صنعتی و ملی اوست که این کار را انجام دهد و سودش را نیز دریافت کند اما متأسفانه محدودیت هایی وجود دارد که کارها را کند می کند. در رابطه با کالای کشاورزی به عنوان یک کارگزار اگر فرصتی بود استفاده می کردم. به عنوان مثال شهر استهبان بزرگترین باغستان تولیدکننده انجیر خشک در دنیا را دارد و برای ورود این محصول در بورس خیلی تلاش شد. بورس هم خیلی کمک کرد و با روی خوش از ما استقبال کرد. اقدامات زیادی در این رابطه انجام شد و بعد از آن انجیر استهبان پذیرش و انبارها هم مشخص شد. انجیر در دست بخش خصوصی است و دولت در آن نقشی ندارد ولی صادرات اهمیت زیادی برای آن منطقه دارد. اما متأسفانه بحث آموزش در این زمینه وجود نداشت و با رشد نرخ ارز و اعمال محدودیت صادرات توسط دولت، عرضه این محصول تاکنون به سرانجام نرسیده است. زیرا وقتی دولت می گوید صادرکنندگان باید در آمد حاصل از صادرات خود را در سامانه نیما در حالی عرضه کنند که قیمت ارز در آن با بازار آزاد ۴۰ درصد تفاوت داشت، تولیدکننده تصمیم می گیرد انجیر تولیدی خود را به صورت قاچاق به افغانستان یا دبی برده و ارز خود را به نرخ آزاد می فروشد. این چالش ها در حالی وجود دارد که کارگزاران، بورس کالا و وزارتخانه باید دست در دست هم داده و به مردم آموزش دهند. من پیشنهادی هم راجع به گندم ارائه دادم تا گندم در بورس عرضه شده و قیمت آن مشخص شود. اگر دولت قصد دارد

نیاز نیست دولت هزاران میلیارد تومان پول بابت خرید گندم پرداخت کند و با عرضه گندم در بورس کالا و استفاده از قراردادهای آتی خرید محصول از کشاورز هزینه خیلی کمتری خواهد داشت و کشاورزان هم در گرفتن پول خود از دولت مشکلی نخواهند داشت

بازارگردانی و تعیین کف قیمتی این کار قابل انجام است که در این زمینه کارگزار و موضوعات آموزشی بسیار مهم است. به عبارت بهتر می توان گفت، فقط بورس راه را برایشان باز کند، کارگزاران خودشان راهشان را بلدند.

آقای نوروزپور با توجه به ارتباطی که جنابعالی با کارگزاران دارید، به نظر شما کارگزاران چه کمکی می توانند داشته باشند تا بازارهای مختلف بورس کالا توسعه پیدا کند؟ و آیا خدمات و آموزش هایی که کارگزاران در حوزه سهام به مردم ارائه می دهند، در حوزه کالا هم به همان میزان سرمایه گذاری می کنند و یا اینکه توسعه خدمات آنها در حوزه کالایی برای کارگزارانی که صرفه اقتصادی کمتری دارد؟

نوروزپور

کارگزار پل ارتباطی بین بورس کالا با مشتریان بوده و وظیفه سنگینی هم بر دوش کارگزار است. طی چند سال اخیر نیز نقش کارگزاران در تصمیم گیری ها و معرفی و راه اندازی ابزارهای مالی یا ورود کالاهای جدید به مراتب پررنگ تر از سال های قبل شده است؛ همان طور که در شروع کار بورس فلزات و کشاورزی نیز از پتانسیل کارگزاری ها استفاده شد. در بورس فلزات ما ۶ کارگزار تخصصی در حوزه فولاد و فلزات داشتیم؛ ۵ کارگزاری هم در بورس کشاورزی فعال تر از بقیه بودند. اکنون کارگزاران بورس نیز در چند سال اخیر عملکرد مطلوبی داشته و برای بخش های مختلف کار گروه های تخصصی تشکیل داده که در سال های اخیر کار گروه معاملات کالایی در قانون بسیار فعال شده و تعداد اعضای این کار گروه نسبت به سایر کار گروه ها بیشتر است. بورس کالا هم سعی بر استفاده از این ظرفیت کرده و با کار گروه کالای قانون ماهانه جلساتی برگزار می کند تا قبل از گرفتن تأیید هر دستورالعمل و مصوبه ای از سازمان، موضوع با نماینده کارگزاران که ۹ عضو دارند، مطرح شود تا بهترین نتیجه را بگیریم. ضمن اینکه قانون کارگزاران اخیراً سعی کرده است در نهادهای حاکمیتی دیگری که تأثیرگذار هستند وارد شود. به عنوان مثال، در خصوص اتفاق اخیری که در خصوص کارمزد کارگزاری ها افتاد، ستاد تنظیم بازار دخیل بود و قانون از ستاد تنظیم بازار خواسته است که در کار گروه تخصصی مبادلات کالا از قانون کارگزاران هم یک عضو حضور داشته باشد که چنین

اقداماتی به ما کمک خواهد کرد. ضمن اینکه کارگزاران در سال های اخیر در توسعه معاملات بورس کالا بسیار کمک کننده بوده اند. معاملات گواهی سپرده ذرت، جو و گندم در قالب سیاست قیمت تضمینی در بورس کالا گرچه ادامه دار نشد، اما نباید فراموش کرد که کارگزاران برای شروع این معاملات خیلی به بورس کمک کردند. به نظر من کمک کارگزاران بود که بورس توانست معاملات قراردادهای آتی را زنده نگه دارد؛ چرا که کمک کارگزاران مخصوصاً آموزش آنها به بازار باعث شد معاملات آتی زعفران راه بیفتد. معاملات زیره سبز و پسته هم به کمک کارگزاران توسعه پیدا کرد. همه این اتفاقات طی زمان افتاده و مهم ترین نکته ای که بورس کالا هم از نماینده قانون کمک خواسته است تا ادامه پیدا کند بحث آموزش است؛ چون این اقدام به نفع کل بازار خواهد بود. ما به میزان کل جمعیت کشور یعنی ۸۰ میلیون سرمایه گذار بالقوه داریم که می توانند با آموزش و به راحتی وارد بازار مالی شوند که استفاده از این ظرفیت بر عهده کارگزاری ها است.

علاوه بر این موارد، کارگزاران در نهادهای متعددی حضور دارند که در تصمیم گیری ها می توانند دخیل باشند. به طور مثال، یک کارگزاری که فولادسازان بزرگ ما سهامدار آن هستند یا بر آن تأثیر دارند، می توانند این مشکلات را به درستی مطرح و راهکارها و نظرات کارشناسی پیرامون آن را تشریح کنند و نتایج بررسی های خود را با نهادهای تصمیم گیرنده در میان بگذارند.

همچنین حجم معاملات فیزیکی در تالار کشاورزی بورس کالا کاهش یافته و برای این که این معاملات دوباره از سر گرفته شود، نیازمند کمک کارگزاران تخصصی در حوزه کشاورزی است. کارگزاران تخصصی این حوزه می توانند در این زمینه حداقل برای تنویر افکار تصمیم گیرندگان در وزارت جهاد کشاورزی کمک کننده و اثر بخش باشند. بر همین اساس می توان گفت در این شرایط، فرهنگ سازی و آموزش از اهمیت بالایی برخوردار است تا بتوان به کمک کارگزاران و آموزش هایی که ارائه می شود، کمک کنیم تا بدنه اقتصادی دولت به این نتیجه برسد که باید در تصمیم گیری های کلان اقتصادی کشور، بازار سرمایه، بورس کالا و یا قانون کارگزاران (به عنوان نماینده کارگزاران) را دخالت داده و نظرات کارشناسی آنها را جویا شود.

کارگزار پل ارتباطی بین بورس کالا با مشتریان بوده و وظیفه سنگینی هم بر دوش کارگزار است. طی چند سال اخیر نیز نقش کارگزاران در تصمیم گیری ها و معرفی و راه اندازی ابزارهای مالی یا ورود کالاهای جدید به مراتب پررنگ تر از سال های قبل شده است

که تصمیمات کلان اقتصادی در کشور کارشناسی شده نیستند و ریشه بسیاری از این مشکلات در عدم کارشناسی درست متغیرها در تصمیم گیری هاست. بر همین اساس، شاید بتوان به دولت این پیشنهاد را ارائه کرد که اگر می خواهید از مصرف کننده حمایت کنید اجازه دهید قیمت ها در بازار واقعی شود و سپس یارانه و سوبسید مورد نظر خود را به صورت مستقیم به مصرف کننده پرداخت کنید. اما متأسفانه تصمیماتی همچون حمایت از مصرف کننده با قیمت گذاری دستوری کارشناسی شده نیست. در این زمینه کارشناسان اقتصادی می توانند به دلیل عدم وابستگی به مسئولیت دولتی و بی طرفانه بودن و با مطالعه دقیق متغیرها، بهترین راه حل های ممکن را ارائه کنند.

نوروز بورس:

بله از اوایل سال ۹۷ شاهد اصرار بر قیمت گذاری دستوری برای برخی کالاها بوده ایم. براساس تصمیمات گرفته شده، دستورالعمل تنظیم بازار محصولات از قبیل ورق های فولادی، انواع مس و سایر کالاها صادر و طی آن روش قیمت گذاری هر محصولی را مشخص کردند. در این میان، بورس کالا در یک سال و نیم اخیر تمام سعی خود را کرده که با رایزنی ها و ارائه گزارش های متعدد، این روش ها به واقعیت نزدیک شود. حتی در مواردی که بین روش های اعلام شده در دستورالعمل های

بورس کالا ۱۶ سال از تولد بورس کالا می گذرد. به نظر می رسد که طی سال های اخیر بورس کالا از درجه اثبات جایگاه خود به دولت و مسئولان گذر کرده است؛ اما چرا بعد از این مدت همچنان قیمت گذاری دستوری را داریم؟ حال آنکه همه می دانند اگر قیمت گذاری دستوری باشد سود اصلی به دلال می رسد. چرا همچنان شاهد پافشاری دولت بر قیمت گذاری دستوری هستیم؟

الهی فرد:

نکته در اقتصاد دولتی و نگاه دولتی به اقتصاد کشور است و حتی شرکت هایی هم که دولتی نیستند باز هم از تعیین مدیران گرفته تا اتخاذ سیاست های کلی، از این نگاه دولتی تأثیر می پذیرند و همین نگاه دولتی حاکم بر آنها موجب می شود تصمیمات سلیقه ای گرفته شود. به طوری که یک مدیر نظرش این است که قیمت یک کالا باید ثابت بماند. اما مگر می شود ارزش یک کالا ۵ هزار تومان باشد ولی آن را سه هزار تومان فروخت؟ چرا که به طور قطع پس از مدتی قیمت کالا باز به ارزش واقعی خود برمی گردد. درست است که نگاه دولتی بر اقتصاد کشور حاکم است ولی باید قوانین به گونه ای تغییر کنند که حتی در شرایط بحرانی هم کار آمد باشد. درست است که ورود برخی کالاها مثل شکر به بورس که مشمول قیمت گذاری دستوری هستند و به اصطلاح کالای اساسی تلقی شده و سوبسید دریافت می کنند، دشوار باشد، اما حتی گاهی شاهد هستیم که برای برخی کالاهایی که اساسی نبوده و مشمول دریافت یارانه تولید نیز نمی شود، تصمیمات خلق الساعه ای گرفته می شود که تعادل در بازار عرضه و تقاضا و مکانیسم بورس را بر هم می زند و یکی از مشکلاتی است که همواره با آن مواجه بوده ایم.

بورس کالا

گرچه هدف دولت از قیمت گذاری دستوری حمایت از مصرف کننده است، اما به نظر می رسد با این روش نه تنها کالاها با قیمت پایین به دست مصرف کننده نمی رسد، بلکه تفاوت قیمت های دستوری کالاها با قیمت واقعی آنها سود سرشاری است که نصیب عده ای دلال و واسطه می شود. مشکل کجاست و راهکار آن چیست؟

الهی فرد:

به اعتقاد بنده مشکل اصلی این است

بورس کالا در سال های اخیر بالغ بر ۳ هزار ساعت به ارگان های دولتی درباره نحوه انجام معاملات در بازار فیزیکی و بازار مالی بورس کالا و به طور کلی ابزارهای معاملاتی موجود در بازار سرمایه نشست هایی با محوریت آموزش داشته است. کارگزاران هم می توانند در این حوزه به بورس کمک کنند

که در یک صنعت و یک حوزه مشغول به فعالیت هستند، دیدگاه درستی از شرایط آن بازار ندارند. در نتیجه، شاهد هستیم که در تصمیم‌گیری‌های کلان افراد صاحب نظر و کارشناسان خبره به کار گرفته نمی‌شوند و اکثراً نظر یک شخص به کل بازار تحمیل می‌شود.

پیکار اگر مدیران جوان و تفکرات جدید روی کار بیایند این موارد بر چیده می‌شود؟

آقای فرد:

این کار چندان اثربخش نیست؛ بلکه باید شیوه تصمیم‌گیری‌ها اصلاح شود. زیرا اگر به عقب برگردید، مشکلات چندان با شرایط امروز تفاوتی ندارند و اتفاقی که سال گذشته افتاد ممکن است دو سال بعد هم دوباره بیفتد. این در حالی است که وقتی مشکلی را شناسایی می‌کنیم باید راهکار حل آن را در قالب یک چارچوب قانونی در بیاوریم تا اگر آن مشکل دوباره تکرار شد، به راحتی از همان مسیر گزیده نشویم. باید قانون به گونه‌ای دربرگیرنده کل شرایط باشد که یک فرد با نظر شخصی خود نتواند با یک دستور تمام ساختار بازار سرمایه و بورس و نظام عرضه و تقاضا را زیر سؤال ببرد. اگر چارچوب‌ها به شیوه‌ای درست انتخاب شده و تصمیمات زیر نظر مجلس مسیر کامل تری را سپری کند و نظرات کارشناسان بازار سرمایه نیز گرفته شود، ساختارها بهبود خواهد یافت. نباید

این ستاد با قیمت‌های واقعی اختلاف‌های زیادی وجود داشت، بورس به طور ویژه برای محصولات فولادی با وزارت صمت و ستاد تنظیم بازار نامه‌نگاری کرده و خواستار اصلاح این روش‌ها شده است تا قیمت‌ها در بازار به نرخ‌های واقعی خود نزدیک‌تر شود. شاید علاوه بر نگاه دولتی حاکم بر کلیت اقتصاد، عدم توجه و سرمایه‌گذاری در حوزه فرهنگ‌سازی و آموزش یکی از عواملی است که موجب شده این دیدگاه همچنان در بازارها مشاهده شود. البته در این زمینه بورس کالا در سال‌های اخیر بالغ بر ۳ هزار ساعت به ارگان‌های دولتی درباره نحوه انجام معاملات در بازار فیزیکی و بازار مالی بورس کالا و به طور کلی ابزارهای معاملاتی موجود در بازار سرمایه نشست‌هایی با محوریت آموزش داشته است. کارگزاران هم می‌توانند در این حوزه به بورس کمک کنند.

پیکار آقای بشارت احسانی نظر جنابعالی در این رابطه چیست؟ فکر می‌کنید چه روزی دولت قیمت‌گذاری دستوری را کنار می‌گذارد؟

بشارت احسانی:

به نظر من ریشه این مشکلات در سیاست‌های کلان کشور است که باید تغییرات اساسی در آن داده شود. زیرا به نظر می‌رسد دولت تنها دیدگاه خود را قبول دارد و معتقد است کارشناسان و افرادی

باید شیوه تصمیم‌گیری‌ها اصلاح شود. زیرا اگر به عقب برگردید، مشکلات چندان با شرایط امروز تفاوتی ندارند و اتفاقی که سال گذشته افتاد ممکن است دو سال بعد هم دوباره بیفتد. این در حالی است که وقتی مشکلی را شناسایی می‌کنیم باید راهکار حل آن را در قالب یک چارچوب قانونی در بیاوریم تا اگر آن مشکل دوباره تکرار شد، به راحتی از همان مسیر گزیده نشویم

اعمال شد؛ یعنی هر خانواده در طول هفته یا یک ماه می توانست فقط مقدار مشخصی سیب زمینی خریداری کند و خرید بیشتر این محصول هم به شدت کنترل می شد. متأسفانه این رویه در ایران ابزار قدرت را در دست عده ای قرار داد که حتی بعد از پایان جنگ تحمیلی نیز دیدگاه ها به همان شکل باقی ماند دیدمان عوض نشد و تصورات القا شده به مردم و برخی از مسئولان وقت، مانع از بازگشت اقتصاد به روند آزاد خود شد. در نتیجه، پایداری اقتصاد دستوری و کوپنی در کشور موجب شده که بعد از انقلاب اسلامی، تولیدکنندگان سنتی از جمله روستاییان که قبل از انقلاب تولیدات صنعتی مصرف نمی کردند، با روی آوردن به سهمیه ها و کالاهای کوپنی، از آن پس تولید خود را متوقف کرده و از صنعت کالاهای مصرفی خود را تهیه می کنند. مسئولینی هم که در آن فضا تربیت شدند، هنوز همان دید دوران جنگ را دارند و به نظر می رسد تربیت مدیران جوان توسط این مدیران نیز موفق نخواهد بود؛ چرا که مدیر جوان فرهنگ و دید مدیر قدیمی را به خود می گیرد و همین روند را ادامه می دهد. به طور کلی اقتصاد دستوری یک ابزار قدرت است که متأسفانه برای برخی ابزار سوء استفاده شده است و چنین مواردی باید به طور ریشه ای مرتفع شوند. اگر در بورس اجازه دهیم با نگاه دستوری محصول آلومینیوم ۵ هزار تومانی را ۳ هزار تومان بفروشند، سود آن به جیب دلال می رود؛ حال آنکه یک دلال هیچ وابستگی به کشور ندارد و حتی ممکن است سرمایه خود را از اقتصاد کشور خارج کند. ولی اگر اجازه

چار چوب ها طوری باشد که یک تصمیم کل ساختار یک مجموعه را بهم بریزد. به عنوان نمونه، برای کاهش در صد کار مزد معاملات باید از کارشناسان و فعالان بازار سرمایه نظر خواهی می شد. باید اعمال نظرات شخصی و یا غیر کارشناسی را محدود کنیم و تصمیم گیری برای حل مشکلات را به سطوح بالاتر انتقال دهیم تا تصمیمات به یک قانون تبدیل شود که هر مسوولی به راحتی نتواند آن را با نظر شخصی خود تغییر دهند.

عناص:

مسأله بسیار عمیق تر از این است. من جوان قبل از انقلاب هستم و می دانم یکی از اهداف انقلاب اسلامی که در سال ۱۳۵۷ به وقوع پیوست، مبارزه با سرمایه داری به ویژه سرمایه داری در حوزه پتروشیمی و صنعتی بود. این تصور در ذهن ها ایجاد شد که یک سری سرمایه گذار ز الو صفت به جان کارکنان افتاده اند و حق کارگران را نمی دهند ضمن این که از مصرف کننده هم ار تزا ق می کنند. این شد که تصمیم گرفتند باید یک ابزار کنترلی در سطح کلان حضور داشته باشد که بتواند جلوی سواستفاده این گروه ها را بگیرد. مشکل دیگر این بود که با شکوفاشدن انقلاب و شکل گیری نهادهای نظام جدید در کشور، ناخواسته در گیر جنگ تحمیلی شدیم و همه می دانیم که اقتصاد در شرایط جنگی نمی تواند به طور کامل آزاد باشد. حتی در جنگ جهانی انگلیس به عنوان یک نظام سرمایه داری برای سیب زمینی هم کوپن و سهمیه بندی

اگر معاملات قراردادهای آتی در کشور مافراگیر شود می تواند به کنترل تورم کمک کند. من فکر می کنم بورس کالای آینده خیلی روشنی در پیش رو داشته و انگیزه زیادی هم برای آن وجود دارد؛ فقط باید مسوولان راه را برای آن باز کنند

خودروسازی سایپا اقدام به فروش حدود ۲۰۰ دستگاه سراتو و تأمین مالی حدود ۵ هزار میلیارد ریالی در بورس کالا کرد. این امر نشان می‌دهد که پتانسیل بالایی در اقتصاد وجود دارد. همچنین بازار فرعی بورس کالا امکان عرضه اموال مازاد بانک‌ها که بیش از هزار میلیارد تومان ارزش دارند، را دارد. حال آنکه بانک‌ها نمی‌توانند این اموال را در روزنامه آگهی کنند و می‌توانند از ظرفیت‌های بورس کالا استفاده کنند.

بشارت احسانی:

من فکر می‌کنم بورس کالا جای پیشرفت زیادی دارد و امیدوارم که هم از نقطه نظر پذیرش انواع کالا و اوراق مبتنی بر کالاهای قابل معامله در بورس و هم از نظر حجم فعالیت فعالان اقتصادی که می‌توانند معاملاتشان را در بورس انجام دهند، توسعه همه جانبه‌ای داشته باشد.

الهی فرد:

۱۶ سال پیش کسی فکر نمی‌کرد که بورس کالا از لحاظ کمیت و کیفیت در این نقطه از توسعه قرار گیرد. گرچه همه اعتقاد داریم که اگر موانع ساختاری در اقتصاد کلان نبود، بورس بهتر از این نیز می‌توانست فعال باشد. البته فکر می‌کنم ۱۰ سال بعد کمتر کالایی به صورت فیزیکی در این بازار معامله خواهد شد و بازار بیشتر به سمت معاملات و ابزارهای نوین مالی و بازارهای مشتقه پیش خواهد رفت. همچنین انتظار می‌رود رفته رفته حجم معاملات نیز به صورت قابل توجهی افزایش پیدا کند؛ چراکه شتاب و روند تغییرات از هر سال به سال بعد آنقدر سریع است که نمی‌توان ۱۰ سال آینده را با شرایط فعلی مقایسه کنیم؛ اما با توجه به رونق بازار سهام در سال جاری و آشنایی بیشتر عموم مردم با بورس، انتظار می‌رود حجم و ارزش معاملات در بورس کالا نیز در آینده با رشد و رونق بیشتری همراه باشد. لازم به نظر می‌رسد که بورس برای استفاده از فرصت‌های موجود و ورود کالاهای جدید جابک عمل کند. نه آنکه شاهد باشیم که به طور مثال محصولی مثل سیمان باید یک سال پشت در بماند که دوباره در بورس پذیرش شود. حال آنکه فرصتی پیش آمده که سیمانی‌ها می‌توانند از طریق عرضه در بورس وارد بحث صادرات شوند؛ اما یکسال بعد دیگر فرصت‌ها باقی نخواهد بود. زیرا فرصت‌ها مثل ابر بهاری است که خیلی زود از آسمان کنار می‌رود.

من فکر می‌کنم بورس کالا جای پیشرفت زیادی دارد و امیدوارم که هم از نقطه نظر پذیرش انواع کالا و اوراق مبتنی بر کالاهای قابل معامله در بورس و هم از نظر حجم فعالیت فعالان اقتصادی که می‌توانند معاملاتشان را در بورس انجام دهند، توسعه همه جانبه‌ای داشته باشد

دهیم، تولیدکننده محصول خود را به قیمت واقعی بفروشد مطمئن باشید بخش قابل توجهی از این سود به خود تولیدکننده برمی‌گردد و سرمایه‌گذاری مجدد می‌شود. اتفاقی که در صنعت فولاد افتاده است و سودهای محقق شده صرف سرمایه‌گذاری در صنعت کشور شده است. پس شک نکنید با واقعی شدن قیمت‌ها و کسب اصل سود ناشی از تولید توسط تولیدکننده، طرح‌های توسعه جدیدی اجرا می‌شود. ولی وقتی جیب دلال از سود تولیدکننده لبریز می‌شود، دلال هیچ کاری برای توسعه آن صنعت نمی‌کند. مقام معظم رهبری چند سال پیش در بحث اجرای خصوصی‌سازی فرمودند واگذاری دارایی‌های دولت باید از طریق بورس انجام شود و چنین دیدگاهی باید به مسوولان نیز تسری پیدا کند.

پژاکلا: چشم انداز بورس کالا برای ۱۰ سال آینده را چگونه تصور می‌کنید؟

هنایند:

بنده دوست دارم بخش عمده محصولات اعم از محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی در بورس کالا معامله شود و بورس کالا آنقدر توسعه یابد که تولیدکننده و خریدار برای معامله انواع کالاها به بورس دسترسی داشته باشند و بتوانند کالای خود را به صورت فیزیکی یا آتی فروخته و یا کالاهای مورد نیاز خود را در بورس خریداری کنند. اگر معاملات قراردادهای آتی در کشور مافراگیر شود می‌تواند به کنترل تورم کمک کند. من فکر می‌کنم بورس کالا آینده خیلی روشنی در پیش رو داشته و انگیزه زیادی هم برای آن وجود دارد؛ فقط باید مسوولان راه را برای آن باز کنند. بورس کالا باید به کم کردن ریسک کمک کرده و به طور کلی درباره مسائل اقتصادی و ثبات شرایط به جامعه اطمینان بدهیم که به طور قطع بورس کالا می‌تواند این اطمینان خاطر و شرایط کاهش ریسک را برای جامعه فراهم کند. زیرا حدود ۲۵ درصد از جمعیت کشور به صورت مستقیم درگیر فعالیت‌های حوزه کشاورزی‌اند و چند میلیون کارگر فعال نیز داریم و بورس می‌تواند به صورت غیرمستقیم به این افراد نیز کمک کند. همچنین در حوزه‌های جدید نیز شاهد ورود بورس کالا هستیم؛ به طوریکه خودروهای وارداتی را هم می‌توان در بورس معامله کرد؛ همانند اتفاقی که در داخل افتاد و شرکت

ابزارهای مالی

مشوق حضور در تالار نقره‌ای

رؤیا ذوالفقاری

بورس کالای این سال‌ها از جوانب مختلف در حال گسترش بوده است، ورود کالاهای متنوع و توسعه بازار مشتقه و مالی در این بورس، زمینه افزایش عمق معاملات و شمار بازیگران را فراهم کرده که همین عوامل آینده روشنی را برای بورس کالا رقم خواهد زد.

کریم سلیمی، معامله‌گر کارگزاری ایستاتیس پویا با بیان مطلب فوق به «پیام اقتصادی بورس کالا» گفت: مقایسه معاملات محصولات کشاورزی در بورس کالا نسبت به سال‌های گذشته نشانگر ورود محصولات متنوع به بازارهای مالی مانند زیره، زعفران و پسته به بازار قراردادهای آتی، اختیار معامله و گواهی سپرده کالایی است که این معاملات باعث آشنایی شمار زیادی از کشاورزان و فعالان بخش کشاورزی با بورس کالا شده است. به گفته سلیمی، با توجه به توسعه ابزارهای مالی بورس کالای ایران پیش‌بینی می‌شود که در سال‌های آینده دیگر بحث الزام حضور عرضه‌کنندگان در بورس مطرح نباشد چرا که جذابیت ابزارهای مالی فی‌نفسه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کشور را به سمت بورس می‌کشاند که در این مرحله شاهد شکوفایی حداکثری کارکردهای بورس کالا خواهیم بود.

این معامله‌گر کارگزاری ایستاتیس پویا در خصوص روند فعالیت واحد کالایی کارگزاران اظهار داشت: واحد کالایی کارگزاری‌ها به خوبی در حال فعالیت هستند اما بحث کاهش کارمزد کارگزاران که غیرمنطقی به نظر می‌رسد، در روند فعالیت کارگزاری‌ها تأثیر منفی را به همراه داشت.

سلیمی خاطر نشان کرد: همواره شرکت‌های کارگزاری در حال ارزیابی عملکرد واحد اوراق و کالایی خود هستند که طی این سال‌ها واحد کالاهای مانند بخش اوراق برای کارگزاری

معامله بودند اما امسال پنج شرکت شمش فولادی در بورس کالا پذیرش شدند، تنوع عرضه در این بورس افزایش یافته و تعداد مشتری‌ها نیز در بورس کالا رشد کرده که این اتفاق به توسعه بورس کالا و کشف واقعی‌تر قیمت‌ها کمک می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به لزوم آغاز دوباره معاملات آتی سکه در بورس کالا گفت: ورود زیره، زعفران و پسته در بورس و معاملات آتی آن‌ها از جمله اتفاقات مثبتی است که در بهبود روند معاملات بورس کالا تاثیرگذار بوده اما کارگزاری‌ها باید انگیزه بیشتری برای عمیق‌تر کردن معاملات داشته باشند که این اقدام زمان‌بر است. در این میان معاملات آتی سکه طی سال‌های اخیر باعث عمق بخشیدن به بازار مشتقه شده بود که امیدوارم این محصول به زودی به تابلوی بازار آتی برگردد.

وی در پایان به اقدامات صورت گرفته از سوی کارگزاری‌ها برای آموزش و فرهنگ سازی در حوزه بورس کالا گفت: این اقدام در دستور کار کارگزاری‌ها قرار دارد برای مثال هم‌اکنون کارگزاری‌ها در شهرستان‌ها با برگزاری کلاس معامله زیره و زعفران و پسته را به کشاورز آموزش می‌دهند. در این زمینه بورس کالا می‌تواند کمک کننده به کارگزاری‌ها برای تولید محتوا و برنامه ریزی‌های لازم برای آموزش باشد.

سودآور بوده است حتی در سال ۹۶ و ۹۷ واحد کالایی کارگزاری‌ها فعالیت بهتری را نسبت به بخش اوراق داشت که امیدوارم کاهش کارمزد معاملات کالایی تاثیر زیادی در سودآوری واحد کالایی کارگزاران نداشته باشد.

وی با بیان اینکه سال ۹۸ واحد بورس انرژی به دلیل ورود کالاهای شرکت ملی پخش مانند گازوئیل و عرضه‌های صادراتی نفس تازه‌ای را به بورس انرژی بخشید و رقابتی را بین کارگزاری‌ها ایجاد کرد، گفت: موضوع مهم این است که با وجود انعکاس مزایای توسعه بورس‌های کالایی این سال‌ها اما اکنون مواد صادراتی پتروشیمی‌ها خارج از بورس در حال معامله است، بهتر است اقدامات لازم برای ورود این محصول به بورس کالا فراهم شود، با این اقدام اتفاق خوبی رخ می‌دهد و شاهد کاهش رقابت‌های مخرب صادرکنندگان، شفاف شدن قیمت‌ها و امکان تبدیل شدن به یکی از مراجع قیمتی در برخی محصولات به وجود می‌آید.

وی با بیان اینکه بورس کالا به دلیل ورود کالاهای جدید در حال پیشرفت بوده است، افزود: در محصولات فولادی تنوع عرضه کنندگان افزایش یافته است به طوری که تا چند سال گذشته فقط ۲ عرضه کننده با چند خریدار ثابت در این بورس در حال

**ورود زیره، زعفران و پسته
در بورس و معاملات آتی
آن‌ها از جمله اتفاقات
مثبتی است که در بهبود
روند معاملات بورس
کالا تاثیرگذار بوده اما
کارگزاری‌ها باید انگیزه
بیشتری برای عمیق‌تر
کردن معاملات داشته
باشند که این اقدام زمان
بر است**

در گفتگو با سیاوش سعیدی کارگزار قدیمی بورس کالا مطرح شد؛ استقبال از ساعشنبه‌های حضور

مریم زمانیان

سال‌های قبل که معاملات به روش دستی انجام می‌شد حضور در تالار معاملات بورس‌ها در سراسر دنیا ضروری بود. تالار معاملات بورس‌های اوراق بهادار میزبان سرمایه‌دارانی بود که پیگیر وضعیت سهام شرکت‌ها بودند؛ شرکت‌هایی که روی آن سرمایه‌گذاری کرده بودند و بورس‌های کالایی میزبان معامله‌گرانی بود که به خرید و فروش کالا می‌پرداختند. اما امروزه با توجه به معاملات آنلاین، نیازی به حضور آنان نیست. گستره فناوری اطلاعات و ارتباطات، نماینده‌های مشتریان و کارگزاران را از حضور در تالار معاملات بورس‌هایی نیاز کرده است اما با این وجود می‌بینیم هنوز در سراسر دنیا برخی تالارها، معاملات را به صورت حضوری پیگیری می‌کنند. بورس کالای ایران نیز روزهای سه‌شنبه هر هفته که پر جنب و جوش‌ترین روز معاملات برای تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی است و اغلب مواد پلیمری در این روز مورد دادوستد قرار می‌گیرد میزبان حضور نماینده معامله‌گران یعنی کارگزاران است. این حضور فیزیکی در تالار مزایایی دارد که بورس‌های دنیا از آن منتفع می‌شوند و با وجود تسهیلات و امکانات دنیای امروزی هنوز این مزیت‌ها را نمی‌توان نادیده گرفت. اما این بار برای آن که همه جوانب این حضور را از دیدگاه شرکت‌های کارگزاری بدانیم به گفت‌وگو با سیاوش سعیدی مدیر واحد کالایی شرکت کارگزاری راهنمای سرمایه‌گذاران نشستیم. سعیدی با بیش از یک دهه سابقه در معاملات کالایی بورس کالا به سؤالات «پیام اقتصادی بورس کالا» پاسخ می‌دهد.

راحت و بدون اینکه برای کسی ایجاد زحمت کنیم این امکان فراهم بود که از کارشناس‌ها یا حتی مدیران بورس کالا استعلام بگیریم یا اگر نمی‌دانستیم چه جور باید یک قرار دادی را به سرانجام برسانیم همکاران کارگزاری‌ها بدون اینکه منتی سرت بگذارند به کمک می‌آمدند؛ چون همه می‌دانستیم کار ما کاری جدید است و با همکاری پیش می‌رود که این چرخه برای همه کارگزاران تکرار می‌شد.

از آن روزها زمان زیادی گذشته و معاملات آنلاین، کارگزاران را از حضور در تالار معاملات بی‌نیاز کرده اما بورس کالا معتقد است یک روز در هفته آن هم سه شنبه‌های شلوغ بازار پلیمری، حضور فیزیکی در تالار می‌تواند برای کارگزاران و روند معاملات بهتر باشد. نظر تان در خصوص حضور کارگزاران در سه‌شنبه‌های هر هفته در تالار معاملات چیست؟

به نظر من حضور کارگزاری‌ها در تالار معاملات نه تنها یک مزیت است بلکه حضور کارگزاری‌ها در این روز شلوغ کنار هم و در تالار اصلی لازم است. چه زمانی که شرکت بورس کالا در ساختمان قدیمی مستقر بود و چه بعدها که به

برگزار در ابتدا برایمان از اولین فعالیتهای در معاملات بورس کالا بگوئید؟

آذر ماه سال ۱۳۸۶ بود که به عنوان کارشناس معاملات از فعالیت در بورس اوراق بهادار برای فعالیت در بورس کالا در کارگزاری بانک سپه مأمور شدم. اولین روزی که در خیابان سپهبد قری، کوچه کامل جلوی ساختمان تاحدودی فرسوده بورس کالا از تاکسی پیاده شدم هیچ وقت فکر نمی‌کردم با ورود به آن ساختمان با چه دنیای پر جنب و جوشی از خرید و فروش، رقابت بین کارگزارها، مذاکره بین آن‌ها، حضور خریدار و فروشنده در بیرون و داخل تالار نقره‌ای رنگ، صدای شخصی که با ادبیات خاصی مشغول شرح دادن مشخصات کالای مورد معامله بود مواجه بشوم. بورس کالا واقعا برای من جای شگفت‌انگیزی بود. پر بود از کارشناس‌ها و متخصص‌هایی که همیشه برای راهنمایی گرفتن در دسترس بودند و به راحتی می‌شد در زمینه‌های مختلف با آن‌ها مشورت کرد. این افراد به طور مناسبی در بدنه بورس کالا و کارگزاری‌ها پخش شده بودند. اگر یک زمانی در فهم دستورالعمل یا قانونی به مشکل بر می‌خوردیم خیلی

حضور کارگزاری‌های
تالار معاملات نه تنها یک
مزیت است بلکه حضور
کارگزاری‌ها در این روز
شلوغ کنار هم و در تالار
اصلی لازم است

ساختمان خیابان طالقانی انتقال یافت همه کارگزاری‌ها همراه با نیروی انسانی بورس کالا در یک ساختمان بودند و مزیت این حضور همگانی و کنار هم این بود که همه اتفاقات و مسائل راحت‌تر حل و فصل می‌شد. به این ترتیب دوری کارگزاران از هم‌واژ کارشناسان و مدیران بورس کالا باعث می‌شود شناخت کافی و درک موقعیت همدیگر با مشکل مواجه شود که البته توسعه فیزیکی دفاتر کارگزاری‌ها و بورس کالا نیز در این زمینه راهی جز استقرار کارگزاری‌ها در دفاتر اختصاصی خودشان باقی نمی‌گذاشت. حضور کارگزارها در تالار در روزهای شلوغ معاملاتی باعث می‌شود آن‌ها بتوانند باهم مشورت داشته باشند. به این ترتیب کارگزاران می‌توانند افکار، تحلیل‌ها و نظرات مشتریان خود را با قرار گرفتن در بطن بازار بهتر بررسی کنند و خرید صحیح‌تر و مناسب‌تری انجام دهند. اینکه در روز شلوغی مثل سه شنبه‌ها کارگزاری‌ها کنار هم در تالار اصلی معاملاتشان را انجام دهند می‌تواند مزایای زیادی داشته باشد از جمله اینکه وقتی همه معامله‌گرها حضور دارند می‌توان نظرشان یا نظر کارگزاری‌شان را راجع به تصمیمات یا قانون و دستورالعمل‌های جدید اعلام شده پرسید. حتی در موارد زیادی می‌توان از آن‌ها به عنوان اولین گروهی که با مشتری در تماس هستند و می‌توانند انتقادات و پیشنهادها را در یافت کنند راجع به طیف وسیعی از موضوعات نظر خواست.

برکالا **خاطره‌ای از حضور در تالار معاملات دارد که مصداق و مبین این مزیت باشد؟**
خاطرم هست هنوز از ساختمان قدیمی بوس کالا منتقل نشده بودیم یک عرضه از ذوب آهن روی تابلو بود که رقابت زیادی برای آن اتفاق می‌افتاد. این نکته را نیز بگویم که تقریباً تمامی شرکت‌های کارگزاری بورس کالا به خاطر فشار فوق‌العاده زیادی که حین خرید به آنها وارد می‌شود حداقل یکبار هم که شده قیمتی را اشتباه وارد سیستم می‌کنند. در آن روز عرضه به خصوص یکی از کارگزاری‌های بخش خصوصی به طور سهوی عدد خیلی بزرگی را وارد سیستم کرد و زمان قرمز که تمام شد

همه کارگزاری‌ها باهم جلوی میز ناظر رفتند و از ناظر تالار خواستند که این اشتباه محرز را نادیده بگیرد و آن سفارش خرید را از سیستم حذف کند این اتفاق به خاطر حضور همه کارگزاران در تالار محقق شد و وقتی این جمع بزرگ به ناظر اعلام کردند این قیمت به اشتباه وارد سیستم شده است و کارگزار قصدی در گمراه کردن بازار نداشته، ناظر تالار این نظر را پذیرفت و سفارش خرید اشتباه از سیستم حذف شد. اگر آن روز هر کارگزاری در دفترش مشغول معامله بود امکان قانع کردن ناظر تالار سخت می‌شد و شاید این اتفاق نمی‌افتاد.

برکالا **نبود حتی یک روز معاملاتی در تالار چه پیامد منفی دارد؟**

من امیدوارم حضور در تالار معاملات باعث تعامل بیشتر بین کارگزاران باهم و همچنین با کارکنان بورس کالا شود. من به عنوان همکاری از بدنه کارگزاری‌ها که شاید از ابتدای شروع فعالیت بورس کالا با این بازار همراه بوده معتقدم که حضور فیزیکی کارگزاران در تالار به ارتباط مستمر میان بورس و کارگزاری‌ها کمک و بژه‌ای می‌کند. همچنین بنده با رفتن کارگزارها از ساختمان اصلی بورس کالا نیز مخالف بودم ولی به هر حال بورس کالا برای بزرگ شدن و افزایش فعالیتش و به طبع افزایش نیروی انسانی‌ش مجبور به این تصمیم شد.

برکالا **پیشنهاد شما برای تعامل بیشتر و بهتر معامله‌گران با بورس کالا چیست؟**

دوباره به عنوان همکاری که همیشه از بورس کالا و کارگزارهای فعال در این بورس در هر جا دفاع کرده‌ام از اینکه بورس کالا برای ورود و خروج افراد از سیستم‌های امنیتی استفاده کرد خیلی لذت بردم اما پیشنهاد من در این خصوص این است که این نحوه کنترل ورود و خروج برای کارگزاران بورس کالا کمی تغییر کند. در واقع من از هر اقدامی که به تسهیل ارتباط کارگزاران با بدنه بورس کالا کمک کند استقبال می‌کنم و همیشه و همه جا اعلام کرده و می‌کنم که بورس کالا در کل کشور یکی از کاربردی‌ترین نهادهایی است که اهداف عالی و مفیدی برای عموم مردم دارد و نباید اجازه دهیم کارایی این ارگان مترقی دچار مشکل شود.

من به عنوان همکاری از بدنه کارگزاری‌ها که شاید از ابتدای شروع فعالیت بورس کالا با این بازار همراه بوده معتقدم که حضور فیزیکی کارگزاران در تالار به ارتباط مستمر میان بورس و کارگزاری‌ها کمک ویژه‌ای می‌کند

گفت و گو با حسین مخیر، کارشناس بازار سرمایه؛

کارگزاری در مقابله با بازار

تنوع کالاها و ابزارهای مالی در بورس کالای ایران، فعالیت طیف وسیعی از مشتریان و عرضه کنندگان را رقم زده است. این گستره وسیع کالاها و ابزارها موجب شده شرکت‌های کارگزاری بر ابزارها و کالاهای متفاوتی تمرکز کنند. برخی کارگزاری‌ها به صورت پراکنده بر کالاها و ابزارهای مختلف و برخی دیگر بر کالای خاصی متمرکز شده‌اند؛ این فرآیند بیشتر از سوی مشتریان و نحوه مراجعه آنها شکل گرفته است اما پس از گذر برخی کارگزاری‌ها در خرید و فروش محصول و ابزاری خاص سابقه بیشتری به دست آورده‌اند و این امر خود باعث شده مشتریان خاص خود را جذب کنند. اثرات مثبت و منفی این فعالیت اختصاصی کارگزاران بر روی محصولات خاص را در گفتگو با حسین مخیر کارشناس و معامله گر شرکت کارگزاری سهام پژوهان ارزیابی کرده‌ایم.

مراجعه کند و از کدام شرکت کارگزاری اطلاعات و مشاوره بهتری دریافت کند. معایب پراکنده کار کردن کارگزاران این است که ممکن است اطلاعات و پاسخ جامعی برای مشتریان خود نداشته باشند ولی وقتی کارگزاری به طور تخصصی بر روی یک یا چند کالا متمرکز است با بازار آن کالا به خوبی آشناست و می‌تواند مشاوره دقیقی به مشتریان خود ارائه کند.

پژواک تخصصی شدن حوزه فعالیت کارگزاران برای خریداران مزیت محسوب می‌شود یا برای فروشندگان؟

البته که این مزیت برای هر دو طرف معامله است. چون همانطور که ذکر شد به آن‌ها کمک می‌کند از بازار محصول خود آگاه شوند اما شاید این فرآیند بیشتر به نفع خریداری است که به کارگزاری مراجعه کند تا اطلاعات بهتری دریافت کند. کارگزاران از قبل کارشناسی و فیلترینگ لازم را انجام داده‌اند و وقتی خریدار غیر حرفه‌ای به آن‌ها مراجعه کند می‌تواند با شرایط مناسب‌تری خرید کند. کارگزاری که به بازار یک یا چند کالا اشراف کافی دارد می‌تواند به خریدار بینش اقتصادی بدهد تا با شرایط متغیر اقتصادی انطباق پیدا کند.

کارگزاران به طور کلی با آگاهی از تغییرات

پژواک به عنوان یک کارگزار کالایی تمرکز بر محصول یا کالای خاصی را مثبت ارزیابی می‌کنید یا خیر؟

بله تمرکز شرکت‌های کارگزاری بر روی محصولات خاص و یا ابزارهای مالی خاص قطعاً مزایایی برای مشتریان و مجموعه بازار سرمایه دارد.

پژواک این مزایا را تشریح می‌کنید؟

فعالیت تخصصی یک شرکت کارگزاری از چند جهت مثبت ارزیابی می‌شود. وقتی که یک شرکت کارگزاری بر روی یک محصول خاص تمرکز کرده است و مشتری، آن شرکت را به عنوان نماینده خود انتخاب می‌کند باعث می‌شود خود کارگزاری درک بهتر و جامع‌تری از آن کالا و بازار آن کالا داشته باشد. از سوی دیگر زمانی که یک شرکت کارگزاری برای خرید و فروش یک محصول خاص شناخته شده باشد سایر شرکت‌های کارگزاری که در خرید و فروش آن محصول با آن شرکت مشترک هستند می‌توانند از مشاوره و اطلاعات آن کارگزار بهره ببرند و هماهنگی بهتر بین کارگزاران می‌تواند به حذف قیمت‌های غیرمنطقی بیانجامد. تخصص آن شرکت کارگزاری باعث می‌شود مشتری جدید همان محصول بداند به کدام کارگزاری

پیکار در حال حاضر کدام بخش کارگزاری‌ها به عبارتی سهام یا کالا بیشتر مورد توجه قرار دارد؟ اوراق بهادار و سهام به نسبت بیشتر از بخش کالایی و انرژی مورد توجه است.

پیکار چرا این اتفاق می‌افتد؟

به دلایل متعددی، یکی از این دلایل این است که تغییر و نوسانات شاخص بورس اوراق بهادار در دسرساز نیست و نوسانات این شاخص در جامعه طبیعی تلقی می‌شود. اما کوچکترین تغییر و افزایش قیمتی در محصولات و کالاها بدون در نظر گرفتن شرایط اقتصادی جامعه در اقدامی غیر منطقی و عجیب انگشت اتهام را به سمت بورس کالا می‌چرخاند. تغییر قیمت کالاها ممکن است به هر دلیلی و خارج از بورس در بازار آزاد و از سوی فعالان یا دلالان بازار آن محصول اتفاق افتاده باشد و به دلیل نبود شفافیت امکان شناسایی آن افراد وجود ندارد اما بورس کالا و کارگزاری‌ها با واکنش سریع نهادهای نظارتی مواجه می‌شوند و این در حالی است که بورس کالا و کارگزاری‌ها هیچ دخل و تصرفی در تعیین قیمت ندارد. از سویی بورس کالا بازاری شفاف است و شاید برخی از فروش شفاف محصولات در بورس کالا متضرر می‌شوند از این رو سعی در عرضه محصولات در خارج از بورس دارند. این عوامل از یک سو، کاهش کارمزدهای کارگزاران کالایی نیز از سوی دیگر مزید بر علت شد.

پیکار چشم‌انداز بورس کالا را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بورس کالا ظرفیت رشد بسیاری دارد که توسعه ابزارهای مالی در کنار تقویت عرضه‌ها در بازار فیزیکی، راه‌اندازی بازارهای جدید و دارایی‌های متنوع همگی آینده‌ای روشن و رشد‌کارایی این بورس در اقتصاد ملی را ترسیم می‌کند.

قیمت‌های جهانی و نوسانات ارز نیمایی خریدار را در جریان شرایط بازار قرار می‌دهند و در واقع ضربه‌گیر خریدار می‌شوند.

پیکار معایب پراکنده کار کردن کارگزاران چیست؟

پراکنده کار کردن کارگزاران با توجه به شمار بالای گریب کالاها، باعث می‌شود اطلاعات آن‌ها سطحی باقی بماند و با اطلاعات فردی که برای اولین بار می‌خواهد کالایی را بخرد تفاوت چندانی نداشته باشد. کارگزاری که اطلاعات تخصصی یک یا چند کالا را در اختیار دارد مشاوره‌اوقابل اتکا است و بیشتر می‌تواند مورد اعتماد مشتریان خود قرار گیرد. در این صورت است که اعمال نظر کارگزار بهینه‌تر و سطح رفتارهای هیجانی در بازار کمتر می‌شود. به عبارتی پراکنده کار کردن مانع ثبات مشتری می‌شود. زمانی که مشتری اطلاعات دقیق‌تر و درست‌تری دریافت می‌کند اعتماد بیشتری می‌کند و بین او و شرکت کارگزاری وابستگی ایجاد می‌شود. پراکنده‌گی مانع این ثبات مشتری می‌شود و مشتری که برای هر بار معامله مجبور باشد به یک کارگزاری جدید مراجعه کند علاوه بر اینکه سطح دانشش از مسائل بازار ارتقا نمی‌یابد بلکه باعث می‌شود بازار رفتارهای بی ثبات و هیجانی زیادی را از او ببیند.

پیکار این تخصصی شدن چه مزیتی برای خود شرکت‌های کارگزاری دارد؟

داشتن اطلاعات تخصصی یک بازار از خدماتی است که کارگزاران به مشتریان خود ارائه می‌کنند. وقتی مشتری بداند این میزان آگاهی و مشاوره را جای دیگری پیدا نمی‌کند به آن شرکت تعلق خاطر پیدا می‌کند و البته این موضوع در آمد ثابتی را برای کارگزاری‌ها رقم می‌زند.

پراکنده کار کردن کارگزاران با توجه به شمار بالای گریب کالاها، باعث می‌شود اطلاعات آن‌ها سطحی باقی بماند و با اطلاعات فردی که برای اولین بار می‌خواهد کالایی را بخرد تفاوت چندانی نداشته باشد. کارگزاری که اطلاعات تخصصی یک یا چند کالا را در اختیار دارد مشاوره‌اوقابل اتکا است و بیشتر می‌تواند مورد اعتماد مشتریان خود قرار گیرد

کارشناس بازار سرمایه از اولین
گاه موفقیت یک کارگزار می‌گوید:

مسئولیت‌پذیری

سیاوش سعیدی
کارشناس بازار سرمایه

است که از ابتدای فعالیت در بورس کالا روی محصولات مرتبط با صنعت نساجی متمرکز بودم که به مرور زمان باعث شد تعداد خریدارانی که به کارگزاری ما رجوع کردند بیشتر شد زیرا این احساس را داشتند که شاید ما در این زمینه بهتر از سایر همکاران بتوانیم خرید انجام دهیم. باید توجه کنیم که عمده کارگزاران در ابتدای کار با یک مشتری کار خود را شروع می کنند که اگر با تمام توان، مسوولیت پذیری و به روز کردن اطلاعات عمل کند، قطعاً نیاز تولیدکننده یا مصرف کننده به بهترین شکل تأمین می شود؛ در این زمان شک نکنید که آن خریدار خودش دومین مشتری را به شما معرفی می کند؛ این اتفاق ها عیناً برای من نیز افتاده است.

از دیگر مزایای تمرکز کارگزاران بر روی بازار یک یا چند محصول خاص، این است که شما بعد از یک مدت به کلیات آن بازار از جمله خریداران اصلی، روند تغییرات تقاضای مشتری ها و روند عرضه فروشنده ها دست پیدا می کنید. این امر می تواند به کارگزار یک هوش بالا دهد که در چه بازه زمانی خرید صورت بگیرد بهتر است یا برعکس.

یک کارگزار با کسب این تجارب، کارشناس بازار محسوب می شود و بعد از مدتی می تواند براساس بازار فروش محصولات نهایی تولید شده توسط مشتریان حد اقل و حداکثر رقابت در بورس را به درستی تعیین کند. به زبان دیگر شاید بتوان گفت کارگزار با تجربه و تخصص آن حوزه از سایرین بهتر خرید کند؛ بهتر به معنای ارزان تر و به موقع خرید کردن. به این صورت با گذشت زمان کارگزاری که به آن بازار اشراف دارد به بازیگر اصلی آن بازار تبدیل می شود و این باعث می شود بتوانید با سایر کارگزارها، با سایر خریداران در کارگزاری های دیگر و در حالت ایده آل تر با فروشنده ها مذاکره کنید. حالا باید دید کارگزار در این لحظه به دنبال چیست! او می تواند با مذاکره با سایر خریدارها برای همه بازار به قیمت مناسب خرید کند و در بازار رقابت سالم و واقعی ایجاد کند. به اعتقاد من و آنچه طی این سال ها در عمل تجربه کرده ام بازار برای همه است همه باید بهره ببرند با این تفاسیر به هر میزان که به شرکت های کارگزاری به خصوص در حوزه بورس کالا که تأمین مواد اولیه و کالاهای واسطه ای در آن عرضه و معامله می شود بها داده شود، زمینه سلامت و شفافیت اقتصادی بیش از هر زمانی مهیا می شود.

موضوع فعالیت تخصصی کارگزاری ها در بورس کالا و اینکه آیا این کارشناسان باید همه جور ابزار یا محصولی را مورد معامله قرار دهند یا صرفاً روی تک محصولات تمرکز کرده و به خرید تخصصی بپردازند؛ همواره جزو بحث های داغ بین کارگزاران بوده است.

شخصاً معتقدم ارائه بهترین و ایده آل ترین خدمات به طیف خاصی از مشتریان از طرف یک کارگزاری خیلی بهتر از ارائه خدمات معمولی در سطح وسیعی از مشتریان است. البته اگر کارگزاری بتواند آن نهایت کارایی و بهترین خدمات را به تعداد زیادی از خریداران در محصولات مختلف ارائه دهد مسلماً عالی است.

ولی حداقل تجربه شخصی بنده در بین کارگزاری ها تا این لحظه این موضوع را تأیید نمی کند. نکته بسیار مهم این است که کارگزار باید - تأکید می کنم باید - مسئولیت پذیر باشد. این موضوع اولین گام در مسیر تبدیل به یک کارگزار موفق و مورد وثوق شدن است. همواره این جمله را از مشتریان کارگزاری مان شنیده ام که «ما متخصص نیستیم ببین خودت چه کار می کنی ارایش و قیچی دست خودت ما به شما اطمینان کامل داریم.» این موضوع با گذشت زمان، تحمل استرس فراوان و از خودگذشتگی به وجود می آید که باید به نظرم هر فردی در کارگزاری برای موفق شدن این مسیر را طی کند. از نظر من یکی از جذاب ترین و مهم ترین کارهایی که در حال حاضر در کشور ما وجود دارد فعالیت به عنوان کارگزار بورس کالا است. ببینید شما مسئول خرید مواد اولیه برای یک شرکت تولیدی با تعدادی پرسنل هستید که در واقع شما مسئولیت دارید بهترین خرید را برای صنایع پایین دستی انجام دهید که آن شرکت سر پا بماند؛ بنابراین لازم است نهایت دقت انجام شود تا بهترین خرید با کمترین قیمت صورت گیرد؛ در واقع عملکرد صحیح این کارگزار است که شرایط را مهیا می کند تا آن کارگرها سرکارشان باقی بمانند و اشتغالشان را از دست ندهند. به این ترتیب به هر میزان که کارگزار در خرید مواد اولیه برای واحدهای تولیدی بهتر عمل کند، شرکت تولیدی منفعت بیشتری نصیبش شود و به واسطه دریافت به موقع و به صرفه مواد اولیه به دنبال افزایش ظرفیت تولید می رود.

این فرمول منجر به افزایش انگیزه نیروی کار می شود نه اینکه بای تو جهی صرفاً دنبال کار مزد باشد. تجربه شخصی بنده به عنوان یک کارگزار به این ترتیب

از دیگر مزایای تمرکز کارگزاران بر روی بازار یک یا چند محصول خاص، این است که شما بعد از یک مدت به کلیات آن بازار از جمله خریداران اصلی، روند تغییرات تقاضای مشتری ها و روند عرضه فروشنده ها دست پیدا می کنید. این امر می تواند به کارگزار یک هوش بالا دهد که در چه بازه زمانی خرید صورت بگیرد بهتر است یا برعکس

گفت و گو با مدیرعامل کارگزاری پگاه یاوران نوین؛

کارگزاران

بازوان اجرایی بازار سرمایه

سحر نمایی

تاریخچه راه اندازی نخستین بورس کالایی کشور به سال ۸۲ و تأسیس بورس فلزات تهران برمی گردد که طی این سال ها با ورود شرکت های بزرگ و کوچک به بورس کالا شاهد شفافیت معاملات، فاصله گرفتن از مبادلات سنتی، کارایی بیشتر بازارها و توسعه و بزرگ شدن بورس کالا هستیم. اما نقش صنعت کارگزاری در رشد بورس کالا چقدر بوده که این موضوع را در گفت و گو با مهدی میرشاه محمد مدیرعامل کارگزاری پگاه یاوران نوین بررسی کرده ایم که در ادامه می خوانید.

گسترش پیدا کرده و تنوع بخشی آن‌ها زیاد شده است؛ به این ترتیب، با استفاده از این ابزارها تقریباً هر نوع نیازی را می‌توان پوشش داد به طوریکه شرکت‌ها می‌توانند با توجه به برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای خود از طریق بازار سرمایه تأمین مالی داشته باشند. البته اقدامات کارگزاران به چند سال اخیر بازمی‌گردد و به عبارتی در بدو تأسیس بورس فلزات تهران در سال ۸۲ و در ادامه راه اندازی بورس کالای ایران، کارگزاران وظیفه فرهنگ سازی و آشنایی فعالان صنعت با مزایای بورس کالا و نحوه معاملات را بر عهده داشتند که امروزه با توجه به رشد تکنولوژی باید از روش‌های روز دنیا برای آموزش و ترغیب به حضور در بورس بهره برد.

همچنین در حال حاضر هر بنگاه و شرکتی با توجه به شرایط خود می‌تواند با استفاده از ابزارهای مالی از بازار سرمایه تأمین مالی داشته و از آنجایی که ابزارها از تنوع بالایی برخوردارند، شرکتی بدون پاسخگویی نخواهد ماند؛ این مهم در آینده‌ای نزدیک اقتصاد کشور را از بانک محوری به سمت بازار سرمایه سوق می‌دهد.

پیشنهاد شما برای رشد جایگاه کارگزاران در ترویج مفاهیم بورس‌ها به خصوص بورس کالا در میان فعالان صنعت چیست؟

یکی از موضوع‌های مهم در حوزه اطلاع‌رسانی و فرهنگ سازی است که باید شامل دو بعد عمومی و تخصصی باشد؛ بسیاری از بنگاه‌ها طی سال‌ها از بازار سرمایه دور بوده و آشنایی لازم را با مزایای ورود به این بازار ندارند که این ضعف بسیار بزرگی است. به این ترتیب می‌توان شرکت‌های تولیدی را پس از عرضه سهامشان در بازار سهام به سمت عرضه محصولاتشان در بورس کالا و انرژی نیز ترغیب کرد. همچنین برگزاری دوره‌های آموزشی در محل شرکت‌های پذیرفته در بورس می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد. به عبارت بهتر علاوه بر تلاش برای رشد ضریب نفوذ میان متقاضیان باید در زمینه فرهنگ سازی بین مدیران، حساب‌رسان، مدیران مالی و کسانی که در این امر دخیل بوده و در تصمیم‌گیری بنگاه‌ها نقش مهمی دارند هم اقداماتی صورت بگیرد؛ به این ترتیب با توسعه اطلاع رسانی و آموزش، ضعف‌های امروز در آینده برطرف خواهد شد.

روند توسعه کارگزاری‌های کالایی بورس کالای ایران را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بورس کالای ایران امروز یکی از ارکان مهم اقتصاد کشور به شمار می‌رود که همگان به موفقیت و حضور مؤثر این بازار مالی در اجرایی کردن گام‌های اقتصادی دولت‌های گوناگون اذعان دارند. در این میان نقش شرکت‌های کارگزاری را در این موفقیت نمی‌توان نادیده گرفت، به طوری که این کارگزاران بورس کالا بودند که با سرمایه خود نسبت به ایجاد شعب مختلف در کل کشور اقدام کرده و با این کار توسعه جغرافیایی و در دسترس بودن را برای جامعه هدف ایجاد و با ارائه جلسات آموزشی متعدد به فرهنگ سازی و توسعه علمی کمک شایان توجهی کرده‌اند.

در حال حاضر حدود ۳۰۰ محصول به صورت فیزیکی در گروه‌های مختلف از جمله صنعتی و معدنی، کشاورزی، پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی در بورس معامله می‌شود که از جدیدترین آن‌ها می‌توان به شیر خشک، جوجه یک‌روزه، رب گوجه‌فرنگی و غیره اشاره کرد که در میان این‌ها ابزارهای جدیدی نیز همانند گواهی سپرده کالایی در بورس کالا عملیاتی شده که تاکنون محصولاتی قبیل جو، ذرت، زعفران، پسته و زیره در این قالب معامله شده‌اند که در توسعه این معاملات نیز اقدامات کارگزاران در حوزه فرهنگ سازی قابل توجه بوده است. از نظر شما در حوزه آموزش، بازاریابی محصولات جدید و فرهنگ سازی تاکنون چه اقدامات قابل توجهی از سوی کارگزاران صورت گرفته است؟

طی دو سال اخیر می‌توان گفت پتانسیل‌های بالای بازار سرمایه در حال نمایان شدن برای دولت، صنایع و مردم است و باید در این راستا اقداماتی همچون برگزاری کلاس‌های آموزشی مرسوم و مفید، تهیه بروشور و برگزاری همایش‌هایی با دید فرهنگ‌سازی انجام شود که در این زمینه نیز نقش کارگزاران به عنوان بازوی اجرایی بازار سرمایه ویژه است؛ با این اقدامات است که به مرور شاهد ورود بنگاه‌ها به بازار سرمایه در حوزه عرضه سهام و کالا و تأمین مالی هستیم.

در حقیقت برگزاری همایش‌ها اقدامی جدی برای آشنایی افراد حاضر یک صنعت با ظرفیت‌های بازار سرمایه است که خوشبختانه ابزارهای مالی طی چند سال اخیر تا حدی

در حال حاضر هر بنگاه و شرکتی با توجه به شرایط خود می‌تواند با استفاده از ابزارهای مالی از بازار سرمایه تأمین مالی داشته و از آنجایی که ابزارها از تنوع بالایی برخوردارند، شرکتی بدون پاسخگویی نخواهد ماند؛ این مهم در آینده‌ای نزدیک اقتصاد کشور را از بانک محوری به سمت بازار سرمایه سوق می‌دهد

گفت و گو با مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه

طلای سی

رونق بخش بازار مشتقه

الهام پیروی

کارگزاری آگاه در سال بالغ بر ۲ تا ۳ هزار کد فعال می‌گیرد که این موضوع نشان می‌دهد که کارگزاران در رشد بازار سهام بودند. مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه در پاسخ به این سؤال که تاکنون روند توسعه کارگزاری‌های کالایی چطور بوده و در حوزه‌هایی مانند آموزش، بازار یابی محصولات جدید و فرهنگ سازی چه اقداماتی از سوی کارگزاران صورت گرفته است؟ توضیح داد: کارگزارهای موفق در حوزه بازار مشتقه کارگزاری‌هایی هستند که در زمینه اوراق بهادار نیز بستر معاملاتی‌شان روی مشتری‌بان خرد سوار است و از همان بستر استفاده کردند؛ همچنین اقداماتی همچون گسترش زیر ساخت معاملات، وارد کردن آنلاین‌های قابل اتکا و و قدرتمند، آموزش، مشاوره و فرهنگ سازی از اقداماتی بود که کارگزاران در این خصوص انجام دادند و کماکان نیز در حال انجام هستند.

سرمایه‌گذاری تصریح کرد: لذا می‌توان گفت که کارگزاران نقش اساسی در فرهنگ سازی داشتند به طوری که در دو الی سه سال گذشته نقش کارگزاران صرفاً از بخش منفعل در بازار سرمایه و در انتظار مشتری نشستن، به نقش فعال در این حوزه تغییر کرد و به جای اینکه کارگزاران منتظر باشند تا مشتری به سراغشان بیاید بسترهایی فراهم کردند که شاید افرادی که از وجود این بازارها آگاهی نداشتند، رفته رفته با آنها آشنا شده و به مشتریان فعال تبدیل شدند. مدیر بخش معاملات آتی کارگزاری آگاه

مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه معتقد است که کارگزاران بازار سرمایه نقش موثری در توسعه این بازار داشته‌اند و با تغییر نقش خود از کارگزار منفعل به کارگزار فعال توانسته‌اند در توسعه و فرهنگ سازی بازار سرمایه نقش اساسی ایفا کنند به طوری که با برگزاری دوره‌های آموزشی مجازی و حضوری، برگزاری همایش‌ها و تولید محتوا موفق شدند در کنار کارگزاران بازار سرمایه، فرهنگ سهامداری و سرمایه‌گذاری را توسعه دهند.

محمدرضا سرمادی در خصوص نقش کارگزاران در روند توسعه بازار سرمایه به خصوص معاملات بازار مشتقه بورس کالا، ایران به «پیام اقتصادی بورس کالا» گفت: مطمئناً بدون حضور کارگزاران فعال در بازار سرمایه، هیچ یک از بازارها رشد نمی‌کنند و توسعه نمی‌یابند، در خصوص بازار مشتقه نیز به واسطه پیش‌بینی کارگزاران از آینده بازار، سرمایه‌گذاری‌هایی در کارگزاری‌های بزرگ صورت گرفت که منجر به رشد این بازار شد به طوری که کارگزاری‌هایی مانند آگاه و مفید به همراه سایر کارگزاران فعال در رشد بازار سهام بودند و فرهنگ این معاملات را گسترش دادند.

وی اضافه کرد: به عنوان مثال کارگزاری آگاه با استفاده از دوره‌های آموزشی و برگزاری همایش در سراسر کشور، در این خصوص فرهنگ سازی کرد تا بازار آتی شناخته‌تر شود به شکلی که در سال‌های ابتدایی معاملات آتی در بورس کالا، کل کدهای فعال بازار حدود دو تا ۳ هزار کد بود در حالی که

مطمئناً بدون حضور کارگزاران فعال در بازار سرمایه، هیچ یک از بازارها رشد نمی‌کنند و توسعه نمی‌یابند، در خصوص بازار مشتقه نیز به واسطه پیش‌بینی کارگزاران از آینده بازار، سرمایه‌گذاری‌هایی در کارگزاری‌های بزرگ صورت گرفت که منجر به رشد این بازار شد به طوری که کارگزاری‌هایی مانند آگاه و مفید به همراه سایر کارگزاران فعال در رشد بازار سهام بودند و فرهنگ این معاملات را گسترش دادند

اساس صندوق‌های طلا می‌تواند در این زمینه جذاب باشد.

وی ادامه داد: از سوی دیگر در حال حاضر سکه نیز قابلیت برگشت به بازار مشتقه را دارد زیرا اینها دارایی‌هایی هستند که بازارهای پایه قدرت مندی دارند که متأثر از چند فاکتور است و همواره نوسان قیمت دارند؛ بازار آتی نیز متأثر از نوسان قیمت است یعنی بازار آتی بدون نوسان قیمت معنایی ندارد.

به گفته سرمدی زمانیکه این دارایی‌ها وارد بازار مشتقه شوند می‌توان به این بازار به چشم یک بازار رو به توسعه نگاه کرد ضمن اینکه در کنار جذب منابع جدید به سمت معاملات مشتقه، کارگزاران نیز در این حوزه نسبت به قبل فعال‌تر می‌شوند.

وی تاکید کرد: بنابراین رشد بازار مشتقه با دارایی‌هایی مانند طلا، مس، فرآورده‌های نفتی و دارایی‌هایی که بر پایه قیمت دلار معامله می‌شوند از قیمت جهانی برخوردار هستند، بیشتر می‌شود لذا ورود دارایی‌هایی مانند سکه و طلا و همچنین عمل کردن به دستورالعمل‌های کارگزار محوری که توسط بورس کالا تنظیم شده و دستورالعمل‌های بسیار خوبی است، می‌تواند در توسعه بیشتر این بازار مؤثر باشد که به نظر می‌رسد این اتفاق در حال رخ دادن است.

ادامه داد: مسیری که کارگزاران در این خصوص طی کردند برگزاری دوره‌های آموزشی مجازی و حضوری، برگزاری همایش‌ها و تولید محتوا بود که کمک کرد تا این بازار با تعداد زیادی از مشتریانی که از حوزه‌های مختلفی ورود کردند، شناخته شود.

وی در پاسخ به این سؤال که برای توسعه معاملات مشتقه در بورس کالای ایران چه اقداماتی باید صورت بگیرد؟ گفت: باید علاوه بر محصولاتی که در این بازار معامله می‌شود، کالاهایی روی تابلوی بازار آتی رود که از جذابیت کافی و لازم برخوردار باشد تا همانند بازار سهام یا همان قرارداد آتی سکه مشتریان زیادی جذب آن شود که در حال حاضر اقداماتی برای عرضه محصولات جدید و متنوع در بازار مشتقه بورس کالا در جریان است.

به گفته این فعال بازار آتی، در کنار محصولات کشاورزی که هم‌اکنون در بازار مشتقه بورس کالای ایران مورد معامله قرار می‌گیرد، بهتر است برای توسعه و رونق بیشتر این بازار، دارایی‌های بر پایه طلا و همچنین دارایی‌هایی که قابلیت معامله بر اساس قیمت جهانی را دارد به بازار مشتقه وارد شوند که در این راستا ورود شمش طلا، طلا آبشده و تعریف قرارداد مشتقه بر

**کارگزارهای موفق
در حوزه بازار مشتقه
کارگزاری‌هایی هستند که
در زمینه اوراق بهادار نیز
بستر معاملاتی‌شان روی
مشتریان خردسوار است
و از همان بستر استفاده
کردند**

ابزارهای مالی نیاز اقتصادپرسک

محمد حسن کمال آبادی

مدیر عامل شرکت کارگزاری کالای خاورمیانه

چندین نکته لازم به ذکر است که به بورس کالا اجازه انجام واقعی و ذاتی وظیفه خود را نمی‌دهد که به طور خلاصه به برخی از آنها اشاره می‌شود. همانگونه که استحضار دارید مفهوم واقعی بورس، انجام معاملات شفاف براساس مکانیزم عرضه و تقاضا و شرایط رقابتی یکسان است ولی در باره‌ای از مواقع به خصوص طی چند سال گذشته به علت شرایط اقتصادی و تورمی به عملکرد واقعی این مکانیزم خدشه وارد می‌شود. در واقع تصمیمات غیر کارشناسی نهادهای بیرونی و اجبار دستوری تصمیمات آنها باعث شده به اسم حمایت از مصرف کننده، صدمات بالایی به کلیت اقتصاد، تولید و اعتماد و عملکرد واقعی بورس کالا وارد شود و این موضوع دقیقاً مغایر با فلسفه وجودی بورس کالا است.

این گونه رفتارهای غیر اقتصادی با اقتصاد در حالی است که در بورس کالای ایران ابزارهای مالی لازم جهت مدیریت ریسک و قیمت برای خریداران و تولید کنندگان وجود دارد اما همین رفتارها با معاملات فیزیکی به دست اندازی برای توسعه استفاده صنایع از ابزارهای مالی پوشش ریسک مبدل شده است. در حال حاضر شرایط تورمی و نوسانات کوتاه مدت و غیر قابل پیش بینی قیمت‌ها، اصلی‌ترین مشکل شرکت‌ها برای برنامه ریزی و مدیریت تولید است که حتی در برخی مواقع باعث تعطیلی تولید و یا توجیه پذیر نبودن تولید و فروش می‌شود. لذا با توجه به این شرایط از نهادهای تصمیم گیر انتظار می‌رود که زمینه را برای ترویج ابزارهای مالی بورس کالا برای پوشش ریسک نوسانات قیمتی فراهم کند. در این حوزه بورس کالا می‌تواند در زمینه معرفی ابزارهای تأمین مالی مناسب جهت خریده‌های اعتباری و کمک به سرمایه در گردش تولید کنندگان - از طریق ایجاد ابزار خرید اعتباری مناسب بین بانک‌ها، خریداران و فروشندگان - اقدام نماید که این موضوع کمک بسیار شایانی به افزایش ظرفیت تولید کنندگان واقعی می‌نماید.

در پایان اینکه انجام معاملات از طریق بورس کالا، هزینه‌های معاملاتی و سایر هزینه‌های مرتبط با خرید و فروش را برای مشتریان به شدت کاهش می‌دهد و لازم است در این رابطه و البته ترویج ابزارهای مالی، فرهنگ سازی و اطلاع رسانی مناسبی صورت گیرد.

شرکت‌های کارگزاری یک نهاد مالی تخصصی و حرفه‌ای در بازار سرمایه‌اند. این شرکت‌ها علاوه بر اینکه براساس سفارش و درخواست مشتریان اقدام به انجام عملیات خرید و فروش انواع مختلف محصولات فیزیکی، ابزارهای مالی و مشتقه مربوطه می‌نمایند در کنار آن سایر خدمات تخصصی مالی و مشاوره‌ای لازم به مشتریان ارائه می‌دهند. برای ارائه کلیه این خدمات و فرآیند باید در درون یک شرکت کارگزاری ساختارهای تخصصی لازم به همراه کادر حرفه‌ای مناسب ایجاد شده باشد یعنی این ساختار تخصصی باید در درون یک شرکت کارگزاری باشد تا بر این اساس بتواند به نحوه مناسب به خواسته‌های مختلف مشتریان سرویس و خدمات به موقع و سریع پاسخ دهد. این خدمات برای اجرایی شدن کامل به سرمایه‌گذاری‌های فیزیکی و انسانی لازم دارد که از سویی به افزایش درآمد شرکت‌های کارگزاری کمک می‌کند. در شرایط فعلی حداقل دو موضوع سد راه اجرایی شدن کامل آن است. یکی برداشت غیر صحیح از اینکه سهم کارمزد شرکت‌های کارگزاری با توجه به پذیرش ریسک‌های مختلف بالاست که این برداشت غیر صحیح باعث شد در این شرایط تورمی به جای افزایش یا حتی حفظ کارمزد موجود، نسبت به کاهش کارمزد آن‌ها از طرف نهادهای سیاست گذار اقدام شود. به اعتقاد اینجانب به جای این کار بهتر بود کارگزاران به سرمایه‌گذاری در جهت تخصصی شدن ارائه خدمات بهتر تشویق و حمایت می‌شدند. بحث دیگری که در این خصوص مطرح است اینکه هر چند هم که یک کارگزاری تخصصی و حرفه‌ای باشد بخش عمده مجموعه‌های بزرگ فقط از طریق کارگزاری‌های وابسته به خود اقدام به فعالیت می‌کند و در کنار آن بخشی از رقابت‌های غیر حرفه‌ای هم به این موضوع دامن می‌زند. لذا در این رابطه اگر نهادهای مربوطه جهت رفع محدودیت‌های فوق کمک نمایند و چارچوب مناسب رقابتی و حمایتی را برای شرکت‌های کارگزاری ارائه نمایند با توجه به اینکه شفاف‌ترین بازار برای انجام معاملات از طریق بورس کالا است، آینده بسیار خوبی برای صنعت کارگزاری و در کنار آن برای مشتریان وجود دارد.

آخرین تحولات بازار کالا

اما جدای از موارد اعلامی در خصوص لزوم جایگاه کارگزاران،

ارزش گذاری سهام بر پایه داده های گالایی

امین دامچه
تحلیلگر و کارشناس بازار سرمایه

عوامل مؤثر در ارزش گذاری سهام در بورس تهران معاملات بورس کالا است. این بورس با حمایت دولت تبدیل به شاهره دسترسی به کالاهای مهم و اثرگذار صنعتی، معدنی، پتروشیمی و فرآورده های نفتی و تاحدودی کشاورزی شده است. بازاری که قیمت بسیاری از کالاها از شمش و مقاطع فولادی گرفته تا محصولات پتروشیمیایی در آن کشف می شود. به طور مثال شمش فولاد خوزستان به عنوان یکی از مهم ترین محصولات قابل معامله در بورس کالا است که قیمت کشف شده آن در بورس مبنای تعیین قیمت های پایه سایر کالاهای فولادی بوده و به صورت مستقیم بر روی نرخ فروش و سود شرکت های تولیدکننده شمش و مقاطع فولادی و به صورت غیر مستقیم بر نرخ فروش و سود شرکت های سنگ آهنی تأثیرات شگرفی دارد.

بر همین اساس، لازم به نظر می رسد که فعالان بازار با شناسایی دقیق ارتباط مستقیم و غیر مستقیم تولیدات و عملیات شرکت هایی که بهای فروش محصولاتشان به نوعی به بورس کالا مرتبط است، بتوانند از فرصت هایی که این بازار برای تحلیل بهتر و کاراتر و ارزش گذاری دقیق تر سهام در اختیارشان قرار می دهد، استفاده کنند. به جهت بررسی دقیق تر بایده اتفاقات و آمار معاملات ثبت شده در بورس کالا هم از جنبه مواد اولیه (متغیر هزینه ای) و هم از جنبه در آمدی (متغیر فروش) مورد بررسی قرار گیرد؛ به عنوان مثال شرکت هایی مثل تولیدکننده روانکار که مصرف کننده ماده ای مثل لوب کات هستند، باید نسبت به قیمت این محصول حساس باشند و تغییرات آن را دنبال کنند.

چراکه به طور مثال، افزایش قیمت لوب کات در بورس موجب افزایش هزینه خرید مواد اولیه شده و تأثیرات منفی بر سودآوری روانکاران در پی دارد. همچنین در تالار محصولات صنعتی بررسی تغییرات قیمت فروش محصولی مثل کاند مس در بورس کالا می تواند آثار مثبتی بر رشد در آمد حاصل از فروش و سودآوری شرکت ملی صنایع مس ایران به ارمغان آورد. از این رو؛ می توان گفت اطلاعات و داده های آماری از روند معاملات کالاها در بورس های کالایی از جمله بورس کالای ایران می تواند مبنای قابل اتکایی برای تحلیل و ارزش گذاری بهتر و منصفانه تر سهام در اختیار معامله گران و تحلیل گران قرار دهد.

تحلیل بنیادی (Fundamental analysis) یکی از روش های مورد استفاده برای سرمایه گذاران بازار سرمایه محسوب می شود تا با استفاده از این روش بتوانند از سود مناسبی در بلندمدت بهره مند شوند. در این مسیر، یکی از گام های اصلی در تحلیل بنیادی (فاندامنتال) بررسی وضعیت مالی شرکت ها (با استفاده از صورت های مالی)، سودآوری آنها و تصمیم گیری برای انتخاب سهام شرکت ها است. اولین گام و یکی از مهمترین معیارهای سنجش وضعیت مالی و سوددهی شرکت ها، ارزیابی صورت های مالی آنها است که منعکس کننده اطلاعات مالی و شرایط دارایی ها و بدهی های شرکت خواهد بود. بنابراین برای ارزیابی وضعیت مالی شرکت ها و مؤسسات تجاری، شناخت عناصر و اجزای تشکیل دهنده این صورت های مالی ضروری است. تأثیرات عملکردهایی که نمود مالی دارند در صورت های مالی اساس و یادداشت های ضمیمه آن منعکس می شود. بررسی صورت های مالی از آن جهت برای یک تحلیلگر حائز اهمیت است که خلاصه ای از عملیات تأمین مالی و فعالیت های سرمایه گذاری شرکت را در بر دارد.

این گزارش ها، حاوی موارد مهم و اطلاعات پرکاربرد برای تصمیمات سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان است. این گزارش ها حاصل فعالیت واحد تجاری در یک دوره زمانی مشخص است و بر اساس استانداردهای مشخص و منطبق با اصول حسابداری تهیه می شود و برای پیش بینی و مقایسه شرکت ها مورد استفاده قرار می گیرد.

آنچه در تهیه صورت های مالی به عنوان هدف مطرح است، ارائه اطلاعاتی پیرامون وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری واحد تجاری به صورت خلاصه و طبقه بندی شده است؛ به نحوی که برای غالب استفاده کنندگان از این گزارش ها در اتخاذ تصمیماتشان سودمند باشد و یکی از منابعی که در ارزش گذاری سهام و پیش بینی وضعیت سودآوری یک شرکت بر مبنای آخرین وضعیت عملکرد تولید و فروش و نرخ های فروش آن در دسترس است، صورت های مالی و آمار و اطلاعات ثبت شده در معاملات بورس های کالایی است که اطلاعاتی از حجم و قیمت فروش واحدهای تولیدی آن شرکت را ارائه می دهند. در مجموع، می توان گفت یکی از مؤثرترین

آنچه در تهیه صورت های مالی به عنوان هدف مطرح است، ارائه اطلاعاتی پیرامون وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری واحد تجاری به صورت خلاصه و طبقه بندی شده است؛ به نحوی که برای غالب استفاده کنندگان از این گزارش ها در اتخاذ تصمیماتشان سودمند باشد

در گفتگو با مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری پارس بررسی شد؛

تحلیل سهام با ذره بین کالایی

ارزیابی همبستگی بین دارایی های مالی از جمله موضوعات اساسی در تحلیل های سرمایه گذاری و مدیریت ریسک است. سرمایه گذاری که به منظور اجتناب از ریسک سعی می کنند سپردارایی های خود را متنوع کنند، به ارتباطات بین بازارها توجه ویژه ای دارند زیرا سرمایه گذاران در بازار سرمایه هر روز با سه چالش بزرگ خرید، نگهداری یا فروش سهام مورد معامله در بورس اوراق بهادار روبه رو هستند. برای اینکه فعالان این حوزه با چالش های پیش رو دست و پنجه نرم کنند، علاوه بر مطالعه روزانه اخبار و بررسی شرایط کلان اقتصادی، به تحلیل های مختلف اعم از تحلیل بنیادی، تکنیکال یا آماری روی می آورند. تمامی تحلیل ها از هر نوع که باشد در صدد پاسخگویی به دو پرسش بزرگ برای راهنمایی سرمایه گذار جهت مواجهه با چالش های پیش روی خود است. زیرا سرمایه گذار همواره این سؤالات را در ذهن خود دارد که آیا قیمت فعلی سهم برای خرید یا نگهداری آن ارزشمند است؟ و سپس اینکه هدف قیمتی سهم در آینده چه خواهد بود؟ برای پاسخ به این سؤالات، یکی از عوامل بنیادین تاثیرگذار در قیمت سهام قیمت فروش هر واحد کالا و مبلغ کل فروش شرکت است که در صورت سود و زیان می توان به جزئیات آن دست یافت. در صورت های مالی عملکرد یک شرکت، مبلغ فروش از دو مؤلفه حجم فروش محصولات و قیمت فروش آن تشکیل شده است و به نظر می رسد بین قیمت و حجم محصولات معامله شده آن در یک بازار، با قیمت سهام آن شرکت رابطه ی زیادی وجود دارد که می تواند به سرمایه گذار بازار سهام کمک کند و فعالان بازار سرمایه را با منبع جدید تحلیلی آشنا کند؛ در همین زمینه یکی از شفاف ترین و قابل اتکا ترین بازارها برای رصد قیمت واقعی کالاها که بر مبنای نظام عرضه و تقاضا است، بورس های کالایی هستند. به طوری که طبق گفته کارشناسان و اقتصاددانان، بورس های کالایی مبنایی دقیق برای تحلیل تحلیلگران و سرمایه گذاران در بازار سهام هستند تا با بررسی روند قیمت ها و انتظارات سرمایه گذاران از قیمت کالاها در آینده طبق پیش بینی های قابل برآورد به کمک ابزارهای مشتقه و آینده نگری مثل قراردادهای آتی، بتوانند ارزیابی دقیق تری از زندگی یک سهم داشته باشند.

برنگار **همبستگی بورس های کالایی و بازار سهام**

در همین ارتباط، علی دهدشتی نژاد مدیرعامل و عضو هیات مدیره شرکت سرمایه گذاری پارند بر بررسی همبستگی بین بازارهای کالایی و بورس اوراق بهادار در ایران و جهان اظهار داشت: در یک اصل کلی در بازارهای جهانی رابطه بسیار مهم و تنگاتنگی بین بورس های اوراق بهادار و بازارهای کالایی وجود دارد و توجه به روند قیمتی کالاها و معاملات بورس های کالایی موضوع مهمی در تحلیل بورس های اوراق بهادار و مبنای تحلیل حائز اهمیتی برای تحلیلگران در بازار سهام است و در همه بازارهای دنیا همبستگی زیادی بین معاملات آنها وجود دارد. وی در بیان توضیحات خود به بیان مثالی پرداخت و گفت: فرض کنید یک شرکت تولیدی استخراج و تولید مس دارد. حال اگر قیمت مس در بازارهای جهانی ۲۰ درصد رشد کند، به دلیل ثابت بودن بخشی از هزینه ها و بالاتر بودن مبلغ فروش کل از بهای تمام شده تولید، با رشد قیمت فروش هر واحد محصول، درآمد کل فروش و در نهایت سود ناخالص و سود خالص شرکت به صورت تصاعدی و بیشتر از ۲۰ درصد افزایش می یابد که همین امر موجب رشد قیمت سهام آن شرکت نیز می شود. وی افزود: در مقابل، شرکتی را در نظر بگیرید که مصرف کننده مس است و رشد ۲۰ درصدی قیمت مس با افزایش هزینه بهای تمام شده تولید به صورت تصاعدی موجب کاهش سود این تولیدکننده می شود که همین امر موجب کاهش قیمت سهام آن شرکت نیز می شود؛ اتفاقی که در سال ۱۳۹۸ نیز در بازارهای کالایی افتاد و موجب ایجاد تحرک در بازار سهام شد. این کارشناس ارشد بازار سرمایه به سرمایه گذاری مردم عامه در بازار طلا نیز اشاره داشت و گفت: فرض کنید پیش بینی ها از رشد قیمت طلا در آینده حکایت داشته و برخی قصد سرمایه گذاری در بازار طلا را داشته باشند. سرمایه گذاری در این بازار می تواند به صورت فیزیکی، معامله قراردادهای آتی، آپشن و یا خرید صندوق های قابل معامله طلا در بورس (ETF) صورت گیرد و با فردی می تواند سهام شرکت های استخراج کننده طلا را خریداری کند. اما نکته مهم اینجاست که اگر قیمت طلای فیزیکی ۲۰ درصد بالا رود، در بازار آتی فرد به صورت اهرمی و به طور مثال ۱۰۰ درصد سود کسب می کند. اما سهام شرکت استخراج کننده طلا ممکن است تا ۱۰ برابر رشد کند که این موضوع به دلیل ثابت بودن هزینه های ثابت تولید و بالاتر بودن مبلغ کل فروش نسبت به هزینه بهای تمام شده تولید در صورت سود و زیان است که رشد سود آن شرکت را تصاعدی می کند.

برنگار **تغییر سود شرکت ها در آینه نوسان بازار کالایی**

وی به رشد نرخ تورم در کشور و تأثیر مثبت آن بر افزایش قیمت سهام طی سال جاری در بازار سرمایه ایران اشاره کرد و گفت: نکته ای که وجود دارد این است که هر چه حاشیه سود یک شرکت کمتر باشد، رشد سود شرکت ها به صورت مضاعف تری افزایش پیدا می کند. به طوری که اگر حاشیه سود یک شرکت ۱۰ باشد، با افزایش ۲۰ درصدی قیمت فروش کالای آن شرکت، سود آن ۲۰۰ درصد رشد خواهد کرد و متناسب

با این رشد سودآوری قیمت سهام آن نیز بالا خواهد رفت. برعکس آن نیز در کاهش قیمت های فروش و افت سودآوری و نزول قیمت سهام شرکت ها وجود دارد. زیرا بهای تمام شده شرکت هایی با حاشیه سود اندک، نسبت به کل مبلغ فروش مبلغ زیادی است و حاشیه سود اندک آن شرکت ها نوسان سود آنها را هنگام افزایش و یا کاهش قیمت فروش هر واحد کالا شدت می دهد. همین امر نشان دهنده اهمیت بازارهای کالایی برای تحلیل بازار سهام است. به عبارت بهتر، اگر سرمایه گذاری قصد خرید یک کالا و یا ابزارهای مبتنی بر آن کالا را داشته باشد، خرید سهام شرکت تولیدکننده آن کالا سودآوری بیشتری را برای آن فرد در پی خواهد داشت. دهدشتی نژاد با اشاره به افت قیمت مس، سرب و روی در بازارهای جهانی تحت تأثیر شیوع کرونا و بورس در چین و تأثیر منفی آن بر کاهش قیمت سهام در بورس های اوراق بهادار در جهان اظهار داشت: بورس های اوراق بهادار در سراسر دنیا تحت تأثیر کاهش قیمت برخی فلزات در بازارهای چین با ریزش قیمت ها مواجه شدند. هر چند در ایران به واسطه رشد نسبی بهای ارز دلار، بخشی از آثار منفی ناشی از کاهش قیمت فلزات در بازارهای جهانی و کاهش سودآوری شرکت های این گروه در بورس تهران جبران شد. اما با رشد قیمت این کالاها و نیز افزایش نرخ دلار در ایران، رشد قیمت سهام این گروه رقم خواهد خورد.

برنگار **معاملات آتی کالایی مبنای تحلیل سهام در دنیا**

این کارشناس ارشد بازار سرمایه با تأکید بر اینکه در بازارهای جهانی براساس روند قیمت ها در قراردادهای آتی کالاها در بورس های کالایی قیمت سهام شرکت های مرتبط با آن کالاها نوسان پیدا می کند، گفت: در بورس های اوراق بهادار در دنیا قراردادهای آتی مبتنی بر کالا روی قیمت سهام اثرگذار بوده و مبنای تحلیل تحلیلگران و معامله گران است و استفاده از آمارهای معاملاتی بورس های کالایی جهانی برای تحلیل بازار سهام بسیار کارآتر از ایران است. چراکه هنوز کالاهای بسیاری در بورس کالای ایران قابل عرضه نیستند و روند قیمت کالاها در بازار سنتی مبنای تحلیل سرمایه گذاران و تحلیلگران بازار سهام قرار می گیرد.

برنگار **اعلام آمار ماهانه تولید و فروش یک اتفاق مثبت**

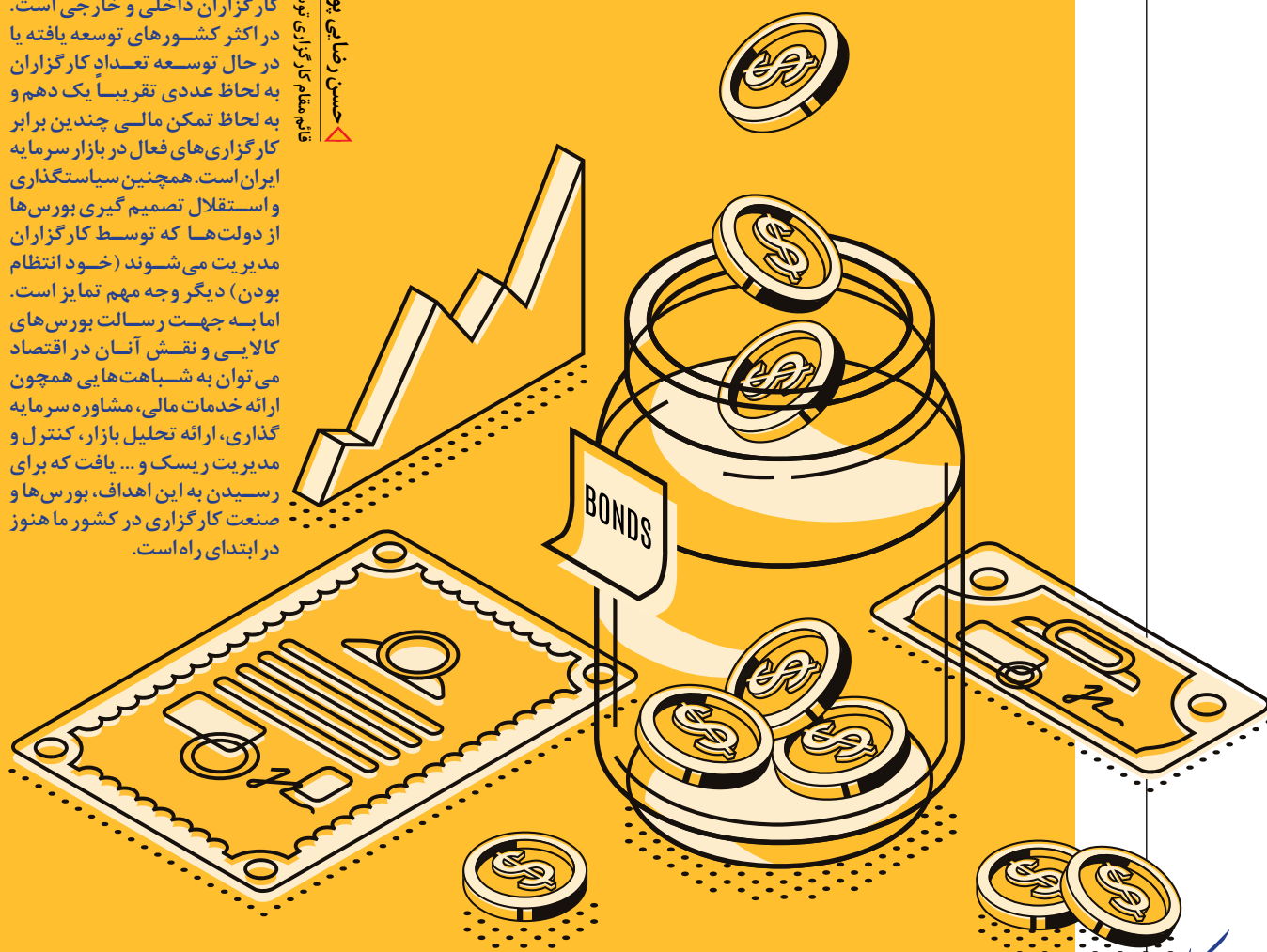
مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری پارند در خاتمه سخنان خود با تأکید بر اینکه با تمرکز عرضه سایر کالاها در بورس کالا آمارهای معاملاتی دقیق و کارآتری می تواند مبنای دقیق تری برای تحلیل در اختیار تحلیلگران بازار سهام قرار دهد، گفت: اتفاق مثبتی که در بازار سهام افتاده است، ارائه گزارش های ماهانه از آمار تولید و فروش شرکت ها در بورس است که در آن روند قیمت فروش کالاها تولیدی آنها به صورتی شفاف آمده است و یک تحلیلگر با بررسی اینکه قیمت فروش یک کالا افزایش داشته و یا کاهش پیدا کرده است، می تواند پیش بینی دقیق تری نسبت به روند آتی قیمت سهام آن شرکت ارائه کند.

اتفاق مثبتی که در بازار سهام افتاده است، ارائه گزارش های ماهانه از آمار تولید و فروش شرکت ها در بورس است که در آن روند قیمت فروش کالاهای تولیدی آنها به صورتی شفاف آمده است و یک تحلیلگر با بررسی اینکه قیمت فروش یک کالا افزایش داشته و یا کاهش پیدا کرده است، می تواند پیش بینی دقیق تری نسبت به روند آتی قیمت سهام آن شرکت ارائه کند

ابزارهای مالی ریل توسعه بورس‌های کالایی

بورس کالای ایران در مقایسه با سایر کشورهای دنیا جزو جوان‌ترین بورس‌های کالایی است و شرایط و قوانین کسب کار، شیوه نظارت، نقش تعیین‌کننده در سیاست‌های کلان، تعدد کارگزاران و میزان سرمایه از وجوه تمایز کارگزاران داخلی و خارجی است. در اکثر کشورهای توسعه یافته یا در حال توسعه تعداد کارگزاران به لحاظ عددی تقریباً یک‌دهم و به لحاظ تمکن مالی چندین برابر کارگزاری‌های فعال در بازار سرمایه ایران است. همچنین سیاستگذاری و استقلال تصمیم‌گیری بورس‌ها از دولت‌ها که توسط کارگزاران مدیریت می‌شوند (خود انتظام بودن) دیگر وجه مهم تمایز است. اما به جهت رسالت بورس‌های کالایی و نقش آنان در اقتصاد می‌توان به شباهت‌هایی همچون ارائه خدمات مالی، مشاوره سرمایه‌گذاری، ارائه تحلیل بازار، کنترل و مدیریت ریسک و ... یافت که برای رسیدن به این اهداف، بورس‌ها و صنعت کارگزاری در کشور ما هنوز در ابتدای راه است.

حسین رضایی پور
قائم مقام کارگزاری توسعه کشاورزی

زیر ساخت‌ها و قوانین و مقررات و ابزارهای مالی پیشرفته بر پایه تجربیات جهانی و همسو کردن نهادهای تصمیم‌گیر توانسته از سیستم صرفاً توزیع فیزیکی مواد اولیه در بخش‌های سرمایه‌گذاری، مدیریت ریسک و مدیریت دارایی گام‌هایی با آینده روشن بردارد.

پیکارا طراحی و پیاده‌سازی سامانه جامع معاملات کالایی در بستر مخابراتی.

پیکارا طراحی و پیاده‌سازی سامانه تبادل اطلاعات با شرکت‌های نرم‌افزاری جهت توسعه معاملات آنلاین در بستر اینترنت و موبایل تریدینگ.

پیکارا انجام مطالعات وسیع در بورس‌های کالایی جهان و همسو کردن ارگان‌های تصمیم‌ساز در ایجاد بستر قانونی و توسعه ابزارهای نوین مالی.

• راه‌اندازی گواهی سپرده کالایی و اجرای سیاست قیمت تضمینی با استفاده از این ابزار.

پیکارا طراحی ابزار تأمین مالی بلندمدت برای دولت و بنگاه‌های بزرگ از طریق اوراق سلف موازی.

پیکارا طراحی صندوق‌های کالایی.

پیکارا راه‌اندازی بازار فرعی (اموال منقول و غیر منقول)

همانطور که در بالا اشاره شد توسعه ایجاد شده به عنوان پتانسیل بسیار قوی برای جهش حجم و ارزش معاملات بسیار ایده‌آل بود. چراکه کارگزاران با سرمایه‌گذاری در هر یک از بازارهای جدید پتانسیل درآمدهای خود و بازار سرمایه را به فعل رساندند و ضمن منتفع شدن از درآمد ایجاد شده خود را در افزایش ثروت جامعه، رشد اقتصادی، توزیع عادلانه ثروت و... سهیم دانستند. اما متأسفانه مصادف شدن فازهای توسعه‌ای در ارکان یاد شده، وضع تحریم‌ها و التهابات ارزی اعمال سیاست‌های مقابله با تحریم‌ها تأثیر منفی در سرعت رشد صنعت

کارگزاران به عنوان نهادهای مالی ثبت شده و تحت نظارت سازمان بورس فعالیت می‌نمایند. این نهادها به واسطه قانون بورس و اوراق بهادار (مصوب سال ۱۳۸۴) به عنوان حلقه اتصال فعالان و سرمایه‌گذاران با بازار سرمایه قرار گرفته‌اند. لذا با توجه به توسعه بورس‌ها و به خصوص بورس‌های کالایی نظیر بورس کالا و بورس انرژی از زمان اجرای قانون یاد شده و الزامات تعیین شده توسط نهاد ناظر دستخوش تغییرات زیادی در ساختار مالی، نیروی انسانی و فن‌آوری اطلاعات شده‌اند. بی‌شک توسعه بازار سرمایه وابستگی مستقیم با توسعه کارگزاری‌ها داشته و به عنوان نقطه ورود سرمایه‌گذاران به مثابه بازوهای اجرایی نهادهای سیاست‌گذار تحت نظارت سازمان بورس در بازار فعالیت داشته و موفقیت یا عدم موفقیت آنان رابطه مستقیم با سیاست‌های تعیین شده توسط نهادهای ناظر دارد. بعد از تصویب قانون بورس و اوراق بهادار با ادغام بورس‌های کشاورزی و فلزات و تدوین دستورالعمل رتبه‌بندی کارگزاران سرمایه‌گذاری و توسعه کارگزاران در بازار سرمایه را می‌توان در کارگزاران در سال‌های گذشته در بخش‌های زیر خلاصه کرد:

پیکارا همگن شدن ساختار مالی کارگزاران با مجوزهای فعالیت.

پیکارا تجهیز و توسعه امکانات فیزیکی جهت سهولت دسترسی مشتریان در سطح استان‌ها.

پیکارا اصلاح سیستم‌های حسابداری و گزارشگری مالی.

پیکارا تأمین بسترهای مناسب بازاریابی و مشتری‌مداری.

پیکارا تأمین نیروی متخصص با دانش روز.

پیکارا تأمین ساختار آموزش و اطلاع‌رسانی. همزمان بورس کالا نیز در جهت سیاست‌های کلان اقتصادی با توسعه در

توسعه بازار سرمایه
وابستگی مستقیم با
توسعه کارگزاری‌ها داشته
و به عنوان نقطه ورود
سرمایه‌گذاران به مثابه
بازوهای اجرایی نهادهای
سیاست‌گذار تحت نظارت
سازمان بورس در بازار
فعالیت داشته و موفقیت
یا عدم موفقیت آنان رابطه
مستقیم با سیاست‌های
تعیین شده توسط
نهادهای ناظر دارد

سرمایه و تجربیات جهانی نشان داده که "بقای بورس‌های کالایی در گرو توسعه ابزارهای مالی و حرکت به سمت معاملات اوراق مبتنی بر کالا" است که خوشبختانه شاهد رشد این معاملات در بورس کالای ایران بر پایه مکانیسم انبار و دارایی پایه هستیم. امروزه گردش معاملات در انبارهای پذیرش شده چند برابر موجودی کالا و چند ده برابر آن در ابزارهای مالی مبتنی بر دارایی پایه رسیده که نوید آینده روشن این بازار دارد. از سوی دیگر نقد شوندگی، معاملات پیوسته، کارایی بازار، عدم مداخله در قیمت و ... نزد تولیدکننده، مصرف‌کننده و سرمایه‌گذار مزیتی است که در سایر بازارهای بورس کالا وجود ندارد. جمع این مزیت‌ها باعث شده بورس کالای ایران در کالاهایی همچون پسته و زعفران به عنوان مرجع رسمی قیمت با پشتوانه قانونی تبدیل شود و توجه سازمان‌های دولتی مانند سازمان تعاون روستایی ایران را برای استفاده از این ابزارها جلب نماید. همچنین امروزه در کالاهای یادشده می‌توان ادعا کرد این مرجعیت قیمت به داخل مرزهای کشور محدود نبوده و تجار چینی و اماراتی همه روزه معاملات این کالاهارارصد می‌نمایند.

اما نقش کارگزاران در بازارهای جدید حیاتی بوده و عدم توسعه آن‌ها همسو

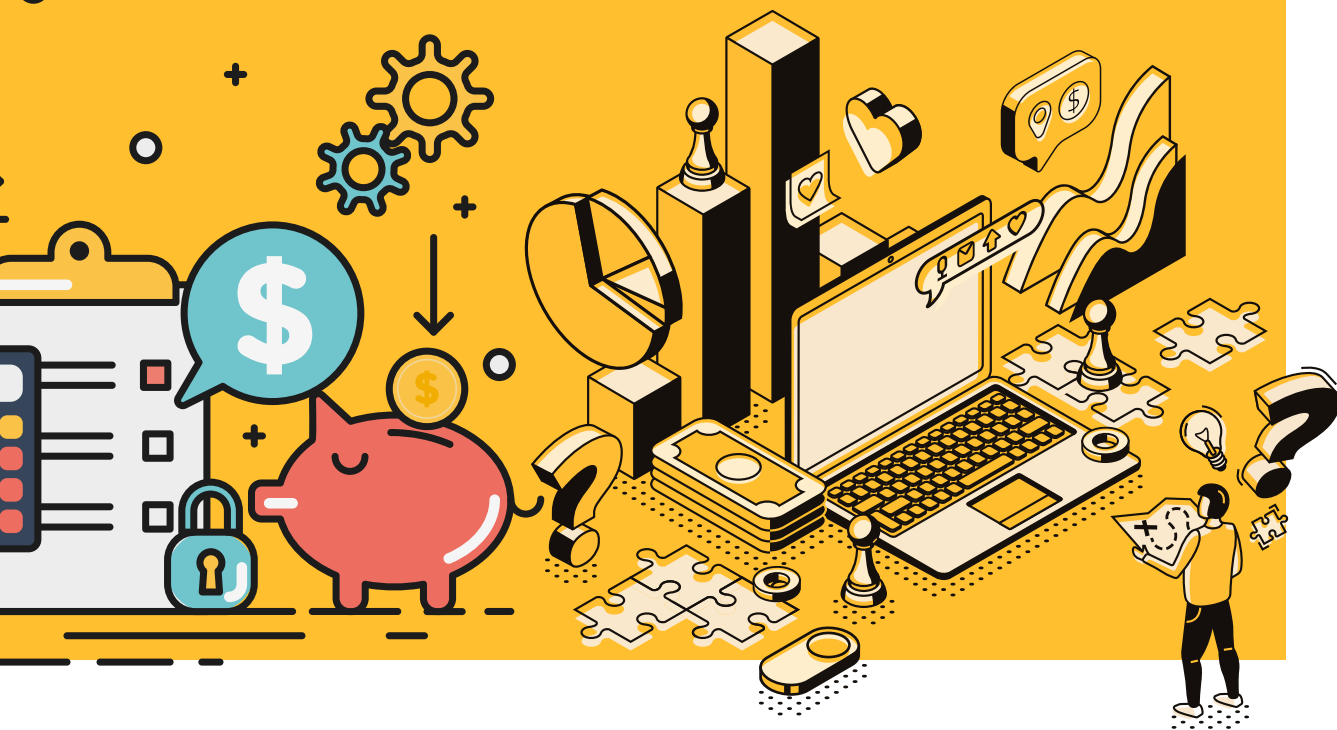
کارگزاری و بورس‌های کالایی را به دنبال داشت. بطوریکه اکثر کارگزاران علیرغم سرمایه‌گذاری سنگین در مقایسه با سایر بازارها بازدهی متناسب با سرمایه‌گذاری را نداشته‌اند.

از عمده دلایل این کاهش سرعت می‌توان به سرکوب قیمت‌ها، برهم زدن نظام عرضه و تقاضا، دخالت در کشف نرخ، تعیین قیمت پایه و وضع دامنه نوسان و حتی تعطیلی دستوری شفاف‌ترین بازارسکه طلای توان برشمرد. این اقدامات ضمن ایجاد نارضایتی نزد سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی، ریسک‌هایی همچون نکول ناشی از افزایش قیمت‌ها و باز شدن پرونده‌های متعدد مالیاتی و حقوقی علیه کارگزاران و بورس‌ها نزد نهادهای ناظر و مقامات مختلف قضایی را به کارگزاران تحمیل کرد.

بسیاری از عرضه‌کنندگان از جمله شرکت بازرگانی دولتی ایران، پشتیبانی امور دام، واردکنندگان و ... در این شرایط با وجود تجربه موفق در عرضه کالاهای خود تصمیم به خروج از بازار سرمایه گرفته و در بازارهای سنتی و سازمانی اقدام به فروش کالاهای خود نمودند. حتی عرضه‌کنندگانی که به دستور در بورس کالا باقی ماندند تنها بخشی از تولیدات خود را در بازار عرضه کردند.

دیدگاه‌ها و نظریه‌های اساتید، بزرگان بازار

امروزه کارگزاران در حوزه کالا با موانعی همچون تعدد و تضاد قوانین و مقررات، نظارت‌های موازی، ریسک‌های ناشی از تغییرات مداوم قوانین و مقررات، رقابت منفی، دخالت در کارمزدها و ... توسط نهادهای بیرونی و در نهایت عدم موازنه درآمد با هزینه‌ها، حاضر به سرمایه‌گذاری در این حوزه نبوده و با بهره‌مندی از درآمد مطلوب در بازار اوراق بهادار با سرمایه‌گذاری کمتر در این ابزارها در حاشیه امنیت به سر می‌برند

با توسعه این ابزارها می‌تواند تجربه تلخ گذشته را تکرار نماید. امروزه کارگزاران در حوزه کالا با موانعی همچون تعدد و تضاد قوانین و مقررات، نظارت‌های موازی، ریسک‌های ناشی از تغییرات مداوم قوانین و مقررات، رقابت منفی، دخالت در کارمزدها و... توسط نهادهای بیرونی و در نهایت عدم موازنه در آمد با هزینه‌ها، حاضر به سرمایه‌گذاری در این حوزه نبوده و با بهره‌مندی از درآمد مطلوب در بازار اوراق بهادار با سرمایه‌گذاری کمتر در این ابزارها در حاشیه امنیت به سر می‌برند. اکثر کارگزاران دارنده مجوز فعالیت در بورس کالا یا به واسطه حمایت سهامداران نهادی در عرضه‌ها فعالیت دارند یا اینکه فعالیت خود را در جهت عدم تحمیل ریسک‌های ناشی از معاملات، در حد حفظ مجوز فعالیت برای آینده کاهش داده‌اند.

از این رو نهاد ناظر با بهره‌مندی و استفاده از تخصص و تجربیات کارگزاران در بازار، می‌تواند با تعیین سیاست‌های درست نسبت به نزدیک کردن دیدگاه‌ها، از بین بردن تضاد منافع در مقررات زدایی و هم‌افزایی و کاهش ریسک‌های ناشی از تصمیمات کلان اقتصادی اقدام کرده و با گذار از معاملات فیزیکی و توسعه ابزارهای مبتنی بر دارایی پایه کارگزاران را تشویق به سرمایه‌گذاری در بازارهای کالایی نماید.

نگاهی به فعالیت کارگزاران کالایی در طول تاریخ؛

از گندم تا اوراق مشتقه

برگزار تاریخچه

هسته اولیه کارگزاران امروزی در بازارهای محلی و در معاملات غلات و دام زنده شکل گرفت، جایی که برخی افراد (که نه تولیدکننده و نه مصرف کننده) به عنوان واسطه خرید و فروش مشغول به فعالیت بودند. در گذشته، عمده معاملات کالایی به صورت پایاپای انجام می شد. طبق اسناد موجود، نخستین معاملات آتی کالا به سده ۱۷ میلادی در ژاپن بازمی گردد. هر چند شواهدی در دست است که نشان می دهد، معاملات آتی برنج حدود ۶ هزار سال قبل در چین رواج داشته است. در ابتدا، معاملات کالایی عمدتاً بر خرید و فروش محصولات کشاورزی (همچون برنج، گندم، پنبه، ذرت و...) و انواع دام زنده متمرکز بود اما به تدریج، انواع فلزات (طلا، نقره، آهن و...) و انرژی نیز به این مجموعه اضافه شد. امروزه کارگزاران کالایی مجموعه بزرگی از انواع کالا و محصول شامل محصولات کشاورزی، مواد غذایی، فلزات، انرژی، اوراق مشتقه، ارزها، رمزارزها و فهرست بلندی از دارایی های بنیادی را دادوستد می کنند. از دهه ۱۹۸۰ میلادی تاکنون، بیشترین قرار دادهای کالایی معامله شده، مشتقه های مالی مبتنی بر دارایی های بنیادی همچون شاخص های سهام و ارزها بوده اند.

طی سالیان دراز، توسعه معاملات آتی، روندی طبیعی و در پاسخ به دشواری های عرضه محصولاتی بود که تأمین آن ها وابسته به شرایط و فصول مختلف بود. در ژاپن باستان، فروشندگان برنج این محصول را برای مصرف آتی در انبارها نگهداری می کردند. این فروشندگان برای درآمذایی، رسید انبار برنج را به فروش می رساندند. بعدها، این رسیده ها نوعی تبدیل به اوراق رایج شدند و کارکرد آن را پیدا کردند. با توسعه خرید و فروش رسیده های برنج، قوانین و استانداردهایی برای معامله این رسیده ها وضع شد. این قوانین به قوانین امروزی که در معاملات آتی آمریکا به کار گرفته

کارگزاران بخش جدایی ناپذیر بازارهای مالی در جهان به شمار می روند. وظیفه اصلی کارگزاران تسهیل روند معاملات است، بنابراین می توان پیشینه فعالیت آن ها را در گذشته های دور و حتی پیش از شکل گیری نخستین بازارهای مالی متشکل و سازمان یافته جست و جو کرد. نخستین بازار مالی سازمان یافته جهان در سال ۱۷۹۲ میلادی در نیویورک آمریکا تشکیل و اولین بازار سهام جهان پایه گذاری شد. در این نوشتار، به بررسی پیشینه و فعالیت های امروز کارگزاران کالایی جهان پرداخته ایم.

می شوند، شباهت زیادی دارند.

در آمریکا، معاملات آتی از میانه سده ۱۹ میلادی آغاز شد. هیئت تجاری شیکاگو (CBOT) در سال ۱۸۶۴ میلادی تأسیس شد. گندم، ذرت و گوساله از جمله دارایی های موجود در ابزارهای استاندارد این بورس بودند. بعدها، در سال های دهه ۱۸۷۰ و ۱۸۸۰ میلادی، بورس های قهوه، پنبه و محصولات نیویورک راه اندازی شد. امروزه ۱۰ بورس کالایی فقط در آمریکا مشغول فعالیت هستند که CBOT بزرگ ترین آن ها است. از دیگر بورس های کالایی مهم آمریکا می توان به بورس کالای شیکاگو، بورس کالای نیویورک، بورس قهوه، شکر و کاکائو نیویورک اشاره کرد.

در دهه ۱۹۳۰ میلادی، CBOT معاملات کالایی خود را بر مبنای «قانون بورس کالا» توسعه داد. پس از آن، کالاهایی همچون برنج، کره، تخم مرغ، سویا و سیب زمینی به فهرست کالاهای مورد معامله در این بورس افزوده شد. البته اضافه شدن کالاهای بیشتر به فهرست معاملات بورس کالا همیشه روند ساده ای نبوده است. وقتی قرار باشد کالاها در یک بازار خرید و فروش شوند، نیاز به توافق اولیه بر سر ماهیت آن ها وجود دارد. بر این اساس بود که قوانین و استانداردهای مختلف شکل گرفتند.

در سال ۱۹۳۴، دولت آمریکا تصمیم گرفت شاخصی به نام «شاخص قیمت کالا» ایجاد کند. این شاخص مسیر حرکت و نوسان قیمت «۲۲ کالای پایه و حساس را که تصور می شود بازارشان به سرعت تحت تأثیر تغییر شرایط اقتصادی قرار می گیرند» پیگیری می کند؛ در سال ۱۹۴۰ این شاخص در دسترس عموم قرار گرفت.

در آغاز دهه ۱۹۹۰ میلادی، یک محصول مالی جدید کالای پایه به نام «صندوق شاخص کالا» معرفی شد. صندوق شاخص کالا به صندوقی می گویند که دارایی ها را در ابزارهای مالی مبتنی بر یک شاخص کالا سرمایه گذاری می کند.

و وثیقه نزد خود نگه می‌دارد.

🔗 کارگزار نماینده (IB)

به شرکت یا فردی گفته می‌شود که سفارش خرید یا فروش برای قرار دادهای کالایی را در قبال دریافت حق‌الزحمه می‌پذیرد یا این تفاوت که وجوه مشتری را نزد خود نگه نمی‌دارد. این کارگزار، معمولاً نمایندگی سوداگر (FCM) را به عهده دارد.

🔗 مشاور معامله کالایی (CTA)

شرکت یا فردی است که در امر خرید و فروش قرار دادهای کالایی به دیگران مشاوره می‌دهد. این نوع کارگزاران کالایی به گروه‌ها و مجموعه‌های سرمایه‌گذاری (متشکل از سرمایه‌گذاران خرد) در خرید و فروش قرار دادهای مشاوره می‌دهند و وجوه مشتری را نزد خود نگه نمی‌دارند.

🔗 مجری مشاوران کالایی (CPO)

به فرد یا شرکتی گفته می‌شود که مشاوره و راهبردهای تجویزی مشاوران معامله کالایی (CTA) را اجرایی کنند.

🔗 نماینده رسمی کالایی (RCR)

به کارمند، شریک یا مأمور هر یک از گروه‌های فوق گفته می‌شود که با مجوز آن‌ها، فعالیت‌های این گروه‌ها را رهبری و اجرا می‌کند.

نکته مهم اینکه هر یک از افراد یا شرکت‌های فوق برای فعالیت در بورس کالا باید دوره‌های ویژه‌ای را گذرانده و دارای مجوز رسمی باشند. در آمریکا، هر فردی که بخواهد در یکی از موارد فوق مشغول به کار شود، باید «آزمون ملی قرار دادهای آتی کالایی» نهاد ناظر صنعت مالی این کشور (FINRA) را با موفقیت پشت سر بگذارد و نام وی نزد «کمیسیون معاملات آتی کالایی» (CFTC) ثبت شود و به عضویت «انجمن ملی قراردادهای آتی» (NFA) در آید.

کارگزاران کالایی می‌توانند مجموعه متنوعی از قراردادهای کالایی را در بورس‌های مختلف داد و ستد کنند یا به صورت تخصصی، فقط به خرید و فروش یک قرارداد کالایی بپردازند. نایمکس (بورس کالای نیویورک) بزرگ‌ترین بورس کالای جهان است که مجموعه متنوعی از کامودیتی‌ها را در آن خرید و فروش می‌شود. بورس شیکاگو (CBOT) بر معاملات محصولات کشاورزی همچون گندم، ذرت، سویا و برنج، همچنین طلا، نقره و اتانول متمرکز است. بورس بین‌قاره‌ای (ICE) هم در حوزه معاملات نفت خام، گاز طبیعی و برق فعالیت می‌کند.

نوع دیگری از صندوق کالا وجود دارد که دارایی آن، دارایی‌های فیزیکی همچون پالایشگاه‌های نفت، مزارع یا جنگل‌ها است. از آن زمان تاکنون، کارگزاران کالایی همپای بازارهای کالا و نیازهای مشتریان رشد کرده و ابزارهای تازه‌ای برای سهولت معاملات و کاهش ریسک سرمایه‌گذاران ابداع یا معرفی کرده‌اند. در حقیقت، رشد و توسعه صنعت کارگزاری طی سده‌های اخیر، راه را برای حضور سرمایه‌گذاران جدید باز کرده است و همگام با آن، فناوری‌های مختلف نیز شکوفا شده‌اند. امروزه، ابزارهای مختلف، آرامش خیال و فرصت‌های متعدد معاملاتی در اختیار سرمایه‌گذاران است. رشد تصاعدی نوآوری‌ها از زمانی آغاز شد که افراد شروع به سرمایه‌گذاری روی ایده‌های دیگران کردند و از این طریق، هم به پیشرفت جامعه باری رساندند و هم بر ثروت خود افزودند. در این میان، کارگزاران به عنوان واسطه‌ای برای معاملات همواره به دنبال ارائه بهترین راهکارهای سرمایه‌گذاری به مشتریان بودند. افزایش توانمندی معاملاتی و کاهش هزینه‌های مشتریان از جمله اهداف اصلی آن‌ها بود. به همین دلیل گفته می‌شود که هر چه کارگزاران به سطح مطلوب و ایده‌آل ارائه خدمات نزدیک‌تر شوند، افراد بیشتری جذب بازار می‌شوند و نوآوری‌ها هم بیشتر می‌شود. این ویژگی‌ها از اهمیت بی‌چون و چرای کارگزاران در روند معاملات و جایگاه آن‌ها در بازارهای مالی حکایت می‌کند.

🔗 انواع کارگزار

فرد یا شرکتی که با دریافت حق‌الزحمه اقدام به خرید و فروش قراردادهای کالایی (شامل قراردادهای آتی، اختیار معامله و مشتقه‌های مالی) برای مشتریان می‌کند، کارگزار کالایی نامیده می‌شود. در دنیا کارگزاران کالایی به چند گروه اصلی زیر تقسیم می‌شوند:

🔗 کارگزار / معامله‌گر تالار

فردی است که در تالار بورس کالا به خرید و فروش قراردادهای کالایی می‌پردازد. این فرد اگر برای خود اقدام به خرید و فروش کند، معامله‌گر و اگر برای مشتریان خرید و فروش کند، کارگزار معاملات نامیده می‌شود.

🔗 سوداگر (FCM)

به شرکت یا فردی گفته می‌شود که سفارش خرید یا فروش برای قراردادهای کالایی را در قبال دریافت حق‌الزحمه می‌پذیرد. این نوع کارگزار (همچون کارگزار / معامله‌گر اوراق بهادار)، وجوه مشتری را به عنوان

۱۰ کارگزار برتر بازار آتی کالا در ۲۰۱۹

سرمایه‌گذاری‌ها همواره با ریسک همراه هستند. اما سرمایه‌گذاری در قراردادهای آتی پرریسک‌تر است. در این نوع معاملات، سرمایه‌گذار روی مسیر بازار در آینده و یک نتیجه احتمالی سرمایه‌گذاری می‌کند. این در حالی است که بازارها همواره تحت تاثیر عوامل متعدد (که برخی غیرقابل پیش‌بینی هستند) قرار دارند. بنابراین، معاملات قراردادهای آتی حتی برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای هم فعالیتی پیچیده هستند. در این نوع معاملات، حق الزحمه و پلتفرم معاملاتی از جمله مسایل مهم برای سرمایه‌گذاران و معامله‌گران به شمار می‌روند. در این بخش، نقش کارگزاران بسیار برجسته است. سرمایه‌گذارانی که به معامله قراردادهای آتی می‌پردازند، انتظارات زیادی از کارگزاران دارند. ارائه اطلاعات آنی درباره قیمت‌ها و حجم معاملات، سهولت استفاده از پلتفرم معاملاتی، ارائه ابزارهای تحلیل و شاخص‌های تکنیکال، پشتیبانی مداوم از مشتریان و صد البته، تحمیل هزینه اندک برای معاملات، از مهمترین فاکتورهایی هستند که معامله‌گران در انتخاب یک کارگزار مورد توجه قرار می‌دهند.

آتی مختلف مورد معامله قرار می گیرد. حق الزحمه هر قرارداد در این کارگزاری، یک و نیم دلار است. این کارگزاری بهترین امکانات را برای کسانی که از موبایل برای خرید و فروش فلزات، ارزها و... استفاده می کنند، فراهم کرده است. همچنین بهترین گزینه برای کسانی است که به دنبال اطلاعات و گزارش های پژوهشی یا شناسایی بهترین برنامه های بازنشستگی هستند.

Discount Trading

ویژگی برجسته: محبوب معامله گران پرکار این کارگزاری به معامله گران پرکاری که به دنبال تخفیف در حجم های بالای معاملات هستند، مجموعه ای از امکانات را ارائه می کند و در این زمینه بی رقیب است. هزینه معاملات در این کارگزاری بین ۱۹ تا ۴۹ سنت برای هر قرارداد در نوسان است. به عنوان مثال، اگر شما در یک ماه تنها یک قرارداد معامله کنید، باید ۴۹ سنت بپردازید اما اگر این رقم به ۵۰ هزار قرارداد برسد، برای هر یک ۱۹ سنت خواهید پرداخت. برای تازه کارها نیز تخفیف های ویژه ای وجود دارد. این کارگزاری مجموعه ای از اپلیکیشن ها را در اختیار معامله گران فعال

هر سال، موسسات متعدد با در نظر گرفتن ویژگی های فوق و نوع و میزان خدمات ارائه شده به مشتریان، به رتبه بندی کارگزاران در حوزه های مختلف می پردازند. در این نوشتار، ۱۰ کارگزار برتر آمریکا که در زمینه قراردادهای آتی کالایی فعالیت می کنند و در سال ۲۰۱۹ عملکرد بسیار خوبی داشته اند، معرفی شده اند. پیش بینی می شود که این شرکت های کارگزاری در سال ۲۰۲۰ نیز بهترین عملکرد را داشته باشند.

NinjaTrader

ویژگی برجسته: حق الزحمه اندک به میزان ۹ سنت برای هر قرارداد نوآوری های این شرکت موجب شده تا پلتفرم معاملاتی آن به یکی از محبوب ترین پلتفرم ها هم برای تازه کارها و هم برای حرفه ای ها تبدیل شود. ابزارهای تحلیل تکنیکال این پلتفرم برای معامله گران بسیار کاربردی است. تازه کارها پس از ثبت نام در این پلتفرم می توانند از یک نسخه نمایشی و دو هفته استفاده رایگان بهره مند شوند. NinjaTrader که در سال ۲۰۱۶ جایزه بهترین کارگزار معاملات آتی را از آن خود کرد، تنها پلتفرمی است که توانایی اجرای سیستم معاملات متنوع را دارد.

E-Trade

ویژگی برجسته: بهترین پلتفرم برای معامله گران موبایلی در این کارگزاری بیش از ۲۰۰ نوع قرارداد

برای خرید و فروش سهام، اوراق آتی و اختیار معامله بسیار حرفه‌ای و مناسب هستند.

Interactive Brokers

ویژگی برجسته: بهترین گزینه برای معامله‌گران پیشرفته
این کارگزاری برای خرید و فروش اوراق آتی و اختیار معامله، حق الزحمه رقابتی در نظر گرفته است که در حجم‌های بالای معاملات نمود پیدا می‌کند. اپلیکیشن‌های معاملاتی ارائه شده از سوی این کارگزاری در بسیاری از دستگاه‌ها همچون موبایل هوشمند اندروید، آیفون، آی‌پد، اپل واچ و تبلت‌ها قابل استفاده هستند. این کارگزاری همچنین بهترین کارگزار معاملات آنلاین سهام لقب گرفته است.

TD Ameritrade

ویژگی برجسته: بهترین پلتفرم موبایلی در مقایسه با رقبا، این کارگزاری برای افتتاح حساب رقم بسیار کمی مطالبه می‌کند. در این کارگزاری بیش از ۶۰ نوع قرارداد آتی مورد معامله قرار می‌گیرد. پلتفرم‌های معاملاتی این کارگزاری از

قرار می‌دهد. ارائه خدمات و افتتاح حساب در کوتاه‌ترین زمان ممکن نیز از دیگر مزیت‌های این کارگزاری به شمار می‌رود.

Stage 5 Trading

ویژگی برجسته: کیفیت برتر خدمات مشتریان
با یک جست‌وجوی ساده در اینترنت می‌توان دریافت که شهرت این کارگزاری به چه دلیل است. ارائه نرم‌افزارهای رایگان، پلتفرم‌های تخصصی معاملات، آمار و اطلاعات مربوط به معاملات، ابزارهای مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری، اطلاعات تاریخی معاملات هر سهم و... گوشه‌ای از خدماتی هستند که این کارگزاری به مشتریان ارائه می‌کند. معاملات موبایلی و چت‌روم اختصاصی معامله‌گران نیز از دیگر خدماتی است که این کارگزاری در اختیار مشتریان قرار می‌دهد.

TradeStation

ویژگی برجسته: حق الزحمه منعطف
این کارگزاری برای معامله‌گران مختلف، الگوهای متفاوتی از پرداخت حق الزحمه معاملات را تعریف کرده است. این حق الزحمه‌ها از ۱,۲۵ دلار برای کمتر از ۳۰۰ قرارداد تا ۲۵ سنت برای معامله ۲۰ هزار قرارداد آتی در نوسان است.

چنین الگویی به معامله‌گران امکان می‌دهد تا در حجم‌های بالای معاملات، هزینه کمتری بپردازند. در این کارگزاری بیش از ۸۰ نوع قرارداد آتی مورد معامله قرار می‌گیرد. پلتفرم‌های متعدد این کارگزاری

و چگونگی معاملات را در اختیار شما قرار می‌دهد. این کارگزاری همچنین بهترین پلتفرم معاملاتی و آموزشی را در اختیار سرمایه‌گذاران تازه‌وارد قرار می‌دهد. در این کارگزاری بیش از ۷۰ نوع قرارداد آتی خرید و فروش می‌شود.

Generic Trade

ویژگی برجسته: حق‌الزحمه رقابتی در میان همه کارگزاری‌ها، این کارگزاری یکی از کمترین حق‌الزحمه‌های معاملات را برای هر معامله دریافت می‌کند که رقم آن حداکثر به ۵۹ سنت می‌رسد. این شرکت کارگزاری به شفافیت و پایین نگه داشتن حق‌الزحمه‌های خود می‌بالد و معتقد است که معامله‌گران امروزی مجموعه‌ای از اطلاعات ارزشمند را در اختیار دارند و اصلی‌ترین نیاز آنها، اجرای سریع و آسان دستورهای خرید و فروش و پرداخت هزینه اندک است. این کارگزاری به دلیل برخورداری از زیرساخت‌های فنی پیشرفته، کمترین تأخیر را در اجرای دستورهای خرید و فروش داشته است. در این کارگزاری بیش از ۲۰۰ نوع اوراق مختلف دادوستد می‌شود.

منابع: NerdWallet، BENZINGA

قابلیت پذیرش و اجرای سریع دستور خرید و فروش بر خوردار هستند. ارائه خدمات ۲۴ ساعته، پشتیبانی تلفنی، آموزش آنلاین، برگزاری سمینارهای آموزشی آنلاین، دسترسی به آمارها و اطلاعات پژوهشی از جمله خدمات ویژه این کارگزاری به شمار می‌روند. این کارگزاری همچنین بهترین گزینه برای تازه‌کارهای بازار است.

Lightspeed Trading

ویژگی برجسته: گزینه برتر معامله‌گران فعال این کارگزاری برای کسانی که به طور مداوم خرید و فروش می‌کنند، تخفیف‌های ویژه‌ای ارائه می‌کند. دسترسی مستقیم کاربران به بورس‌ها و افتتاح حساب تمرینی برای تازه‌کارها از دیگر خدمات این کارگزاری به شمار می‌رود. اگرچه استفاده از برخی اپلیکیشن‌های تخصصی این کارگزاری مستلزم پرداخت هزینه ماهانه است، اما چند اپلیکیشن کاربردی آن رایگان هستند. این کارگزاری برای معامله‌گرانی که هر روز در بازار حضور دارند و اقدام به خرید و فروش می‌کنند، بسیار مناسب است.

Charles Schwab

ویژگی برجسته: بهترین گزینه برای آموزش نام این کارگزاری همواره به‌آدوار و آه‌های «آموزش و یادگیری» است. در وبسایت این کارگزاری، بخش «مشاوره سرمایه‌گذاری» بیشترین تعداد بازدیدها را به خود اختصاص داده است. اگر معامله‌گر اوراق آتی هستید، این کارگزاری مجموعه بزرگی از امکانات برای یادگیری و آشنایی با روند

نگاهی به کارگزاران برتر بورس کالا در سال ۹۸؛ سبقت‌نیش بندر انزلی

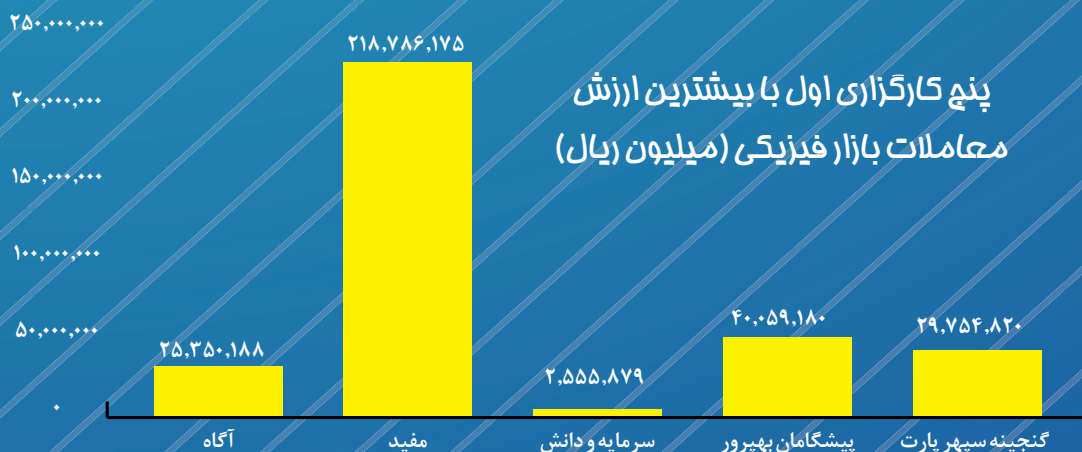
موجب بهبود وضعیت عملکرد این حوزه مالی شود. طی سال‌های اخیر این صنعت در حوزه معاملات بورس کالای ایران نیز با دوره‌های رونق و رکود خود روبه‌رو شده‌اند و آمارهای معاملات سال ۱۳۹۸ شرکت‌های کارگزاری دارای مجوز فعالیت در حوزه بورس کالا حاکی از آن است که در این مدت ۸۲ درصد ارزش معاملات کارگزاری‌های این حوزه مربوط به معاملات تالار فیزیکی بوده است؛ بازار قراردادهای آتی و معاملات سلف موازی و گواهی سپرده کالایی نیز به ترتیب سهم ۱۵ و ۴ درصدی را در ارزش معاملات کارگزاری‌ها داشته‌اند. معاملات قراردادهای اختیار معامله نیز با رقم ۹۷۴ میلیارد ریالی، سهم زیر یک درصدی را در ارزش معاملات کارگزاری‌های کالایی به خود اختصاص داد.

شرکت‌های کارگزاری از جمله نهادهای بسیار مهم در نظام مالی هر اقتصادی به شمار می‌آیند. بخش عمده درآمدهای عملیاتی کارگزاری‌ها از طریق درآمد حاصل از کارمزد معاملات است. بنابراین وضعیت این صنعت بسیار وابسته به وضعیت رونق یا رکود بازار سرمایه است. در سال‌های اخیر، نوسانات نرخ ارز و افزایش قیمت‌های جهانی فلزات اساسی و برخی از کانه‌های فلزی منجر به افزایش ارزش معاملات کارگزاری‌ها شده است؛ اما این صنعت همچنان فاصله زیادی تا رسیدن به وضعیت مطلوب دارد که در این رابطه، بررسی علل و عوامل ایجادکننده رونق در بازار سرمایه و تلاش در جهت رفع موانع و ایجاد زیرساخت‌های مناسب و افزایش اقبال عمومی سرمایه‌گذاران به بازار سهام، می‌تواند

ارزش معاملات شرکت‌های کارگزاری در سال ۱۳۹۸ (ارقام به میلیون ریال)			
فیزیکی	سلف موازی و گواهی‌های سپرده کالایی	آتی	اختیار معامله
۲,۷۵۲,۲۰۳,۳۶۵	۱۲۹,۳۲۴,۷۸۷	۴۹۴,۲۶۷,۴۲۷	۹۷۴,۰۹۰

براساس آمارهای موجود از رتبه‌بندی شرکت‌های کارگزاری، کارگزاری مبین سرمایه با سهم ۹ درصدی از کل ارزش معاملات بازار فیزیکی در رتبه نخست کارگزاری‌های کالایی قرار گرفت. دو شرکت کارگزاری مفید و سی ولکس نیز به ترتیب سهم ۸ و ۷ درصدی را کسب کردند.

بازار فیزیکی (میلیون ریال)		
نام شرکت کارگزاری	ارزش معاملات	درصد از ارزش کل معاملات بازار فیزیکی
مبین سرمایه	۲۴۹,۸۵۶,۷۷۹	۹٪
مفید	۲۱۸,۷۸۶,۱۷۵	۸٪
سی ولکس	۲۰۵,۰۶۸,۸۸۴	۷٪
خبرگان سهام	۱۸۰,۰۲۱,۵۹۹	۷٪
باهنر	۱۷۳,۶۹۶,۸۵۰	۶٪

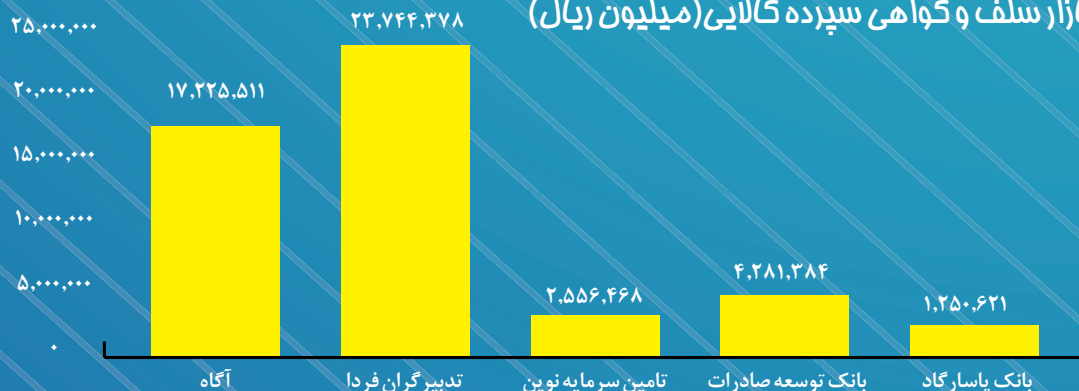

گزارش سالانه

طی معاملات سال ۹۸ و در بخش معاملات سلف موازی و گواهی سپرده کالایی نیز کارگزاری مفید با سهم ۱۸ درصدی از ارزش کل این معاملات، رتبه اول را به دست آورد و کارگزاری های آگاه و تدبیرگران فردا نیز با سهم ۱۳ و ۸ درصدی به ترتیب در جایگاه دوم و سوم ایستادند.

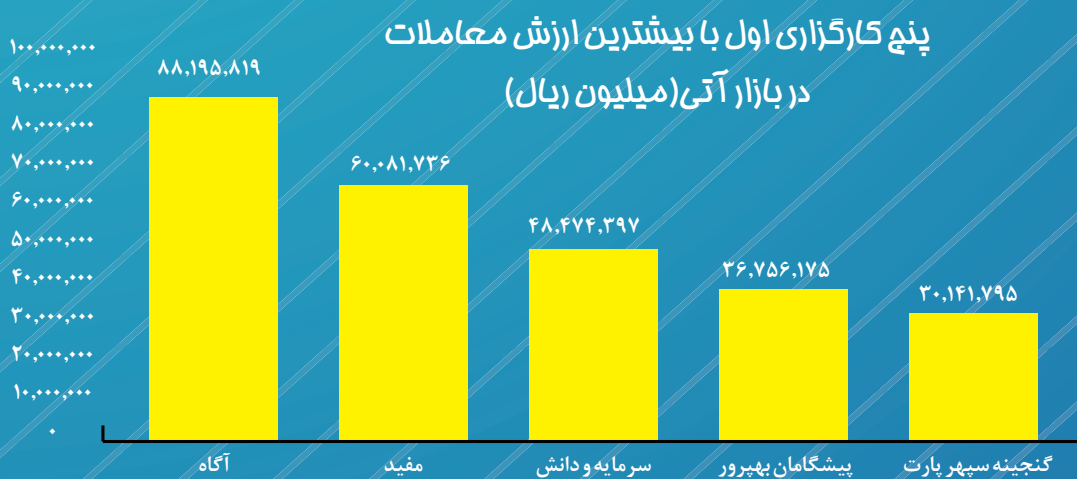
بازار سلف موازی و گواهی سپرده کالایی (میلیون ریال)		
نام شرکت کارگزاری	ارزش معاملات	درصد از ارزش کل معاملات بازار سلف موازی و گواهی سپرده کالایی
مفید	۲۳,۷۴۴,۳۷۸	۱۸٪
آگاه	۱۷,۲۲۵,۵۱۱	۱۳٪
تدبیرگران فردا	۹,۸۴۴,۲۹۶	۸٪
تأمین سرمایه نوین	۶,۹۸۳,۴۶۶	۵٪
بانک توسعه صادرات	۶,۴۳۷,۵۶۱	۵٪

پنج کارگزاری برتر با بیشترین ارزش معاملات در
بازار سلف و گواهی سپرده کالایی (میلیون ریال)

بررسی آمار معاملات ۱۲ ماهه سال گذشته بازار آتی نیز حاکی از آن است که کارگزاری آگاه با ثبت ارزش معاملات ۸۸ هزار و ۱۹۵ میلیارد ریالی و کسب سهم ۳۶ درصدی از ارزش کل این معاملات در بالاترین جایگاه ایستاد. جایگاه‌های بعدی نیز به دو شرکت کارگزاری مفید و سرمایه و دانش تعلق گرفت.

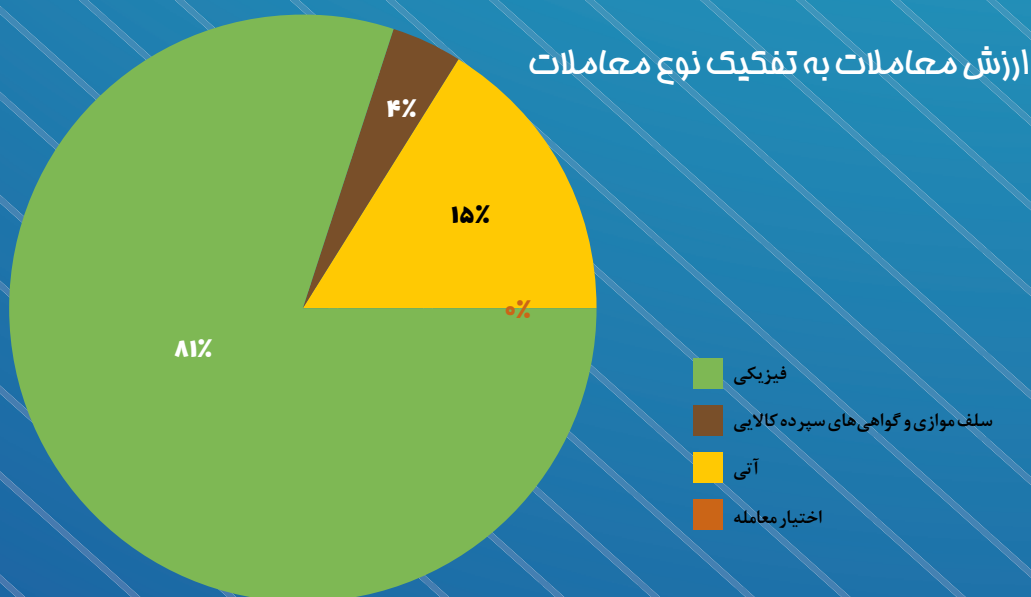
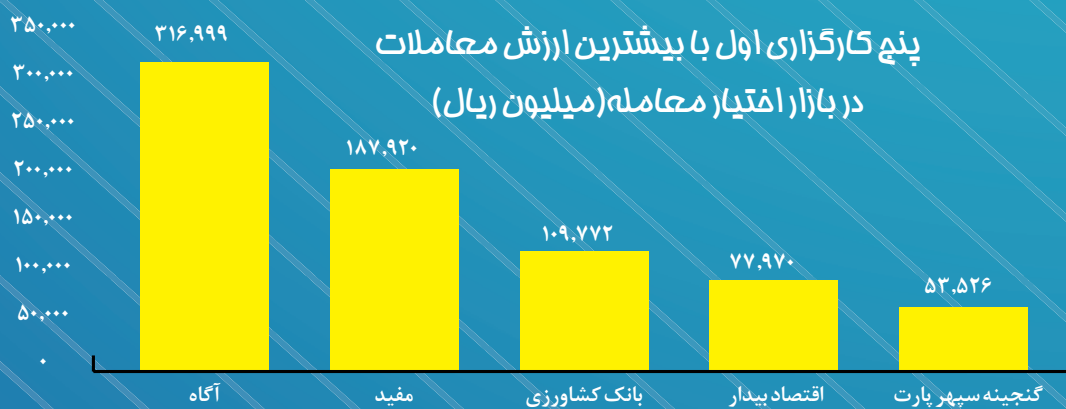
بازار آتی (میلیون ریال)		
نام شرکت کارگزاری	ارزش معاملات	درصد از ارزش کل معاملات بازار آتی
آگاه	۸۸,۱۹۵,۸۱۹	٪۳۶
مفید	۶۳,۰۸۱,۷۳۶	٪۲۶
سرمایه و دانش	۴۸,۴۷۴,۳۹۷	٪۲۰
پیشگامان بهرور	۳۶,۷۵۶,۱۷۵	٪۱۵
گنجینه سپهر پارت	۳۰,۱۴۱,۷۹۵	٪۱۲

گزارش سالانه

در بازار اختیار معامله نیز صدر جدول به کارگزاری آگاه رسید تا این نهاد مالی با کسب سهم ۳۳ درصدی از ارزش معاملات این بازار در بالاترین جایگاه قرار گیرد. رتبه دوم و سوم این جدول نیز به دو مجموعه کارگزاری مفید و کارگزاری بانک کشاورزی تعلق گرفت.

بازار اختیار معامله (میلیون ریال)		
ارزش معاملات	نام شرکت کارگزاری	درصد از ارزش کل معاملات بازار اختیار معامله
آگاه	۳۱۶,۹۹۹	٪۳۳
مفید	۱۸۷,۹۲۰	٪۱۹
بانک کشاورزی	۱۰۹,۷۷۲	٪۱۱
اقتصاد بیدار	۷۷,۹۷۰	٪۸
گنجینه سپهر پارت	۵۳,۵۲۶	٪۵

مدیر واحد کالای کارگزاری بانک تجارت تاکید کرد؛

معرفی بورس کالا در تمام سطوح جامعه

سعيدة جلاذتي

کشورهای منطقه و همسایه روی آوریم زیرا این مساله می تواند بورس کالای ایران را در سطح بین المللی قرار دهد. مدیر واحد کالای کارگزاری بانک تجارت خاطر نشان کرد: در حال حاضر از فعالان و سرمایه گذاران خارجی که در بورس حاضر می شوند اغلب یک کد فراگیر دارند و اگر این کد فراگیر نباشد و اطلاعات مستقیم آن ها روی کاغذ باشد، آن ها به دلیل محدودیت هایی که در بازار ایران وجود دارد، حاضر به معامله و شرکت در بورس نخواهند بود.

اهمیت عمر یک بازار

میری در بخشی از اظهارات خود، به تأثیر طولانی یا کوتاه مدت بودن عمر یک بازار اشاره و اظهار کرد: بورس کالا برای اعمال تأثیر مثبت خود در مبادلات داخلی، باید سعی کند با پوشش و گسترش معاملات کالاهای مختلف، مزایای خود را در سطح وسیع تری اطلاع رسانی کند. در حقیقت بازارهایی با عمر کم معمولاً به دلیل عدم شناخت معامله گران بین المللی به موفقیت نمی رسند که نیاز به تبلیغات زیاد در خصوص ظرفیت های بورس کالا وجود دارد. این فعال و کارشناس در بورس کالا تأکید کرد: زمانی می توان بین المللی شد که سرمایه گذاری روی کالاها صورت گیرد و

آموزش و آگاهی رسانی درباره هر موضوعی می تواند به بهتر شدن حال آن موضوع کمک کند. اینکه چند درصد از افراد و فعالان اقتصادی، بورس کالا را به عنوان مرجع اقتصادی معاملاتی کالا بشناسند و چند درصد از آن ها با باور به این بازار، علاوه بر بهبود اقتصاد خود به بهبود شرایط اقتصادی جامعه کمک کنند، به میزان شناختی بستگی دارد که نسبت به فعالیت های جامع بورس کالا در حال افزایش است.

میری مدیر واحد کالای کارگزاری بانک تجارت در یک بررسی پیرامون ارتقای جایگاه بورس کالا در اقتصاد ملی و بین المللی، پارامترهای مختلفی بر شمرد که مهم ترین آن ها آموزش بود. میری به «پیام اقتصادی بورس کالا» گفت: یکی از مسائلی که در اولویت رفع آن باید قرار بگیریم آموزش است که اکنون در سطح محدودی دوره های آموزشی در حوزه معاملات کالایی ایجاد شده است.

وی با تأکید بر اینکه باید بورس کالای ایران را به همه فعالان اقتصادی، صنایع و حتی عموم مردم معرفی کرد، خاطر نشان کرد: با معرفی در سطح وسیع تر، می توان به بین المللی شدن بورس کالا اندیشید و سپس به قدرت اثرگذاری در بین کشورها به خصوص

زمانی می توان بین المللی شد که سرمایه گذاری روی کالاها صورت گیرد و حجم آن در حدی باشد که سرمایه گذاران خارجی را وسوسه کند. نکته اصلی در این مساله هم اعداد و ارقام سرمایه گذاری است که سرمایه گذاران خارجی، اغلب با ارقام بالا در معاملات حضور دارند و بورس کالا باید شرایط را برای حضور آسان آن ها مهیا کند

که قابل رصد شدن است، علاقه‌ای ندارند زیرا نمی‌خواهند در گیر داستان‌های بعد از آن مانند گردش مالی مالیات و یا دارایی شوند. وی با اشاره به عملکرد مطلوب ابزارهای مالی بورس کالا در سال جاری که روی محصولات کشاورزی عملیاتی شده است، ادامه داد:

البته در این میان گروه‌هایی همچون سرمایه گذاران بودند که با وجود تغییر ابزارهای مالی از طلا به کالاهایی مانند زعفران، زبره و پسته، به سمت این ابزار متمایل شدند زیرا هدف آن‌ها سودآوری بود و نوع ابزار اهمیت چندانی برایشان نداشت.

میری تاکید کرد: همانگونه که گفته شد، معرفی بورس کالا و ماهیت عملکرد آن باید در اولویت قرار گیرد تا بتوان به سطح بین‌المللی فکر کرد. متأسفانه اگر سری به میان بخش اعظمی از فعالان پایین دستی اقتصادی بزنیم، بورس را به نام تالار حافظ می‌شناسند و این در حالی است که در صورت شناخت قابلیت‌های بورس کالا، می‌توانند علاقمند به آن شده و نسبت به حضور در آن پیش قدم شوند.

مدیر واحد کالای کارگزاری بانک تجارت معتقد است که بورس کالا علاوه بر تقویت آموزش و آگاهی رسانی، باید با راهکارهای انگیزشی، فروشندگی و خریدار را علاقمند به حضور در بورس کند که یکی از این راهکارها، کمک به تأمین نقدینگی شرکت‌هاست.

وی در پایان اظهار داشت: نکات مطرح شده همگی جزو برنامه‌های اولویت دار بورس کالا است که همین موضوع نوید روزهای پر رونقی را در مبادلات داخلی و حتی بین‌المللی شدن برخی معاملات کالاهای دارای مزیت ایران در بورس کالا می‌دهد.

حجم آن در حدی باشد که سرمایه گذاران خارجی را وسوسه کند. نکته اصلی در این مساله هم اعداد و ارقام سرمایه گذاری است که سرمایه گذاران خارجی، اغلب با ارقام بالا در معاملات حضور دارد و بورس کالا باید شرایط را برای حضور آسان آن‌ها مهیا کند.

میری ادامه داد: مشکل دیگر این است که ما در حال حاضر صندوق برای معاملات کالایی نداریم و باید نمونه‌هایی مشابه صندوق طلا برای کالاهای دیگر مانند زعفران ایجاد کنیم، تا افراد حقوقی و شرکت‌ها که به دنبال پوشش ریسک معاملات هستند، علاقمند به حضور در بازار شوند.

مدیر واحد کالای کارگزاری بانک تجارت خاطر نشان کرد: بر این اساس معرفی بورس و رسیدن به سطح رقابت، بسیار نکته حائز اهمیتی است که تلاش‌های خوبی هم در این خصوص انجام شده است و مصداق آن را در قرار دادن مشهد به عنوان پایگاه معاملات آبی زعفران و زبره سبز شاهد بودیم.

این تحلیلگر بورس کالا، افزایش سطح اعتماد جامعه فعال اقتصادی به بورس کالا را یکی از دلایل مؤثر در کمک به بین‌المللی شدن آن عنوان و اظهار کرد: در صورت افزایش درصد اطمینان جامعه به بورس، می‌توان بسیاری از پروژه‌های اقتصادی آن‌ها را به سمت بورس هدایت کرد اما نکته در زمان بر بودن این فرهنگ سازی و جلب اعتماد خریدار و فروشنده است.

پژوهان مخالفانی که علاقمند به شفاف سازی نیستند

میری گفت: متأسفانه کسانی که در بازار سنتی کار می‌کنند به کارهای سیستماتیک

متأسفانه کسانی که در بازار سنتی کار می‌کنند به کارهای سیستماتیک که قابل رصد شدن است، علاقه‌ای ندارند زیرا نمی‌خواهند درگیر داستان‌های بعد از آن مانند گردش مالی مالیات و یا دارایی شوند

فصل نخست ۲۰۲۰

وبازار ویروسی فلزات

برای تأمین نیاز داخلی صنعت فولاد بوده، حدود ۵۳ درصد از تولید جهانی فولاد را به خود اختصاص داده است.

موسسه رتبه بندی «مودیز» اعلام کرد: با توجه به اهمیت پیش بینی های اقتصادی چین برای بازار فلزات پایه و صنایع سنگ آهن، احساسات بازار منفی شده و قیمت ها به شدت در حال عقب نشینی بوده است.

از اواخر دسامبر، قیمت سنگ آهن به طرز چشمگیری کاهش داشت و قیمت مس که یک شاخص برجسته برای پیش بینی رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) است از ۳۱ دسامبر تا ۳۱ ژانویه حدود ۹,۷ درصد کاهش یافت.

بنا بر اعلام مودیز، این وضعیت بعد از توافق فاز یک تجاری آمریکا و چین و در شرایطی که قیمت فلزات پایه از اواخر ۲۰۱۹ رو به افزایش گذاشته بود، یک بدبینی و نگرانی بختی محسوب می شود.

این موسسه افزود: تنش های تجاری و ژئوپلیتیکی و همچنین نگرانی های مربوط به احساسات بازار و قیمت ها در بیشتر مواقع سال برای صنایع چالش برانگیز بود و در حالی که آلومینیوم، نیکل و روی از نظر بنیادی و روند قیمتی دارای محرک های متفاوت و متنوعی هستند، اما این همه این مودیز خاطر نشان کرد: در حالی همه این کالاها از اواسط ژانویه امسال شاهد کاهش قیمت بودند که کاهش آلومینیوم و روی نسبت به نیکل ملایم تر بود. در عین حال، گرچه سقوط قیمت نیکل هم خیلی متفاوت

در روزهای ابتدایی شیوع ویروس، دولت مرکزی چین تعطیلات سال نو چینی را به مدت سه روز تمدید کرد. علاوه بر این، برخی از استان ها به شرکت ها دستور دادند با هفت روز تأخیر آغاز به کار کنند. پرواز ها به چین و فعالیت کارخانه های تولیدی متوقف شد و شایعاتی وجود داشت که تولیدکنندگان چینی به دنبال لغو قرار دادهای تأمین کالا بودند.

شهر ووهان در استان هوبی به عنوان مرکز این شیوع این ویروس شناخته شد. بلومبرگ در نموداری اهمیت و سهم استان هوبی را از تولیدات چین به شرح نمودار یک تشریح کرد. همان طور که مشاهده می کنید، بخش مهمی از معادن فسفر، تولید خودرو، پوشاک، کود، اسید سولفوریک و ... در این استان است.

اقتصاددانان بلومبرگ پیش بینی کرده اند، دولت چین اقدامات لازم را با چهار اولویت به انجام برساند که با گذشت زمان طی ماه های فوریه تا جولای ۲۰۲۰ تکامل می یابد. این اقدام ها به دو صورت کلی (با شدت کمتر و با بیشترین شدت) شامل مهار ویروس، ارزیابی اهداف، تولید جایگزین و محرک های کلان است.

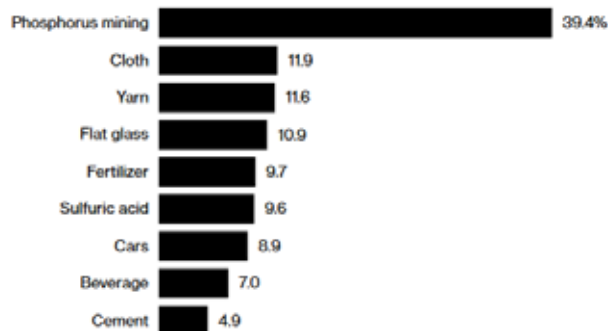
شیوع و انتقال ویروس کرونا که از ماه دسامبر در شهر ووهان آغاز شد به نگرانی های تازه ای درباره چشم انداز رشد اقتصادی بویژه در چین دامن زده است. چین که تأمین کننده و مصرف کننده عمده فلزات پایه و وارد کننده بزرگ سنگ آهن

ماه های پایانی سال ۲۰۱۹
برای فعالان بازار کالاها
نویز بخش بازگشت رونق
به بازار بود، زمزمه های
مربوط به فاز یک توافق
تجاری چین و ایالات متحده
همه جانشینده می شد
و قیمت بسیاری از کالاها
در شرایطی که مدت ها از
ترکش های جنگ تجاری
آسیب دیده بود، روبه
افزایش گذاشته بود، به
عنوان نمونه، مس وارد
کانال ۶۰۰۰ دلاری شد و
قیمت این فلز به سرعت در
مدار صعودی قرار گرفت.
اگرچه اجرای فاز نخست
توافق تجاری دو قدرت بزرگ
اقتصادی جهان گام اول
ماجرای بود، اما با جدی شدن
بحث ها توانست سوخت
مناسبی برای افزایش
قیمت کالاها فراهم کند.
بازار فلزات که انتظار سال
پربازدهی را می کشید
با بحران جدیدی به نام
ویروس کرونا مواجه شد.
این ویروس در کشوری
شیوع پیدا کرده که نیمی
از فلزات جهان را تولید و
مصرف می کند.

نمودار ۱- سهم استان هوبی از تولیدات چین

Shut Factories

Hubei's significant share of China's output for key products

China Policy Timeline

Bloomberg Economics expects measures to address four priorities

Most intensive — Less intensive

Virus containment

Intensive period: mid-Jan to mid-Mar

Targeted measures

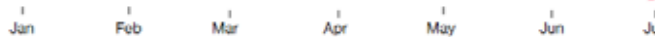
Broaden over time

Restore production

Intensive period: mid-Feb to mid-Mar

Macro stimulus

Intensive period: from mid-Mar

Source: Bloomberg Economics

نمودار ۲- جدول زمانی سیاست‌های چین

از مس نبود، ولی این آژانس رتبه بندی خاطرنشان کرد که روند نزولی معتدل تر و واکنش این کالا در مقایسه با شیوع سارس در سال ۲۰۰۲، بسیار معنادار تر بود. به طور کلی، قیمت سنگ آهن (حمل شده از راه دریا)، اوایل سال ۲۰۱۹ بعد از کاهش عرضه در پی شکستن سد باطله معدن شرکت «واله» در برزیل به طور قابل توجهی صعود کرد. همچنین قیمت این کالا به دلیل افزایش ۸ درصدی تولید فولاد چین در سال ۲۰۱۹ (۹۹۶ میلیون تن) با افزایش مواجه شد. این روند بعد از شیوع کرونا، معکوس شد و قیمت سنگ آهن حمل شده از راه دریا از اواسط ژانویه ۱۱ درصد کاهش یافت. در نتیجه، هم اکنون چشم انداز صنعت، نشان دهنده کاهش رشد اقتصادی جهانی است.

چشم انداز ۲۰۲۰

مودیز معتقد است، چشم انداز فلزات پایه برای سال ۲۰۲۰ محیط چالش برانگیزی را برای مجموعه جهانی فلزات پایه به دلیل کندی رشد اقتصادی جهان در نظر گرفته بود که احتمالاً با توجه به نگرانی‌های مربوط به تأثیر اقتصادی کرونا، تشدید می‌شود. شاخص‌های خرید مدیران (PMI) در آمریکا و یورو به ترتیب از اوت ۲۰۱۹ و دسامبر ۲۰۱۸ به زیر ۵۰ رسیده، در حالی که PMI چین در چند ماه گذشته در محدود ۵۰ بوده است.

«مودیز» پیش بینی کرده که کاهش فعالیت‌های تولیدی و افت ساخت و ساز و سرمایه گذاری در زیرساخت‌ها باعث کاهش تقاضای فلزات پایه و سنگ آهن خواهد شد. این مساله پویایی را تغییر می‌دهد و جایی که موقعیت‌های کسری در سال ۲۰۱۹ وجود داشت، می‌تواند به موقعیت مازاد تبدیل شود که به ضرر قیمت‌هاست.

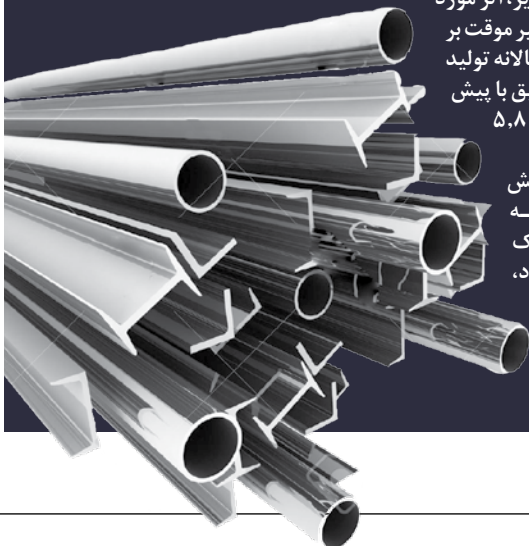
مودیز اعلام کرد: در حالی که همه تولید کنندگان تحت تأثیر قرار می‌گیرند، شرکت‌های کوچک تر و تولید کنندگان تک محصولی، زودتر از شرکت‌های بزرگ تر و دارای محصولات متنوع اثر می‌پذیرند. همچنین شرکت‌هایی که درصد بالایی از درآمد خود را از راه فروش به چین به دست می‌آورند با کاهش قیمت و فروش رویه رو می‌شوند.

به گفته مودیز، در حالی که تأثیر اصلی ویروس کرونا بر سلامت انسان است، خطر ابتلا به آن بر فعالیت اقتصادی و بازارهای مالی نیز تأثیر دارد. اگرچه تأثیر فوری و مهم‌ترین اثر اقتصادی آن بر چین است، اما با توجه به اهمیت این کشور در رشد جهانی و درآمدهای جهانی شرکت‌ها، بازتاب خواهد

داشت.

ویروس کرونا به احتمال زیاد بیشترین تأثیر منفی را بر بخش کالاهای خدماتی در داخل و خارج از چین خواهد داشت که به مصرف کنندگان چینی و محصولات واسطه متکی باشد. بر مبنای تحلیل مودیز، اثر مورد انتظار شیوع این بیماری، تأثیر موقت بر اقتصاد چین است و رشد سالانه تولید ناخالص داخلی در چین مطابق با پیش بینی در سال ۲۰۲۰ حدود ۵،۸ درصد است.

ترکیب رشد پس از کاهش میزان مصرف در سه ماهه نخست ۲۰۲۰ با اقدامات محرک جبران می‌شود. با این وجود، هنوز در مورد مدت و شدت شیوع ویروس عدم اطمینان زیادی وجود دارد.

آقای بورس

شاید در میان کلمات و اصطلاحاتی که روزانه می‌شنویم یا به گوشمان می‌رسد کمتر ساعت یا دقیقه‌ای باشد که حتی برای یک بار هم که شده نام بورس از ذهن یا دیدگانمان گذر نکرده باشد. اما به راستی اینکه کلمه بورس از چه مقطع زمانی و چه موقعیت مکانی وارد زبان بشر شد داستانی جالب دارد. پاسخ در انتظار ماست؛ جایی در تونل زمان.

اما پیدایش بورس - نامی که برای همگان آشناست - به قرون وسطی باز می‌گردد. اولین مفاهیم و کارکردهای بانکداری و بازار سهام (برات، پی ریزی کسب و کار در قالب شرکت‌ها، و بانکداری و حسابداری دفتری) در شمال ایتالیا شکل گرفت. ایتالیایی‌ها در بسط و گسترش مفاهیم مالی پیشرو بودند و برای بسط و گسترش روش‌های مالی خود به سایر نقاط اروپا در تلاش بودند. اما زیربنای کار نه در ایتالیا بلکه از طریق شهر بروژ (Bruges) در بلژیک شکل گرفت. در سست از همان ابتدا، بروژ نقشی کلیدی در توسعه و فراگیر شدن معاملات سهام ایفا کرد. با فراموشی تدریجی جشن‌های شومپاین و بالارفتن هزینه‌های حمل و نقل، تجار ایتالیایی برای رسیدن به بازار شمال غرب اروپا مسیر دیگری یافتند که همانا شهر بروژ بود. در قرن چهاردهم بروژ در میانه شاهراه تجاری میان دوامپراطوری تجارت و بازرگانی آن زمان یعنی مدیترانه که در سیطره ایتالیایی‌ها و دریای بالتیک که در قبضه تجار آلمانی (هانزیاتیک) بود، قرار داشت. اگرچه در آن دوران، تجارت در بروژ از رونق خوبی برخوردار بود اما تجارت محلی مستقیماً در امر تجارت مشارکت نداشتند و فقط واسطه یا عامل تجار خارجی بودند. صاحبان یا گردانندگان مهمانپذیرها و مسافر خانه‌ها در کنار خدمات اقامتی، کارهای واسطه‌گری و امور کارگزاری را نیز عهده دار می‌شدند. در واقع مدیران مسافر خانه‌ها نه تنها کسب و کارشان محدود به اجاره اتاق به مسافران (تجار) خارجی نبود بلکه امور مالی و تجاری آن‌ها را هم به نمایندگی و مباشرت از طرف آن‌ها انجام می‌دادند و به دلیل همین نقش حیاتی و واسطه‌ایی در امر تجارت، هتل‌داری یکی از مشاغل مورد احترام در شهر بروژ محسوب می‌شد.

در این میان، یکی از معروفترین و مهمترین خانواده‌های هتلدار در بروژ خانواده ون در بورس Van der Buerse بود. هتلداری در خانواده ون در بورس موروثی بود و آن‌ها پنج نسل بود که هتلداری می‌کردند

قرن شانزدهم که بورس سهام آنتورپ (Antwerp) شرح مکتوب معاملات خود را ثبت و ضبط نمود سابقه دیگری از نحوه انجام و قیمت معاملات در آن دوره وجود ندارد.

به هر حال، هتلدارهای قدیمی بروژ با نام خانوادگی بورس شناخته می‌شوند و نشان رسمی خانواده ون در بورس نقش محوری در ایجاد پیوند میان میدان بورس سهام بروژ و تحولات بعدی که منجر به ایجاد بازار سهام شد، داشته است. با این حال به نظر می‌رسد اصطلاح بورس از نظر تبارشناسی بیشتر به میدان بازمی‌گردد تا به ساختمان مسافر خانه. اولین کسی که در نوشته‌هایش از بورس سهام بروژ نام برده هیرونیموس مونزه، طبیب آلمانی اهل نورنبرگ است که سفر ماجراجویانه و طولانی را در سال ۱۴۹۵ به دور اروپا داشته است. سفرنامه‌ها و یادداشت‌های وی حاکی از این است که وی در طول این سفر در شهر بروژ در مسافر خانه‌ای در میدان بورس و در مجاورت هتل خانواده ون در بورس اقامت داشته است. وی می‌گوید:

"در بروژ میدانی است که تجار و بازرگانان در آن دیدار و گفتگو می‌کنند و به آن بورس (De Beurs) می‌گویند. بازرگانان اسپانیایی، ایتالیایی، انگلیسی، آلمانی، تاجران از شرق و در یک کلام از هر قوم و ملتی به آنجا می‌آیند و دیدار و مذاکره می‌کنند." اما در سده بعد، با افول رونق بروژ، مرکز مالی به شهر آنتورپ منتقل شد. خبر راه اندازی بازار سهام جدید، میدانی که معامله گران در آن دیدار و دادوستد می‌کردند، خیلی زود نقل مجالس شد و همه جا صحبت از آن بود. خیلی زود اصطلاح بورس از آنتورپ به فرانسه و از آنجا به ایتالیا، اسپانیا و آلمان گسترش و با توجه به نوع زبان تغییر شکل پیدا کرد. در فرانسه bourse، در ایتالیا borsa، در اسپانیا bolsa و در آلمان Börse خوانده شد. در انگلستان نیز اصطلاح Burse بین سال‌های ۱۵۵۰ تا ۱۷۷۵ رواج داشت اما بعدها جای خود را به اصطلاح Royal Exchange یا همان بورس سلطنتی داد.

شهر بروژ بدون شک نقش بزرگی در ایجاد و تکامل بورس سهام ایفا کرد اما دوران طلایی این شهر در پایان قرن پانزدهم میلادی پایان یافت و از آن به بعد دوران پرفراز و فرود بازار و معاملات سهام آغاز و با تمام هیجانات، ناملایمات، بحران‌ها و اوج گرفتن‌هایش تا به امروز به کار خود ادامه داده است.

بازرگانان هر روز در میدان تر بورس جمع می‌شدند و قیمت‌ها را مبادله و کالا یا اوراق مالی را معامله می‌کردند و در مواقع بارانی به زیر لبه پنجره یا بالکن ساختمان‌های مجاور میدان و یا مسافر خانه تر بورس رفته و به کسب و کار خود ادامه می‌دادند. بارونق کسب و کار در این بازار، این میدان رفته رفته به میدان بورس Beurseplein شهرت یافت. اگر چه میدان مذکور مکانی عمومی بود اما ورود متکدیان و یا افراد دارای ظاهر نامناسب به این محدوده در ساعات کار تجار ممنوع بود و یک پیشکار در محل حاضر و بر این امر نظارت داشت. البته از ساعات معاملاتی بورس اطلاع چندانی در دست نیست. اینکه آیا قوانین و مقرراتی وجود داشته و یا اینکه چه نوع نظارتی بر بازار حاکم بوده سند یا مدرکی وجود ندارد. روش کار اولین بورس سهام بر مبنای روال عادی معاملات جاری در بین مردم بوده و هیچ سوابقی در باره دستورالعمل یا شیوه نامه‌ای مکتوب در باره نحوه انجام معاملات وجود ندارد. تا اوایل

نشان رسمی خانوادگی ون در بورس

بورس بروژ

نمایی از بورس سهام بروژ

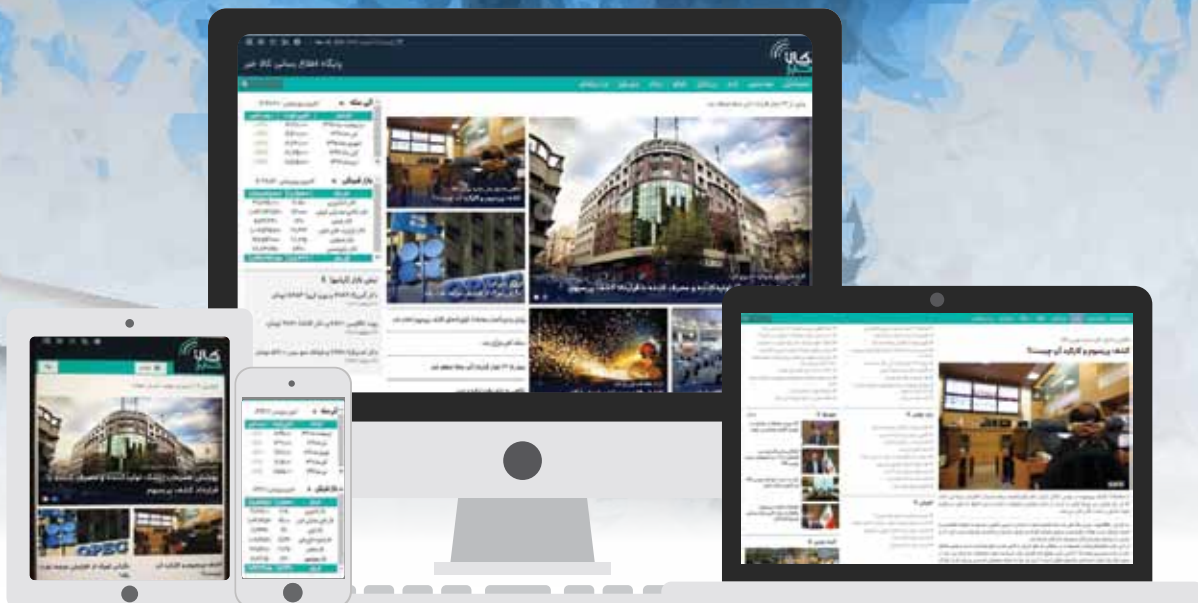

و مسافر خانه آنها Ter Buerse inn نام داشت. قدیمی‌ترین اسناد مربوط به خاندان ون در بورس مربوط به قرن سیزدهم است و بنابر اسناد مذکور، مسافر خانه تر بورس در سال ۱۲۸۵ دایر بوده و فعالیت داشته است. هتل مذکور توسط رابرت ون در بورس اداره می‌شد. در اوایل قرن چهاردهم، میدان روبروی هتل تر بورس تبدیل به مکانی برای ملاقات تجار و انجام دادوستدهای مالی شده بود. در سال ۱۳۴۰ میلادی، پگولوتی (Pegolotti) در کتاب خود - راهنمای بازرگانی (Guideto Commerce) - به تعرفه‌های خدمات بازرگانی در شهر بروژ اشاره نموده و آن‌ها را با تعرفه‌ها و کارمزدهای معاملاتی و نرخ تبدیل ارز در انگلستان و ایتالیا مقایسه کرده است. واسطه‌ها و کارگزاران (همان مسافر خانه چپی‌ها) در ساعات معینی از روز در میدان مذکور دور هم جمع می‌شدند و اطلاعات قیمتی را از مهمانان خارجی خود که به بروژ سفر می‌کردند جویا می‌شدند. از سوی دیگر بین هتلداران در مقام یک واسطه و تجار خارجی به عنوان کارفرما، مکاتبه هم صورت می‌گرفته و در آن کارفرما اطلاعات اقتصادی منطقه خود سایر نقاط و همچنین وضعیت نرخ بازارهای خارجی را به اطلاع نماینده خود می‌رساند. طبق اسناد تاریخی، در سال ۱۳۷۰، نرخ ارز کشورهای مختلف در فواصل زمانی مشخص در شهر بروژ اعلام می‌شده است. در سال ۱۴۰۰ بازار پول متشکل و پیوسته، جای خود را در تجارت بروژ باز کرده بود و نرخ‌های ارز مراکز مهم مالی اروپا مانند بارسلون، ونیز، لندن و پاریس در زمانهای معین در بازار اعلام می‌شد.

طبق دست نوشته‌های مربوط به آن دوران، صرافی‌های بزرگ در دفاتر و حجره‌های خود در میدان تر بورس که به nation house معروف بودند امور صرافی را انجام می‌دادند. nation اتحادیه‌ای متشکل از تجار خارجی بود. ساختمان دفاتر معمولاً به دست این تجار ساخته، خرید و فروش و یا اجاره می‌شدند و برای انجام امور کنسولی، برگزاری جلسه و مذاکره، دادوستد و یا به عنوان انبار مورد استفاده قرار می‌گرفتند. تجارت ونیزی اتحادیه خود را در سال ۱۳۲۲ میلادی، بازرگانان جنوایی در سال ۱۳۹۷ و تجار فلورانس هم در اوایل قرن پانزدهم اتحادیه خود را تشکیل دادند. تجار و

پایگاه اطلاع رسانی

کالاخبر

aparat.com/imereport

[imereport](https://www.instagram.com/imereport)

[@imereport](https://www.telegram.com/@imereport)

www.imereport.ir

بازار را از وبگاه ما ببینید

- مرور تحولات بازار کالای ایران و جهان
- جدیدترین تحلیل‌ها از روند معاملات
- معرفی ابزارهای مالی بورس کالا
- انعکاس دیدگاه کارشناسان و مسئولان
- مشاهده لحظه‌ای قیمت آتی زعفران، زیره سبز و پسته
- مشاهده لحظه‌ای حجم معاملات بازار فیزیکی

بازار مشتقه

پتروشیمی

صنعتی

کشاورزی

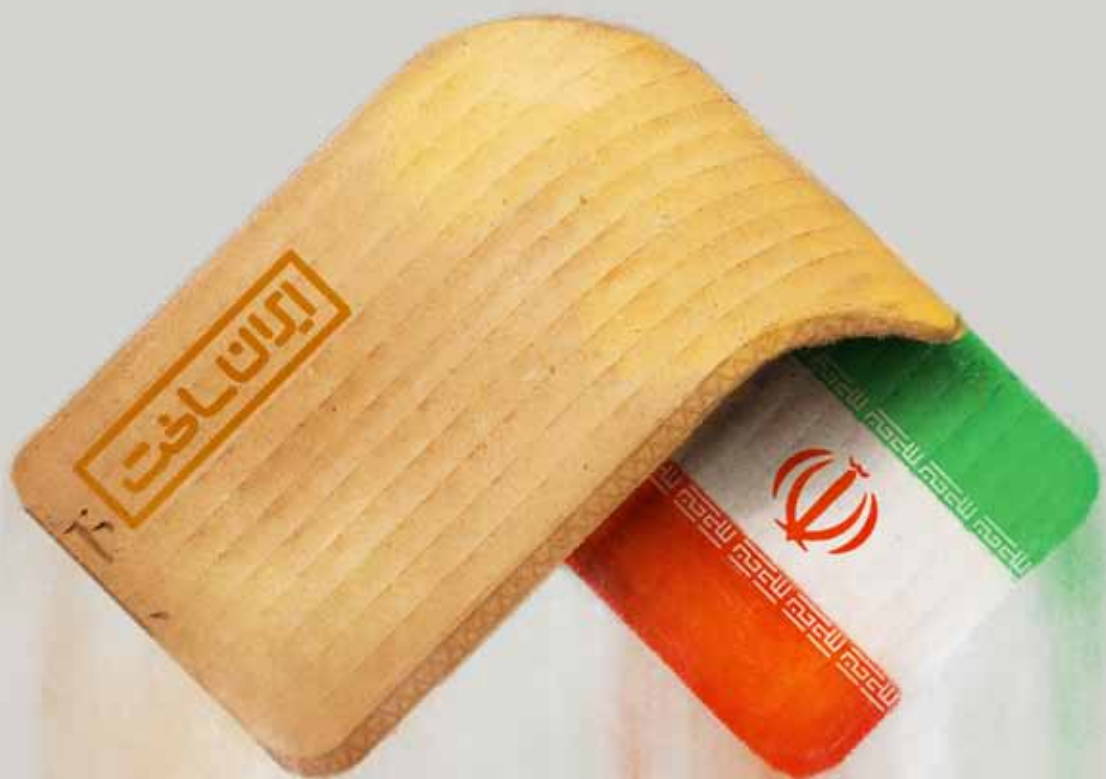
نفتی

معدنی

بازار مالی

بورس کالای ایران

سال چهارم تولد
۱۳۹۹

شرکت بورس کالای ایران
Iran Mercantile Exchange

www.ime.co.ir

[imereport](https://www.instagram.com/imereport)

[@kalakhobar](https://www.t.me/kalakhobar)

[imereport.ir](https://www.imereport.ir)

تهران، خیابان آیت الله طالقانی، نبش بندر انزلی، شماره ۳۵۱
تلفن: ۸۵۶۴۰۰۰۰-۲
نمابر: ۸۸۳۸۳۰۰۰